

ตารางที่ 100 (ต่อ)

เขต	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชื่อผู้ประกอบการ	ใบอนุญาต	ที่อยู่	วันอนุญาต
4	โรงฆ่าสัตว์	หน่วยงานสำนักงาน	PC 04 38	หมู่ 13 เมืองใหม่ ศรีบุญ	12 กุมภาพันธ์
	เทศบาลตำบล	เทศบาลตำบลโนนสูง	007/2550	เรื่อง นอนงบัวลำภู	2551
	โนนสูงเปลือย	เปลือย			
	โรงฆ่าสัตว์	หน่วยงานสำนักงาน	PC 04 38	หมู่ 1 นากลาง นากลาง	12 กุมภาพันธ์
	เทศบาลตำบลนา	เทศบาลตำบลนา	008/2551	นอนงบัวลำภู	2551
	กลาง	กลาง			
	เทศบาลตำบล	หน่วยงานสำนักงาน	PC 04 38	หมู่ 2 กุดตุ้ม โนนสัง	
	กุดตุ้ม	เทศบาลตำบลกุดตุ้ม	009/2551	นอนงบัวลำภู	
	เทศบาลตำบลนา	หน่วยงานสำนักงาน	PC 04 38	หมู่ 1 เทพศิรินทร์ นาวัง	
	เหล่า	เทศบาลตำบลเหล่า	010/2553	นอนงบัวลำภู	
	จังหวัดบึงกาฬ โรงฆ่าสัตว์รวม 7 แห่ง โคอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 7 แห่ง หลังปี 2550 0 แห่ง				
	เทศบาลตำบล	หน่วยงานสำนักงาน	PC 04 37	หมู่ 16 ปากคาด ปากคาด	12 มกราคม 2551
	ปากคาด	เทศบาลตำบลปาก	006/2547	บึงกาฬ	
		คาด			
	เทศบาลตำบลพร	หน่วยงานสำนักงาน	PC 04 37	หมู่ 4 พรเจริญ พรเจริญ บึง	12 มกราคม 2551
	เจริญ	เทศบาลตำบลพร	007/2547	กาฬ	
		เจริญ			
5	เทศบาลตำบลบึง	หน่วยงานสำนักงาน	PC 04 37	บึงกาฬ-พันลำ หมู่ 9 วิศิษฐ์	12 มกราคม 2551
	กาฬ	เทศบาลตำบลบึงกาฬ	008/2547	บึงกาฬ บึงกาฬ	
	เทศบาลตำบลศรี	หน่วยงานสำนักงาน	PC 04 37	หมู่ 1 ศรีวิไล ศรีวิไล บึง	12 มกราคม 2551
	วิไล	เทศบาลตำบลศรีวิไล	009/2547	กาฬ	
	เทศบาลตำบลโซ	หน่วยงานสำนักงาน	PC 04 37	เทศบาล 39 หมู่ 16 โซ โซ	12 มกราคม 2551
	พิสัย	เทศบาลตำบลโซพิสัย	010/2547	พิสัย บึงกาฬ	
	เทศบาลตำบลศรี	หน่วยงานสำนักงาน	PC 04 37	โคกพิทักษ์ หมู่ 15 เซกา	12 มกราคม 2551
	พนา	เทศบาลตำบลศรีพนา	011/2547	เซกา บึงกาฬ	
	องค์การบริหาร	หน่วยงานองค์การ	PC 04 37	หมู่ 12 บ้านดอง เซกา บึง	12 มกราคม 2551
	ส่วนตำบลบ้าน	บริหารส่วนตำบลบ้าน	014/2547	กาฬ	
	ดอง	ดอง			
	จังหวัดเชียงใหม่ โรงฆ่าสัตว์รวม 2 แห่ง โคอย่างเดียว 1 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 1 แห่ง หลังปี 2550 2 แห่ง				
	เทศบาลนคร	เทศบาลนครเชียงใหม่	PC 05 39	64/2 ช้างคลาน เมือง	30 มีนาคม 2552
	เชียงใหม่		004/2537	เชียงใหม่	
	โรงงานแปรรูป	กลุ่มวิชัยและพัฒนา	PC 05 39	122 ช้างเผือก เมือง	28 มกราคม 2551
	เนื้อสัตว์ กรมปศุ	ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์	014/2551	เชียงใหม่	
	สัตว์	(เชียงใหม่) กรมปศุ			
		สัตว์			
	บริษัท นอร์	บริษัท นอร์ทเทิร์น	C 05 39	6 บ.อ้อย หมู่ 1 ห้วยทราย	1 กรกฎาคม 2553
	ทเทิร์นฟาร์ม	ฟาร์ม จำกัด	019/2553	แมริม เชียงใหม่	
	จำกัด				

ตารางที่ 100 (ต่อ)

เขต	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชื่อผู้ประกอบการ	ใบอนุญาต	ที่อยู่	วันอนุญาต
5	จังหวัดเชียงราย โรงฆ่าสัตว์รวม 2 แห่ง โคอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 1 แห่ง หลังปี 2550 1 แห่ง				
	เทศบาลตำบล	หน่วยงานเทศบาล	PC 05 40	หมู่ 4 ทุ่งก่อ เวียงเชียง	18 ธันวาคม 2549
	บ้านเหล่า	ตำบลบ้านเหล่า	005/2549	เชียงราย	
	เทศบาลตำบล	หน่วยงานเทศบาล	PC 05 40	หมู่ 2 เมืองราย พญาเมืองราย	29 สิงหาคม 2551
	พญาเมืองราย	ตำบลพญาเมืองราย	011/2551	เชียงราย	
	จังหวัดน่าน โรงฆ่าสัตว์รวม 3 แห่ง โคอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 1 แห่ง หลังปี 2550 2 แห่ง				
	โรงฆ่าสัตว์	หน่วยงานเทศบาล	PC 05 41	หมู่ 8 บัว บัว น่าน	26 มกราคม 2552
	เทศบาลตำบลบัว	ตำบลบัว	003/2547		
	เทศบาลตำบลทุ่ง	หน่วยงานเทศบาล	PC 05 41	หมู่ 2 ทุ่งช้าง ทุ่งช้าง น่าน	12 พฤษภาคม
	ช้าง	ตำบลทุ่งช้าง	005/2552		2552
	เทศบาลตำบลท่า	หน่วยงานเทศบาล	PC 05 41	หมู่ 6 ท่าวังผา ท่าวังผา	27 เมษายน 2553
	วังผา	ตำบลท่าวังผา	007/2553	น่าน	
	จังหวัดพะเยา โรงฆ่าสัตว์รวม 8 แห่ง โคอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 8 แห่ง หลังปี 2550 0 แห่ง				
	เทศบาลเมือง	หน่วยงานสำนักงาน	PC 05 42	พะเยา-เชียงคำ แม่ต้า เมือง	8 พฤศจิกายน
	พะเยา	เทศบาลเมืองพะเยา	001/2547	พะเยา พะเยา	2547
	เทศบาลเมืองดอก	หน่วยงานสำนักงาน	PC 05 42	หมู่ 2 ดอนศรีชุม ดอกคำใต้	8 พฤศจิกายน
	คำใต้	เทศบาลเมืองดอก	002/2547	พะเยา	2547
	เทศบาลตำบล	หน่วยงานสำนักงาน	PC 05 42	หมู่ 1 เจริญคำ เชียงคำ	8 พฤศจิกายน
	เชียงคำ	เทศบาลตำบลเชียงคำ	003/2547	พะเยา	2547
	เทศบาลตำบลสบ	หน่วยงานสำนักงาน	PC 05 42	หมู่ 3 สบง ภูซาง พะเยา	8 พฤศจิกายน
	บง	เทศบาลตำบลสบบง	004/2547		2547
	เทศบาลตำบลปง	หน่วยงานสำนักงาน	PC 05 42	หมู่ 3 ปง ปง พะเยา	8 พฤศจิกายน
		เทศบาลตำบลปง	005/2547		2547
	เทศบาลตำบลจิม	หน่วยงานสำนักงาน	PC 05 42	107 หมู่ 18 จิม ปง พะเยา	8 พฤศจิกายน
		เทศบาลตำบลจิม	006/2547		2547
	เทศบาลตำบล	หน่วยงานสำนักงาน	PC 05 42	บ้านถ้ำ-เมืองใหม่ หมู่ 8	
	บ้านถ้ำ	เทศบาลตำบลบ้านถ้ำ	007/2547	บ้านถ้ำ ดอกคำใต้ พะเยา	
	เทศบาลตำบลแม่	หน่วยงานสำนักงาน	PC 05 42	หมู่ 4 ศรีถ้อย แม่ใจ พะเยา	
	ใจ	เทศบาลตำบลแม่ใจ	008/2548		
จังหวัดแพร่	โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง โคอย่างเดียว 12 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 8 แห่ง หลังปี 2550 4 แห่ง				
	จินดา	นายชาญชัย ปะละใจ	C 05 43	หมู่ 4 แม่คำมี เมืองแพร่ แพร่	17 กรกฎาคม 2549
			003/2549		
	โรงฆ่าสัตว์ปัญญา	นายพจน์ ปัญญา	C 05 43	70 บ้านกาซ้อง หมู่ 12	
	นะพาร์		002/2549	เหมืองหม้อ แพร่	
	โรงฆ่าสัตว์สมัย	นายสมัย ศรีธิ	C 05 43	หมู่ 10 ป่าแมด เมืองแพร่	
	ศรีธิ		003/2549	แพร่	
	โรงฆ่าสัตว์	นายอรุณ อุ่นคำมี	C 05 43	หมู่ 4 หนองม่วงไข่ หนองม่วง	
พื้นที่	พนัสมิตร		004/2550	ไข่ แพร่	

ตารางที่ 100 (ต่อ)

เขต	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชื่อผู้ประกอบการ	ใบอนุญาต	ที่อยู่	วันอนุญาต
5	โรงฆ่าสัตว์ตำบลหัวทุ่ง	นายแผล่ ผั้นแบน	C 05 43 005/2550	หมู่ 1 หัวทุ่ง ลง แพร่	
	โรงฆ่าสัตว์บ้านนาหม้อ	นายปรีชา ช่างไม้	C 05 43 006/2550	95/2 หมู่ 6 หัวอ้อ ลง แพร่	
	โรงฆ่าสัตว์ตำบลบ้านหนุน	นายสวัสดิ์ สมบุตร	C 05 43 007/2550	12 หมู่ 1 บ้านหนุน สอง แพร่	
	โรงฆ่าสัตว์เมืองลอง	นายแก้ว เมืองลอง	C 05 43 008/2550	หมู่ 8 หัวอ้อ ลง แพร่	
	โรงฆ่าสัตว์ลำตวน	นางลำตวน เพิ่มขึ้น	C 05 43 009/2551	หมู่ 1 แม่ยางฮ่อ ร้องกวาง แพร่	
	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลร้องกวาง	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลร้องกวาง	C 05 43 010/2551	380 หมู่ 5 ร้องกวาง ร้องกวาง แพร่	
	โรงฆ่าสัตว์ตำบลแม่ป้าก	นายนิกร จันทน์น้อย	C 05 43 011/2552	154 หมู่ 5 แม่ป้าก วังชิ้น แพร่	
	เทศบาลตำบลทุ่งไ้	เทศบาลตำบลทุ่งไ้	C 05 43 012/2552	64/3 ซอยเทศบาล 10 ถนนรัตนตรกิจโกศล ทุ่งไ้ แพร่	
จังหวัดแม่ฮ่องสอน โรงฆ่าสัตว์รวม 6 แห่ง โดยอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 5 แห่ง หลังปี 2550 1 แห่ง					
	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	PC 05 44 001/2548	16/1 ถนนปางล้นนิคม จองคำ เมือง แม่ฮ่องสอน	
	เทศบาลตำบลปาย	เทศบาลตำบลปาย	PC 05 44 003/2548	59 ถนนราษฎร์ดำรง หมู่ 1 เวียงใต้ ปาย แม่ฮ่องสอน	
	เทศบาลตำบลขุนยวม	เทศบาลตำบลขุนยวม	PC 05 44 004/2549	926 หมู่ 1 ขุนยวม เมืองแม่ฮ่องสอน	
	เทศบาลตำบลแม่สะเรียง	เทศบาลตำบลแม่สะเรียง	PC 05 44 006/2549	150 หมู่ 1 แม่คง แม่สะเรียง แม่ฮ่องสอน	
	เทศบาลตำบลแม่ลาน้อย	เทศบาลตำบลแม่ลาน้อย	PC 05 44 007/2549	87 หมู่ 5 แม่ลาน้อย แม่ลาน้อย แม่ฮ่องสอน	
	ศุภชัย	นายศุภชัย มั่นคง	PC 05 44 008/2553	26 หมู่ 9 หมกจำเป้ เมืองแม่ฮ่องสอน แม่ฮ่องสอน	8 ธันวาคม 2553
จังหวัดลำปาง โรงฆ่าสัตว์รวม 13 แห่ง โดยอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 12 แห่ง หลังปี 2550 1 แห่ง					
	เทศบาลตำบลห้างฉัตร	หน่วยงานเทศบาลตำบลห้างฉัตร	PC 05 45 001/2547	151/1 หมู่ 5 ห้างฉัตร ห้างฉัตร ลำปาง	28 กันยายน 2547
	เทศบาลนครลำปาง	หน่วยงานเทศบาลนครลำปาง	PC 05 45 002/2547	13 เวียงเหนือ เมืองลำปาง ลำปาง	28 กันยายน 2547
	เทศบาลตำบลแม่พริก	หน่วยงานเทศบาลตำบลแม่พริก	PC 05 45 003/2547	1 แม่พริก แม่พริก ลำปาง	28 กันยายน 2547
	เทศบาลตำบลลี้มแรด	หน่วยงานเทศบาลตำบลลี้มแรด	PC 05 45 004/2547	หมู่ 3 ลี้มแรด เกิน ลำปาง	28 กันยายน 2547

ตารางที่ 100 (ต่อ)

เขต	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชื่อผู้ประกอบการ	ใบอนุญาต	ที่อยู่	วันอนุญาต
	เทศบาลตำบลแจ้ห่ม	หน่วยงานเทศบาลตำบลแจ้ห่ม	PC 05 45 005/2547	หมู่ 1 แจ้ห่ม แจ้ห่ม ลำปาง	28 กันยายน 2547
	เทศบาลตำบลวังเหนือ	หน่วยงานเทศบาลตำบลวังเหนือ	PC 05 45 006/2547	หมู่ 4 วังเหนือ วังเหนือ ลำปาง	28 กันยายน 2547
	เทศบาลตำบลบ้านใหม่	หน่วยงานเทศบาลตำบลบ้านใหม่	PC 05 45 007/2547	หมู่ 6 วังเหนือ วังเหนือ ลำปาง	28 กันยายน 2547
	เทศบาลตำบลหลวงเหนือ	หน่วยงานเทศบาลตำบลหลวงเหนือ	PC 05 45 008/2547	หมู่ 5 หลวงเหนือ งาว ลำปาง	28 กันยายน 2547
	เทศบาลตำบลสบปราบ	หน่วยงานเทศบาลตำบลสบปราบ	PC 05 45 009/2547	หมู่ 2 สบปราบ สบปราบ ลำปาง	28 กันยายน 2547
	เทศบาลตำบลเสริมงาม	หน่วยงานเทศบาลตำบลเสริมงาม	PC 05 45 010/2547	หมู่ 2 ทุ่งงาม เสริมงาม ลำปาง	28 กันยายน 2547
	เทศบาลตำบลเกาะคา	หน่วยงานเทศบาลตำบลเกาะคา	PC 05 45 011/2547	หมู่ 7 ศาลา เกาะคา ลำปาง	28 กันยายน 2547
	เทศบาลตำบลป่าตัน-นาครี	หน่วยงานเทศบาลตำบลป่าตัน-นาครี	PC 05 45 012/2547	หมู่ 8 ป่าตัน แม่ทะ ลำปาง	28 กันยายน 2547
	เทศบาลตำบลห้างฉัตรแม่ตาล	หน่วยงานเทศบาลตำบลห้างฉัตรแม่ตาล	PC 05 45 020/2553	7 ห้างฉัตร ห้างฉัตร ลำปาง	
6	จังหวัดลำพูน โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง โดยอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 0 แห่ง				
	จังหวัดพิษณุโลก โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง โดยอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 0 แห่ง				
	จังหวัดกำแพงเพชร โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง โดยอย่างเดียว 1 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 1 แห่ง				
	โรงฆ่าสัตว์ไร่วัดฟาร์ม	นายกาเหว่า คงขาว	C 05 48 015/2554	164/1 หมู่ 8 วังตะแบก พรางกระต่าย กำแพงเพชร	10 สิงหาคม 2554
	จังหวัดตาก โรงฆ่าสัตว์รวม 1 แห่ง โดยอย่างเดียว 5 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 3 แห่ง หลังปี 2550 3 แห่ง				
	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลแม่จะเรา	หน่วยงานโรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลแม่จะเรา	PC 05 49 005/2548	หมู่ 2 แม่จะเรา แม่ระมาด ตาก	14 มกราคม 2552
	โรงฆ่าสัตว์องค์การบริหารส่วนตำบลวังหิน	หน่วยงานโรงฆ่าสัตว์องค์การบริหารส่วนตำบลวังหิน	C 05 49 007/2550	หมู่ 2 วังหิน เมืองตาก ตาก	14 มกราคม 2552
	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลพบพระ	หน่วยงานโรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลพบพระ	C 05 49 008/2550	หมู่ 7 พบพระ พบพระ ตาก	14 มกราคม 2552
	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลบ้านตาก	หน่วยงานโรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลบ้านตาก	C 05 49 009/2551	หมู่ 9 ตากออก บ้านตาก ตาก	14 มกราคม 2552
	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลบ้านตาก	หน่วยงานโรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลบ้านตาก	C 05 49 009/2551	หมู่ 9 ตากออก บ้านตาก ตาก	14 มกราคม 2552

ตารางที่ 100 (ต่อ)

เขต	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชื่อผู้ประกอบการ	ใบอนุญาต	ที่อยู่	วันอนุญาต
6	โรงฆ่าโค-กระบือ เทศบาลนครแม่ สอด	หน่วยงานเทศบาล นครแม่สอด	C 05 49 011/2552	49/9 แม่สอด แม่สอด ตาก	27 ตุลาคม 2552
จังหวัดนครสวรรค์					
โรงฆ่าสัตว์รวม 6 แห่ง โดยอย่างเดียว 1 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 7 แห่ง					
เทศบาลตำบล ลาดยาว	นางอังศนีย์ กฤษณ พันธ์	PC 05 50 003/2551	หมู่ 5 ลาดยาว ลาดยาว นครสวรรค์	19 ธันวาคม 2551	
เทศบาลเมือง ชุมแสง	นายอำนาจ พุฒทอง	PC 05 50 008/2551	1 ชุมแสง ชุมแสง นครสวรรค์	19 ธันวาคม 2551	
เทศบาลนคร นครสวรรค์	นายจิตตเกษม นิโรจน์	PC 05 50 010/2551	392/1 หมู่ 13 วัดไทร เมือง นครสวรรค์	19 ธันวาคม 2551	
เทศบาลเมืองตา คลี	นางเฟลิ้นพิศ ศรีภพ	PC 05 50 011/2551	ถนนสุวรรณสังข์ ตาคลี ตา คลี นครสวรรค์	19 ธันวาคม 2551	
เทศบาลตำบล บรรพตพิสัย	นายสุเมธ นภาพร	PC 05 50 013/2551	หมู่ 5 ท่าจั่ว บรรพตพิสัย นครสวรรค์	19 ธันวาคม 2551	
เทศบาลตำบล พยุหะ	นายชำนาญ ศรีเพ็ง	PC 05 50 014/2551	หมู่ 6 พยุหะ พยุหะ นครสวรรค์	19 ธันวาคม 2551	
โรงฆ่าสัตว์แม่เป็น	นางพยอม ผ่องแผ้ว	C 05 50 022/2553	152 หมู่ 14 แม่เป็น แม่เป็น นครสวรรค์	25 พฤษภาคม 2553	
จังหวัดพิจิตร					
โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง โดยอย่างเดียว 3 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 3 แห่ง					
โรงฆ่าสัตว์สมจิตร	นายสมจิตร สามี่หวัง	C 05 51 006/2552	204/1 หมู่ 1 สากเหล็ก สากเหล็ก พิจิตร	22 เมษายน 2552	
นางเจลา พัวพันธ์	นางเจลา พัวพันธ์	C 05 51 007/2553	334/1 หมู่ 1 สากเหล็ก สากเหล็ก พิจิตร	20 กันยายน 2553	
นายสุรินทร์ วิไล	นายสุรินทร์ วิไล	C 05 51 008/2554	32 หมู่ 4 สำนักขุนเณร คง เจริญ พิจิตร	5 มกราคม 2554	
จังหวัดเพชรบูรณ์					
โรงฆ่าสัตว์รวม 9 แห่ง โดยอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 6 แห่ง หลังปี 2550 3 แห่ง					
โรงฆ่าสัตว์	หน่วยงานเทศบาล	PC 06 52	หมู่ 5 หล่มเก่า หล่มเก่า	12 กุมภาพันธ์	
เทศบาลตำบล หล่มเก่า	ตำบลหล่มเก่า	002/2547	เพชรบูรณ์	2552	
โรงฆ่าสัตว์	หน่วยงานเทศบาล	PC 06 52	529 ในเมือง เมือง	12 กุมภาพันธ์	
เทศบาลเมือง เพชรบูรณ์	เมืองเพชรบูรณ์	003/2547	เพชรบูรณ์	2552	
โรงฆ่าสัตว์	หน่วยงานเทศบาล	PC 06 52	73/2 หล่มสัก หล่มสัก	12 กุมภาพันธ์	
เทศบาลเมืองหล่ม สัก	เมืองหล่มสัก	010/2552	เพชรบูรณ์	2552	
จังหวัดสุโขทัย					
โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง โดยอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 0 แห่ง					
จังหวัดอุดรธานี					
โรงฆ่าสัตว์รวม 2 แห่ง โดยอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 2 แห่ง					
ศรีสะเกษ	นายศรีนวล บุตรที	PC 06 54 006/2552	92/6 หมู่ 5 บ้านโคก บ้าน โคก อุดรธานี	15 มิถุนายน 2552	

ตารางที่ 100 (ต่อ)

เขต	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชื่อผู้ประกอบการ	ใบอนุญาต	ที่อยู่	วันอนุญาต
6	นางยุพิน บุญเกตุ	นางยุพิน บุญเกตุ	PC 06 54 008/2549	68/8 หมู่ 7 แสนตอ น้ำ ปาด อุดรดิตถ์	15 มิถุนายน 2552
	จังหวัดอุทัยธานี	โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง	โคอย่างเดี่ยว 5 แห่ง	โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง	หลังปี 2550 5 แห่ง
	นายธีระ ภมร	นายธีระ ภมร	C 06 55 009/2554	52/6 หมู่ 4 หนอง หนอง ฉาง อุทัยธานี	31 มกราคม 2554
	นางประยูร ปาทาน	นางประยูร ปาทาน	C 06 55 010/2554	32 หมู่ 12 สุขฤทัย ห้วย คด อุทัยธานี	31 มกราคม 2554
	นายสมคิด บัณฑิต	นายสมคิด บัณฑิต	C 06 55 013/2554	18 หมู่ 2 เขา หนองฉาง อุทัยธานี	28 กุมภาพันธ์ 2554
	นายบรรจง แยม หนองเต่า	นายบรรจง แยมหนอง เต่า	C 06 55 016/2554	89/1 ทุ่งนางาม ลานสัก อุทัยธานี	
	นายอ้วน อภิวัน	นายอ้วน อภิวัน	C 06 55 018/2554	177 คอกควาย บ้านไร่ อุทัยธานี	
7	จังหวัดนครปฐม	โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง	โคอย่างเดี่ยว 6 แห่ง	โรงฆ่าก่อนปี 2550 2 แห่ง	หลังปี 2550 4 แห่ง
	นายสมเกียรติ มะหะหมัด	นายสมเกียรติ มะหะหมัด	C 07 56 015/2548	100/1 หมู่ 4 ไทรงาม บาง เลน นครปฐม	6 ตุลาคม 2551
	นายเกษมศักดิ์ วิโรจน์พงศ์	นายเกษมศักดิ์ วิโรจน์ พงศ์	C 07 56 016/2549	25/1 หมู่ 5 ดอนตูม บาง เลน นครปฐม	6 ตุลาคม 2551
	นางสาววันนิกา เสรีรัตน์เกียรติ	นางสาววันนิกา เสรี รัตน์เกียรติ	C 07 56 032/2552	103 หมู่ 9 หนองงูเหลือม เมืองนครปฐม นครปฐม	11 มกราคม 2553
	นายชัยรัตน์ เณร ตาก้อง	นายชัยรัตน์ เณรตา ก้อง	C 07 56 033/2553	74/5 หมู่ 5 ลำเหยย ดอน ตูม นครปฐม	7 พฤษภาคม 2553
	บริษัท นิวแกรนด์ โอเชียน อินเตอร์	บริษัท นิวแกรนด์ โอเชียน อินเตอร์	C 07 56 034/2553	94/5 หมู่ 1 มาบแค เมือง นครปฐม นครปฐม	7 พฤษภาคม 2553
	เนชั่นแนล จำกัด	เนชั่นแนล จำกัด			
	นายโพธิ์ สิมมา เลาเต่า	นายโพธิ์ สิมมาเลาเต่า	C 07 56 035/2553	165/1 หมู่ 15 ลำเหยย ดอน ตูม นครปฐม	9 กรกฎาคม 2553
	จังหวัดกาญจนบุรี	โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง	โคอย่างเดี่ยว 31 แห่ง	โรงฆ่าก่อนปี 2550 24 แห่ง	หลังปี 2550 7 แห่ง
	นารี แก้วสุข	นางนารี แก้วสุข	C 07 57 007/2547	36 หมู่ 3 พนมทวน พนม ทวน กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	นางสาวจันทร์จิรา แสงจันทร์ทอง	นางสาวจันทร์จิรา แสงจันทร์ทอง	C 07 57 008/2547	268/21 หมู่ 13 รามห้วย พนมทวน กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	สุขประเสริฐ ภู สอน	นายสุขประเสริฐ ภู สอน	C 07 57 009/2547	6 หมู่ 9 ท่ามะกา ท่ามะกา กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	ประคอง ชน	นายประคอง ชน	C 07 57 010/2547	106 หมู่ 9 ดอนชะเอม ท่า มะกา กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	ประเสริฐ มนัส นพพันธ์	นายมนัส นพพันธ์	C 07 57 011/2547	34/8 หมู่ 1 ดอนชะเอม ท่า มะกา กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552

ตารางที่ 100 (ต่อ)

เขต	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชื่อผู้ประกอบการ	ใบอนุญาต	ที่อยู่	วันอนุญาต
7	สารินา อาชาเคน	นางสารินา อาชาเคน	C 07 57 020/2547	687 หมู่ 1 บ่อพลอย บ่อ พลอย กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	กมล ปาทาน	นางสาวกมล ปาทาน	C 07 57 026/2547	955/2 หมู่ 2 ท่าม่วง ท่า ม่วง กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	วิทยาจารย์	นายวิทยา จารย์	C 07 57	86 หมู่ 3 ยางม่วง ท่ามะกา	7 มกราคม 2552
	อุปการะ	อุปการะ	031/2547	กาญจนบุรี	
	สายชล ทองสุข	นายสายชล ทองสุข	C 07 57 033/2547	19 หมู่ 4 ดอนชะเอม ท่า มะกา กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	ชัย แซ่เอี้ยว	นายชัย แซ่เอี้ยว	C 07 57 045/2548	74 หมู่ 1 หองปรีอ หอง ปรีอ กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	สมควร ใจซื่อ	นายสมควร ใจซื่อ	C 07 57 048/2548	16 หมู่ 4 ดอนชะเอม ท่า มะกา กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	อำนาจ ไชยวงศ์	นายอำนาจ ไชยวงศ์	C 07 57 049/2548	3/7 หมู่ 8 รางสาลี่ ท่าม่วง กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	อำนวย ยาและ	นายอำนวย ยาและ	C 07 57 052/2548	19/2 หมู่ 8 พังตรุ ท่าม่วง กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	ยอดชาย	นายยอดชาย	C 07 57	140 หมู่ 4 เกาะสำโรง	7 มกราคม 2552
	สินทรัพย์	สินทรัพย์	053/2548	เมืองกาญจนบุรี กาญจนบุรี	
	อรรวรรณ พลอยดี	นางอรรวรรณ พลอยดี	C 07 57 055/2548	44/1 หมู่ 19 หองปรีอ หองปรีอ กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	สายันต์ ปาทาน	นายสายันต์ ปาทาน	C 07 57 057/2548	572/3 หมู่ 1 บ่อพลอย บ่อ พลอย กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	ธีรงค์ เชื้อทอง	นายธีรงค์ เชื้อทอง	C 07 57 059/2548	127/1 หมู่ 2 บ่อพลอย บ่อ พลอย กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	ลำภู ปลอดโปร่ง	นางสาวลำภู ปลอด โปร่ง	C 07 57 066/2548	55/2 หมู่ 4 ท่ามะขาม เมือง กาญจนบุรี กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	รุ่งฟ้า ลาดคล้า	นางสาวรุ่งฟ้า ลาด คล้า	C 07 57 073/2548	55 หมู่ 7 พังตรุ พนมทวน กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	สลัทยาน อายุบ เคน	นางสลัทยาน อายุบ เคน	C 07 57 074/2548	387 หมู่ 3 ท่าเสา ไทรโยค กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	วินัย นพพันธ์	นายวินัย นพพันธ์	C 07 57 077/2549	3 หมู่ 4 ศรีมงคล ไทรโยค กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	ทำนอง ท้าววิบูลย์	นายทำนอง ท้าว วิบูลย์	C 07 57 078/2549	109/2 หมู่ 7 ยางม่วง ท่า มะกา กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	จรัญ คชวงศ์	นายจรัญ คชวงศ์	C 07 57 080/2549	96/3 หมู่ 3 ท่ามะขาม เมือง กาญจนบุรี กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	รีนา ชูดี	นางสาวรีนา ชูดี	C 07 57 081/2549	38 หมู่ 11 รางห้วย พนม ทวน กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552

ตารางที่ 100 (ต่อ)

เขต	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชื่อผู้ประกอบการ	ใบอนุญาต	ที่อยู่	วันอนุญาต
	อนงค์ เกิดบัว	นายอนงค์ เกิดบัว	C 07 57 084/2551	70/1 หมู่ 7 ยางม่วง ท่า มะกา กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	นางเดือน ชมชื่น	นางเดือน ชมชื่น	C 07 57 089/2551	132/1 หมู่ 5 หองโคเน เลา ขวัญ กาญจนบุรี	7 มกราคม 2552
	ดรุณี ส่งงาม	นางสาวดรุณี ส่งงาม	C 07 57 090/2552	24 หมู่ 6 หองลู สักขะบุรี กาญจนบุรี	9 กุมภาพันธ์ 2552
	วัฒนา พาณิชย์ วิจิตร	นายวัฒนา พาณิชย์ วิจิตร	C 07 57 094/2552	240 หมู่ 1 บ่อพลอย บ่อ พลอย กาญจนบุรี	30 เมษายน 2552
	พระรถ สายทอง	นายพระรถ สายทอง	C 07 57 095/2552	34/2 หมู่ 3 บ่อพลอย บ่อ พลอย กาญจนบุรี	30 เมษายน 2552
	ชนสร คงนิยม	นายชนสร คงนิยม	C 07 57 096/2552	112/7 หมู่ 9 ยางม่วง ท่า มะกา กาญจนบุรี	22 มิถุนายน 2552
	สมเจตน์ คำชื่น	นายสมเจตน์ คำชื่น	C 07 57 097/2552	หมู่ 5 นามแย้ ท่ามะกา กาญจนบุรี	22 มิถุนายน 2552
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โรงฆ่าสัตว์รวม 4 แห่ง โดยอย่างเดียว 1 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 4 แห่ง หลังปี 2550 1 แห่ง					
เทศบาลเมือง ประจวบคีรีขันธ์	หน่วยงานเทศบาล เมืองประจวบคีรีขันธ์	PC 07 58 001/2546	ประจวบคีรีขันธ์ เมือง ประจวบคีรีขันธ์ ประจวบคีรีขันธ์	30 กันยายน 2551	
เทศบาลเมืองหัว หิน	หน่วยงานเทศบาล เมืองหัวหิน	PC 07 58 002/2546	ถนนหัวหิน 102 หัวหิน หัว หิน ประจวบคีรีขันธ์	30 กันยายน 2551	
เทศบาลตำบลกุย บุรี	หน่วยงานเทศบาล ตำบลกุยบุรี	PC 07 58 003/2546	หมู่ 1 กุยบุรี กุยบุรี ประจวบคีรีขันธ์	30 กันยายน 2551	
เทศบาลตำบล กำเนิดนพคุณ	หน่วยงานเทศบาล ตำบลกำเนิดนพคุณ	PC 07 58 007/2548	55 หมู่ 1 กำเนิดนพคุณ บางสะพาน ประจวบคีรีขันธ์	30 กันยายน 2551	
โซควิชัยฟาร์ม	นายวิชัย กล้าทวี	C 07 58 013/2553	61/1 หมู่ 9 เกาะหลัก เมือง ประจวบคีรีขันธ์ ประจวบคีรีขันธ์	14 กรกฎาคม 2553	
จังหวัดเพชรบุรี โรงฆ่าสัตว์รวม 1 แห่ง โดยอย่างเดียว 14 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 15 แห่ง หลังปี 2550 0 แห่ง					
เทศบาลเมือง เพชรบุรี	หน่วยงานเทศบาล เมืองเพชรบุรี	PC 07 59 002/2547	ท่าราบ เมืองเพชรบุรี เพชรบุรี	15 ตุลาคม 2551	
กุหลาบคาน	นายกุหลาบคาน ทอง สุข	C 07 59 004/2547	25/2 หมู่ 8 ท่าคอย ท่ายาง เพชรบุรี	15 ตุลาคม 2551	
สิริพร	นางสิริพร สดสะอาด	C 07 59 006/2547	71 หมู่ 9 หัวสะพาน เมือง เพชรบุรี เพชรบุรี	15 ตุลาคม 2551	
วันทนี	นางสาววันทนี อินทรดิษฐ์	C 07 59 007/2547	44 หมู่ 8 หัวสะพาน เมือง เพชรบุรี เพชรบุรี	15 ตุลาคม 2551	

ตารางที่ 100 (ต่อ)

เขต	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชื่อผู้ประกอบการ	ใบอนุญาต	ที่อยู่	วันอนุญาต
	อับดุลลาخان	นายอับดุลลาخان	C 07 59	493/37 ซะอ้า ซะอ้า	15 ตุลาคม 2551
		ทองสุข	013/2547	เพชรบุรี	
	สุรพล	นายสุรพล กรรณิการ์	C 07 59	หมู่ 8 เขาใหญ่ ซะอ้า	15 ตุลาคม 2551
			014/2547	เพชรบุรี	
	ราเมศร์	นายราเมศร์ ทองสุข	C 07 59	525 หมู่ 13 แก่ง แก่ง	15 ตุลาคม 2551
			017/2547	เพชรบุรี	
	ปียาน	นางปียาน ทองสุข	C 07 59	71 หมู่ 7 บ้านลาด บ้าน	15 ตุลาคม 2551
			019/2547	ลาด เพชรบุรี	
	ผู้ใหญ่โตโร	นางโคโร ทิมพิทักษ์	C 07 59	91/1 หมู่ 7 หนองโสน เมือง	15 ตุลาคม 2551
			021/2547	เพชรบุรี เพชรบุรี	
	ลำพอง	นายลำพอง เงินทอง	C 07 59	117 หมู่ 8 หัวสะพาน เมือง	15 ตุลาคม 2551
			022/2547	เพชรบุรี เพชรบุรี	
	เลื่อน	นายเลื่อน เพชร	C 07 59	24 หมู่ 9 หัวสะพาน เมือง	15 ตุลาคม 2551
		พิทักษ์	023/2547	เพชรบุรี เพชรบุรี	
	กุหลาบ	นางกุหลาบ วงษ์สี	C 07 59	6 หมู่ 10 เขาใหญ่ ซะอ้า	15 ตุลาคม 2551
		นาค	025/2547	เพชรบุรี	
	สุทิน	นายสุทิน อากาศเมฆ	C 07 59	9/1 หมู่ 10 เขาใหญ่ ซะอ้า	15 ตุลาคม 2551
			026/2547	เพชรบุรี	
	ชาลีนา	นางชาลีนา เอี่ยมโซ๊ะ	C 07 59	65/5 หมู่ 7 ท่าแร่ บ้าน	15 ตุลาคม 2551
			038/2549	แหลม เพชรบุรี	
	วุฒิ แดงแสง	นายวุฒิ แดงแสง	C 07 59	41/1 หมู่ 1 ท่าแร่ ออก	21 มกราคม 2552
			055/2549	บ้านแหลม เพชรบุรี	
จังหวัดราชบุรี โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง โคอย่างเดียวน 17 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 13 แห่ง หลังปี 2550 4 แห่ง					
	นางสำราญ	นางสำราญ ประธาน	C 07 60	34/4 หมู่ 8 คลองตากด โพ	
	ประธานสกุล	สกุล	004/2547	ธาราม ราชบุรี	
	นายบุญมาก ไชว	นายบุญมาก ไชวเซ็ง	C 07 60	31 หมู่ 7 อ่างทอง เมือง	
	เซ็ง		008/2547	ราชบุรี	
	นางสาวอรัญญา	นางสาวอรัญญา มี	C 07 60	15/5 หมู่ 4 น้ำพุ เมือง	
	มีเดช	เดช	013/2548	ราชบุรี	
	นางอนงค์ มักมีสุข	นางอนงค์ มักมีสุข	C 07 60	37/2 หมู่ 5 ดอนคา บางแพ	
			014/2548	ราชบุรี	
	บริษัท ประกอบ	บริษัท ประกอบ บีฟ	C 07 60	131 หมู่ 7 หนองกบ บ้าน	
	บีฟ โปรดักส์	โปรดักส์ จำกัด	015/2548	โป่ง ราชบุรี	
	จำกัด				
	นางสาวหทัย	นางสาวหทัยกาญจน์	C 07 60	68/4 หมู่ 4 ดอนผักเบี้ย โพ	
	กาญจน์ แคล้ว	แคล้วเครือ	018/2548	ธาราม ราชบุรี	
	เครือ				
	ฟาร์มวัฒนา	นางวัฒนา วสันต์	C 07 60	57 หมู่ 8 ห้วยไผ่ เมือง	
		สุนทร	020/2548	ราชบุรี	

ตารางที่ 100 (ต่อ)

เขต	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชื่อผู้ประกอบการ	ใบอนุญาต	ที่อยู่	วันอนุญาต
7	นายนิกร แขวงผุด	นายนิกร แขวงผุด	C 07 60 022/2548	16/2 หมู่ 1 ดอนผักเปี้ย โป ธาราม ราชบุรี	
	ศูนย์ผลิตเนื้อ	บริษัท สอาดจิตรกรุป	C 07 60	68 หมู่ 5 ธรรมเสน โป	
	อนามัยและแปรรูปฮาลาล	จำกัด	026/2548	ธาราม ราชบุรี	
	นางอุไรวรรณ พาริก	นางอุไรวรรณ พาริก	C 07 60 027/2549	5 หมู่ 4 ปากแรด บ้านโป่ง ราชบุรี	
	นายสมาน สันติ	นายสมาน สันติ	C 07 60	94 หมู่ 7 ธรรมเสน โป	
	สามัคคี	สามัคคี	028/2549	ธาราม ราชบุรี	
	อิมรอนมีท ฟาร์ม	นายไพฑูรย์ อิกหาญ	C 07 60 032/2549	28/1 หมู่ 11 หนองกบ บ้าน โป่ง ราชบุรี	
	นางสาวจันทร์จิรา	นางสาวจันทร์จิรา	C 07 60	66/5 หมู่ 12 หนองอ้อ บ้าน	
	โชคพรหมอนันต์	โชคพรหมอนันต์	034/2550	โป่ง ราชบุรี	
	นายภาณุ คงจันทร์	นายภาณุ คงจันทร์	C 07 60 042/2551	65/4 หมู่ 4 คลองข่อย โป ธาราม ราชบุรี	
	วัฒนา มีท โปรดัก	นายสุวัฒน์ อภิกันตสิริ	C 07 60 046/2551	41/1 หมู่ 3 คุ้งพยอม บ้าน โป่ง ราชบุรี	
	แสนสุวรรณฟาร์ม	นางผ่องศรี เหมือนดาว	C 07 60 055/2552	134 หมู่ 16 ปากแรด บ้าน โป่ง ราชบุรี	5 พฤศจิกายน 2552
	บุญลือ	นายบุญลือ พจนาถ	C 07 60 058/2555	หมู่ 5 หนองกบ บ้านโป่ง ราชบุรี	16 มกราคม 2555
	จังหวัดสมุทรสงคราม โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง โดยอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 0 แห่ง				
	จังหวัดสมุทรสาคร โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง โดยอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 0 แห่ง				
8	จังหวัดสุราษฎร์ธานี โรงฆ่าสัตว์รวม 4 แห่ง โดยอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 4 แห่ง หลังปี 2550 0 แห่ง				
	เทศบาลเมืองท่าข้าม	หน่วยงานเทศบาล	PC 08 63 006/2547	2/7 ท่าข้าม พุนพิน สุ ราษฎร์ธานี	22 ตุลาคม 2551
	เทศบาลเมืองนาสาร	หน่วยงานเทศบาล	PC 08 63 007/2547	นาสาร บ้านนาสาร สุ ราษฎร์ธานี	22 ตุลาคม 2551
	เทศบาลตำบลบ้านนา	หน่วยงานเทศบาล	PC 08 63 008/2547	หมู่ 2 บ้านนา บ้านนาเดิม สุราษฎร์ธานี	22 ตุลาคม 2551
	เทศบาลตำบลท่าชนะ	หน่วยงานเทศบาล	PC 08 63 009/2547	หมู่ 4 ท่าชนะ ท่าชนะ สุ ราษฎร์ธานี	22 ตุลาคม 2551
	จังหวัดกระบี่ โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง โดยอย่างเดียว 1 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 1 แห่ง				
	โรงฆ่าโครักมิตร	นายศรีบุญ รักมิตร	C 08 64 002/2553	175 หมู่ 7 กระบี่น้อย เมือง กระบี่ กระบี่	19 มีนาคม 2553
	จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงฆ่าสัตว์รวม 1 แห่ง โดยอย่างเดียว 1 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 2 แห่ง				

ตารางที่ 100 (ต่อ)

เขต	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	ชื่อผู้ประกอบการ	ใบอนุญาต	ที่อยู่	วันอนุญาต
9	เทศบาลเมืองปากพั่น	หน่วยงานเทศบาลเมืองปากพั่น	C 08 65 002/2551	แฟรกชัย ปากพั่น ปากพั่น นครศรีธรรมราช	24 กุมภาพันธ์ 2552
	เทศบาลเมืองทุ่งสง	หน่วยงานเทศบาลเมืองทุ่งสง	PC 08 65 006/2551	383 ปากแฟรก ทุ่งสง นครศรีธรรมราช	24 กุมภาพันธ์ 2552
	จังหวัดชุมพร โรงฆ่าสัตว์รวม 2 แห่ง โดยอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 2 แห่ง หลังปี 2550 0 แห่ง				
	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองหลังสวน	สนง.เทศบาลหลังสวน	PC 08 66 001/2546	หมู่ 2 บ้านสวน หลังสวน ชุมพร	
	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองชุมพร	สนง.เทศบาลเมืองชุมพร	PC 08 66 004/2546	หมู่ 2 บางหมาก เมืองชุมพร	
	จังหวัดพังงา โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง โดยอย่างเดียว 2 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 1 แห่ง หลังปี 2550 1 แห่ง				
	นายซารันต์ เศกปทาน	นายซารันต์ เศกปทาน	C 08 67 004/2549	15/9 หมู่ 8 นาเตย ท้ายเหมือง พังงา	10 กันยายน 2552
	นายยาบัตข้า ตูระแน่น	นายยาบัตข้า ตูระแน่น	C 08 67 008/2553	20/2 หมู่ 9 นาเตย ท้ายเหมือง พังงา	30 กันยายน 2553
	จังหวัดภูเก็ต โรงฆ่าสัตว์รวม 1 แห่ง โดยอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 1 แห่ง				
	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลนครภูเก็ต	หน่วยงานเทศบาลนครภูเก็ต	PC 08 68 001/2552	หมู่ 7 รัชฎา เมืองภูเก็ต ภูเก็ต	2 มีนาคม 2552
9	จังหวัดสงขลา โรงฆ่าสัตว์รวม 2 แห่ง โดยอย่างเดียว 1 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 2 แห่ง หลังปี 2550 1 แห่ง				
	เทศบาลนครสงขลา	สำนักงานเทศบาลนครสงขลา	PC 09 70 005/2538	39 ถนนตาหลวง บ่อยาง เมืองสงขลา สงขลา	1 ธันวาคม 2552
	เทศบาลเมืองสะเดา	สำนักงานเทศบาลเมืองสะเดา	PC 09 70 006/2538	80 สะเดา สะเดา สงขลา	1 ธันวาคม 2552
	สุรศักดิ์ฟาร์ม	นายสุรศักดิ์ หมาดหลี	C 09 70 011/2553	279/3 หมู่ 7 ท่าช้าง บางกล้า สงขลา	3 ธันวาคม 2553
	จังหวัดปัตตานี โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง โดยอย่างเดียว 0 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 0 แห่ง				
จังหวัดนราธิวาส โรงฆ่าสัตว์รวม 0 แห่ง โดยอย่างเดียว 2 แห่ง โรงฆ่าก่อนปี 2550 0 แห่ง หลังปี 2550 2 แห่ง					
	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลรีเสาะ	นายการี มะเสาะ	C 09 72 002/2553	ซอย 2 ถนน 2 หมู่ 2 รือเสาะ รือเสาะ นราธิวาส	6 พฤษภาคม 2553
	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก	นางสุชาดา พันธันรา	C 09 72 003/2553	25 สุไหงโก-ลก สุไหงโก-ลก นราธิวาส	6 พฤษภาคม 2553

ตารางที่ 101 รายชื่อโรงพยาบาล (โคและกระบือ) ที่ได้รับการคัดเลือกยกย่องระดับเป็นโรงพยาบาลมาตรฐาน

ลำดับ	จังหวัด	ชื่อโรงพยาบาล	เลขที่อนุญาต	จำนวนสัตว์ (ตัว/วัน)	
				โค	กระบือ
1	กรุงเทพมหานคร	สะมะยะฟาร์ม	P 1 02 005/2548	20	-
2	อยุธยา	โรงพยาบาลฟาริด	C 1 05 001/2554	10	5
3	สระบุรี	โรงพยาบาลนายสุตันทา ปาทาน	C 01 07 012/2549	10	-
		โรงพยาบาลนายวงศ์ศักดิ์ ยิ่งสม	C 01 07 008/2548	10	-
		โรงพยาบาลเทศบาลเมืองสระบุรี	PC 01 07 005/2546	-	-
4	ตราด	โรงพยาบาลเทศบาลตำบลแสนตุง	PC 02 14 002/2553	-	-
5	นครราชสีมา	โรงพยาบาลบริษัท 505 โภคภัณฑ์ จำกัด	C 03 20 018/2549	15	-
		โรงพยาบาลเทศบาลเมืองปากช่อง	PC 03 20 014/2548	-	-
		โรงพยาบาลนายวินิจ หมายมั่น	C 03 20 039/2553	15	-
6	ชัยภูมิ	โรงพยาบาลเทศบาลตำบลหนองบัวใหญ่ (อบต.หนองบัวใหญ่)	PC 03 21 002/2549	10	-
		โรงพยาบาลองค์การบริหารส่วนตำบลฝักบัว	PC 03 21 032/2551	13	-
7	ร้อยเอ็ด	โรงพยาบาลเทศบาลโพธิ์ทราย	PC 03 24 020/2552	15	-
		โรงพยาบาลเทศบาลอาจสามารถ	PC 03 24 019/2552	15	-
		กลุ่มแปรรูปเนื้อสัตว์แม่บ้านโนนสมบูรณ์	PC 03 24 023/2553	15	-
		โรงงานชำแหละเนื้อโคตุ่นว้าวแท้	C 03 24 021/2552	20	-
8	ศรีสะเกษ	โรงพยาบาลไทยพาณิชย์	C 3 25 003/2548	10	-
		โรงพยาบาลฟาดิมา	C 3 25 001/2547	10	-
9	อุดรธานี	โรงพยาบาลเทศบาลตำบลบ้านผือ	PC 04 30 013/2547	10	5
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลหนองหาน	PC 04 30 001/2551	10	-
		โรงพยาบาลเทศบาลนครอุดรธานี	PC 04 30 014/2547	15	10
10	กาฬสินธุ์	โรงพยาบาลเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์	PC 04 31 003/2537	5	-
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลบัวขาว	C 04 31 006/2537	10	-
11	นครพนม	โรงพยาบาลเทศบาลเมืองนครพนม	P 04 32 008/2553	20	5
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลบ้านแพง	P 04 32 010/2553	8	2
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลนาแก	PC 04 32 003/2547	10	3
12	มหาสารคาม	โรงพยาบาลเทศบาลเมืองมหาสารคาม	PC 04 33 005/2548	15	-
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลบรบือ	PC 04 33 006/2548	15	-
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลหนองแสง	PC 04 33 004/2548	10	-
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลนาตูน	PC 04 33 003/2547	10	-
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลนาเชือก	P 04 33 008/2552	15	-
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลโคกพระ	PC 04 33 001/2547	10	-

ตารางที่ 101 (ต่อ)

ลำดับ	จังหวัด	ชื่อโรงพยาบาล	เลขที่อนุญาต	จำนวนสัตว์ (ตัว/วัน)	
				โค	กระบือ
13	มุกดาหาร	โรงพยาบาลมุกดาหาร	C 04 33 002/2547	15	-
		โรงพยาบาลเทศบาลเมืองมุกดาหาร	PC 04 34 001/2547		
		โรงพยาบาลสหกรณ์การเกษตรหนองสูง จำกัด (สาขาปศุสัตว์)	C 04 34 004/2550	60	-
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย	PC 04 34 003/2547		
14	สกลนคร	สหกรณ์ (โพนยางคำ)	C 4 36 001/2547	75	-
		โรงพยาบาลเทศบาลเมืองสกลนคร	PC 4 36 008/2552	10	-
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลท่าแร่	PC 04 36 0015/2553	4	-
15	หนองคาย	โรงพยาบาลเทศบาลเมืองหนองคาย	PC 04 37 001/2547	15	-
		โรงพยาบาลเทศบาลเมืองท่าบ่อ	PC 04 37 003/2547	4	-
		โรงพยาบาลเทศบาลบึงกาฬ	PC 04 37 008/2547	4	-
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่	PC 04 37 012/2551		
16	หนองบัวลำพู	โรงพยาบาลโพนพิสัย	PC 04 37 017/2553	30	-
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลโนนสูงเปือย	PC 04 38 007/2550	17	-
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลแม่สาย	PC 05 40 005/2550	5	5
18	น่าน	โรงพยาบาลเทศบาลตำบลท่าวังผา	PC 05 41 007/2553		
19	พะเยา	โรงพยาบาลเทศบาลเมืองพะเยา	PC 05 42 01/2547	10	-
20	แพร่	โรงพยาบาลเทศบาลตำบลทุ่งโฮ้ง	P 05 45 004/2549		
21	แม่ฮ่องสอน	โรงพยาบาลเทศบาลตำบลปาย	PC 05 44 003/2548		
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลแม่สะเรียง	PC 05 44 006/2549		
22	ลำปาง	โรงพยาบาลเทศบาลตำบลห้างฉัตร	PC 5 45 020/2553	5	
		แม่ตาล			
23	ตาก	โรงพยาบาลเทศบาลตำบลแจ้ห่ม	PC 5 45 0058/2547		
		โรงพยาบาลเทศบาลตำบลบ้านตาก	C 06 49 009/2551	10	
		โรงพยาบาลองค์กรบริหารส่วนตำบลวังหิน	C 06 49 006/2551	12	
24	อุทัยธานี	โรงพยาบาลเทศบาลเมืองอุทัยธานี	PC 06 61 003/2547	10	
25	ประจวบคีรีขันธ์	โรงพยาบาลเทศบาลตำบลกำเนิดนพคุณ	PC 07 58 007/2548	2	
26	เพชรบุรี	โรงพยาบาลสุรพล การณิการ	C 07 59 014/2547	10	
		โรงพยาบาลสุทิน อากาศเมฆ	C 07 59 026/2547	10	
27	ราชบุรี	โรงพยาบาลนายสมาน สันติสามัคคี	C 07 60 028/2549	20	
28	สุราษฎร์ธานี	โรงพยาบาลเทศบาลตำบลบ้านนา	P 08 63 008/2551		
29	ชุมพร	โรงพยาบาลเทศบาลตำบลวังไผ่	PC 86601/2547		

ตารางที่ 101 (ต่อ)

ลำดับ	จังหวัด	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	เลขที่อนุญาต	จำนวนสัตว์ (ตัว/วัน)	
				โค	กระบือ
30	พังงา	โรงฆ่าสัตว์นายซารันต์ เตกปทาน	C 08 67 004/2549	10	
31	ระนอง	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลน้ำจืด อ. กระบุรี	PC 08 69 002/2547		
32	สงขลา	โรงฆ่าสัตว์สุรศักดิ์ฟาร์ม	C 09 70 011/2553	4	
33	พัทลุง	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลดงหวด	C 09 74 008/2549	10	
		โรงฆ่าสัตว์เทศบาลตำบลดงหวด	C 09 74 009/2549	10	
รวม				701	20

ที่มา : กรมปศุสัตว์

ผลดำเนินการได้ผลระดับหนึ่ง แต่ยังมีโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ผ่านการรับรองการตั้งโรงฆ่าสัตว์จากกรมปศุสัตว์ ประเด็นปัญหาที่สำคัญอาจเกิดจากความไม่เพียงพอของเจ้าหน้าที่ที่กำกับดูแลนโยบายในการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้ประกอบการยังมีความเข้าใจแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงโรงฆ่าสัตว์ไม่ตรงกัน นอกจากนี้ปัญหาและข้อจำกัดในการปรับปรุงพัฒนาโรงฆ่าสัตว์แต่ละพื้นที่อาจมีความแตกต่างกัน ทำให้กระบวนการพัฒนาและปรับปรุงโรงฆ่าสัตว์จำเป็นต้องได้รับการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ เพื่อนำเอาจุดแข็งของแต่ละส่วนมาปรับใช้ในการดำเนินงาน และนำเอาจุดอ่อนมาปรับแก้ไขมิให้เป็นอุปสรรค และผลลัพธ์ที่ได้ก็จะทำให้การดำเนินงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตรงตามนโยบาย

รายงานผลการดำเนินงานปรับปรุง และยกระดับโรงฆ่าสัตว์ของจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยด้านอาหาร โดยได้ดำเนินการตามนโยบายความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety) ของรัฐบาล มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 โดยเฉพาะกิจกรรมด้านโรงฆ่าสัตว์ได้มีการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการพัฒนามาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ภายในจังหวัดให้สามารถผลิตเนื้อสัตว์ที่เหมาะสมแก่การบริโภค มีกระบวนการฆ่าสัตว์ และชำแหละเนื้อสัตว์ที่ถูกสุขลักษณะ เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภคเนื้อสัตว์ภายในจังหวัด และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยด้านอาหารให้แก่นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน จ.นครราชสีมา ด้วย จนถึงปี พ.ศ. 2554 จังหวัดนครราชสีมามีโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐาน หรือได้รับใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ (มจส. 2) แล้วจำนวน 29 แห่ง เป็นทั้งโรงฆ่าสัตว์ขนาดใหญ่และเล็ก โดยแบ่งเป็นโรงชำแหละไก่ ชำแหละสุกร ชำแหละโค-กระบือ ซึ่งส่วนใหญ่กระจายอยู่ในพื้นที่ อำเภอเมือง หนองบุญนาท ชัยภูมิ และห้วยแถลง อย่างไรก็ตาม จำนวนโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานดังกล่าวของจังหวัดนครราชสีมา ยังถือว่าน้อยมาก ในหลายอำเภอยังไม่มีโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานแม้แต่แห่งเดียว ผู้ประกอบการ หรือชาวบ้านมักชำแหละเนื้อสัตว์กันเองตามทุ่งนาหรือตามบ้านเรือน ซึ่งไม่ถูกสุขลักษณะทำให้เกิดปัญหาเรื่องความสะอาด ขณะนี้ปศุสัตว์จังหวัดพยายามเร่งประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ประกอบการได้เข้าสู่ระบบที่เป็นมาตรฐาน มีกระบวนการฆ่าและชำแหละเนื้อสัตว์ที่ทันสมัย สามารถผลิตเนื้อสัตว์ที่ถูกสุขอนามัยเหมาะสมแก่การบริโภค "จังหวัดนครราชสีมาตั้งเป้าว่าในปี 2554 จะต้องมียังโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานอย่างน้อยอำเภอละ 1 แห่ง ครบทั้ง 32 อำเภอให้ได้" (สมศักดิ์ ปะริสุทโธ เหมทานนท์, 2553)

ชุมพล นาครินทร์ และชาญชัย จุลโบล (2555) ได้สำรวจและวิเคราะห์สภาพโรงฆ่าสัตว์โค-กระบือ จังหวัดชัยภูมิ ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ในปีงบประมาณ 2553 และ 2554 ในพื้นที่ 16 อำเภอ โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 53 ราย พบว่า ในส่วนศักยภาพของโรงฆ่าโค-กระบือ จังหวัดชัยภูมิ ตามข้อกำหนด มกษ. 9019-2550 มีความเหมาะสม ร้อยละ 100 ใน 2 ด้านคือ ด้านการรับโคและกระบือมีชีวิต และการผ่าซีกซากโคและกระบือ และมีสภาพไม่เหมาะสมแต่ปรับปรุงได้ ใน 9 ด้าน คือ การฆ่าโค-กระบือ ร้อยละ 100 การตัดหางและตัดข้อขา ร้อยละ 100 การตัดแต่งซาก ร้อยละ 90.57 คอกพักโคและกระบือ และการตรวจสัตว์ก่อนฆ่า ร้อยละ 79.25 การแยกเครื่องในออก ร้อยละ 71.70 การทำความสะอาดซากโค-กระบือ ร้อยละ 71.70 หลักสุขลักษณะทั่วไป ร้อย

ละ 71.70 และการขนส่งโคและกระบือ ร้อยละ 45.28 และมีสภาพปรับปรุงไม่ได้หรือไม่มีการปฏิบัติร้อยละ 100 ใน 7 ด้าน คือ การแยกหัวออก การทำเครื่องหมายรับรองซาก การลดอุณหภูมิซากโค-กระบือ การบรรจุ การขนส่งซากโคและกระบือ เนื้อโค-กระบือและผลผลิต การบำบัดน้ำเสียและขั้นตอนการปฏิบัติภายในโรงฆ่า ส่วนการประเมินด้านคุณภาพเนื้อสัตว์ใน โรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ ในปี 2553 และ 2554 ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพเนื้อสัตว์ จำนวน 217 ตัวอย่าง พบว่าโรงฆ่าโค-กระบือ มีผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพเนื้อสัตว์ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในทุกรายการวิเคราะห์ร้อยละ 56.7

ดังนั้น การปรับโรงฆ่าสัตว์ให้เข้าสู่ระบบมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงฆ่าสัตว์ (GMP) ของโรงฆ่าสัตว์โค-กระบือ ให้เข้าสู่ระบบมีความยากในปัจจุบัน เนื่องจากไม่ครบองค์ประกอบและไม่มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดหลาย ข้อกำหนด มีปัจจัยและข้อจำกัดในหลายด้านที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาโรงฆ่าสัตว์เข้าสู่ระบบมาตรฐานได้แก่ สภาพโรง ฆ่าสัตว์เสื่อมโทรมและมีขนาดเล็ก วิธีการฆ่าสัตว์ไม่ใช่ลักษณะธุรกิจจับจ้างฆ่าสัตว์ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นภาคเอกชน และไม่มีเงินทุนเพียงพอสำหรับการพัฒนาโรงฆ่าสัตว์และระบบการขนส่งเนื้อสัตว์ตามระบบมาตรฐาน ทัศนคติของ ผู้ประกอบการอาจมองว่าหากปรับปรุงโรงฆ่าสัตว์ให้เป็นโรงฆ่ามาตรฐานแล้วจะไม่คุ้มทุน การพัฒนาโรงฆ่าสัตว์ให้เข้าสู่ ระบบมาตรฐานนั้นจะต้องเข้าใจ เข้าถึง เพื่อพิจารณาองค์ประกอบแต่ละภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและดำเนินการพัฒนาโรงฆ่า สัตว์ โดยบูรณาการแบบมีส่วนร่วม และการยอมรับจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคผู้ประกอบการ และภาคประชาชนหรือบริโภคจะต้องดำเนินการแบบมีส่วนร่วมไตรภาคี เพื่อให้เกิดสภาพบังคับทางสังคม และให้มีการ พัฒนาโรงฆ่าสัตว์เข้าสู่มาตรฐานปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงฆ่าสัตว์ (GMP) ต่อไป

นายสัตวแพทย์หญิงทฤษฎี ขาวสวนเจริญ อธิบดีกรมปศุสัตว์ ได้เปิดเผยถึง ความร่วมมือกับคณะกรรมการกลางอิสลาม แห่งประเทศไทย ตรวจรับรองโรงฆ่าสัตว์และสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ให้ได้มาตรฐานอาหารฮาลาลว่า กรมปศุสัตว์ ได้เริ่ม ดำเนินงานโครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยด้านอาหารเป็นเรื่อง สำคัญ เนื่องจากผู้บริโภคและประเทศคู่ค้ามีความตื่นตัวในเรื่องมาตรฐานสินค้าและสุขภาพอนามัย รวมทั้งภายในปี 2558 ประเทศไทยจะเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ใน 10 ประเทศ ทำให้เกิดความร่วมมือทางการค้าและบริการต่างๆ ระหว่างกัน เพราะฉะนั้นไทยจึงต้องเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงจากการมีประชาชนจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย จำนวนมากขึ้น ทั้งด้านการทำงาน การลงทุน การท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสมาชิกอาเซียนในประเทศที่เป็นมุสลิม โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์จึงเป็นการรองรับสถานการณ์ ดังกล่าว กรมปศุสัตว์จึงได้ร่วมมือกับคณะ กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยในการตรวจรับรองโรงฆ่าสัตว์ และสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ให้ได้มาตรฐานอาหารฮา ลาล ซึ่งข้อมูลโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับรองฮาลาล จากคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ปัจจุบัน มีโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับการรับรองฮาลาล 56 แห่ง (ส่งออก 28 แห่ง ภายในประเทศ 28 แห่ง) ประกอบด้วยโรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อการส่งออก (ไก่ 24 แห่ง เป็ด 3 แห่ง) 27 แห่ง โรงฆ่าโค กระบือเพื่อการส่งออก 1 แห่ง โรงฆ่าสัตว์ปีกภายในประเทศ 14 แห่ง โรงฆ่าโค กระบือ ภายในประเทศ 13 แห่ง โรงฆ่าแพะ แกะภายในประเทศ 1 แห่ง ซึ่งโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับการรับรองฮาลาลเข้าร่วมโครงการ พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์ ของกรมปศุสัตว์ปีงบประมาณ 2556 มีจำนวน 6 แห่ง ประกอบด้วยโรง ฆ่าสัตว์ปีกภายในประเทศ 3 แห่ง โรงฆ่าโค กระบือภายในประเทศ 2 แห่ง โรงฆ่าแพะ แกะภายในประเทศ 1 แห่ง และกำลัง อยู่ระหว่างดำเนินการ 33 แห่ง

งานที่สำคัญอีกด้านหนึ่ง คือการพัฒนาสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ เพื่อเป็นทางเลือกของผู้บริโภคในการเลือกซื้อ เนื้อสัตว์ที่ผ่านการรับรองของกรมปศุสัตว์ สามารถทราบแหล่งที่มาว่ามาจากโรงฆ่าสัตว์ที่ถูกกฎหมาย และมีการผลิตที่ได้ มาตรฐานและปลอดภัย (ตารางที่ 102)

ตารางที่ 102 ข้อมูลสถิติสถานที่จำหน่ายเนื้อโค กระบือ และเนื้อสัตว์อื่นตามโครงการพัฒนาโรงฆ่าสัตว์และสถานที่ จำหน่ายเนื้อโค

เขต	จังหวัด	เนื้อโค	เนื้อกระบือ	รวมจำนวนสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์
1	นนทบุรี	20	18	69
	สระบุรี	0	0	2
	สุพรรณบุรี	4	1	9

ตารางที่ 102 (ต่อ)

เขต	จังหวัด	เหือโค	เหือกระบือ	รวมจำนวนสถานที่จำหน่ายเหือสัตว์
2	จันทบุรี	0	0	4
	ฉะเชิงเทรา	1	0	3
	ปราจีนบุรี	1	1	7
	ระยอง	0	0	3
	สมุทรปราการ	1	0	6
3	ชัยภูมิ	1	0	14
	นครราชสีมา	11	10	30
	ยโสธร	8	7	22
	ร้อยเอ็ด	25	0	35
	ศรีสะเกษ	0	0	3
	อุบลราชธานี	0	0	6
4	กาฬสินธุ์	0	0	12
	ขอนแก่น	1	0	1
	มุกดาหาร	6	0	7
	เลย	1	1	7
	สกลนคร	28	0	50
	หนองบัวลำภู	3	0	3
	อุดรธานี	2	0	4
5	น่าน	16	15	50
	พะเยา	5	5	10
	แม่ฮ่องสอน	4	4	29
	ลำพูน	0	1	9
6	กำแพงเพชร	0	0	26
	ตาก	14	0	25
	พิจิตร	0	0	1
	พิษณุโลก	0	0	10
	เพชรบูรณ์	0	0	28
	สุโขทัย	0	0	10
	อุดรดิตถ์	0	0	6
	กาญจนบุรี	7	0	45
7	นครปฐม	1	0	39
	ประจวบคีรีขันธ์	1	0	28
	เพชรบุรี	1	0	13
	ชุมพร	0	0	30
8	นครศรีธรรมราช	2	0	28
	สุราษฎร์ธานี	0	0	39
	ตรัง	0	0	31
9	พัทลุง	0	0	56

ตารางที่ 102 (ต่อ)

เขต	จังหวัด	เนื้อโค	เนื้อกระบือ	รวมจำนวนสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์
9	สงขลา	0	0	17

ที่มา : กรมปศุสัตว์

หมายเหตุ : จำนวนสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ 1 แห่ง สามารถจำหน่ายเนื้อสัตว์ได้มากกว่า 1 ประเภท

แต่ปัญหาที่ยอมรับกันคือการกำกับดูแลโรงฆ่าและ การพัฒนาโรงฆ่าสัตว์และสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์เป็นเรื่องที่ยาก ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และความร่วมมือจากผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ในการช่วยปรับปรุงพัฒนามาตรฐานโรงฆ่าสัตว์และสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์

ชุมพล นาครินทร์ และชาญชัย จุลโกลล (2556) ได้ศึกษาตลาดเนื้อโคของจังหวัดชัยภูมิ พบว่าผู้บริโภคนิยมซื้อเนื้อสัตว์จากตลาดสดและตลาดนัด นิยมบริโภค เนื้อร้อน (เนื้อที่ไม่ได้ผ่านการแช่เย็นจากกระบวนการฆ่าตั้งแต่โรงฆ่าสัตว์) และเห็นว่าสภาพโรงฆ่าสัตว์ของจังหวัดชัยภูมิ ยังมีความสะอาดไม่เพียงพอหรือสกปรก มีปัญหาในเรื่องสุขลักษณะสิ่งแวดล้อม แต่ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าไปดูในโรงฆ่าสัตว์ อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคส่วนใหญ่ต้องการให้จังหวัดชัยภูมิพัฒนาโรงฆ่าสัตว์ให้เป็นมาตรฐาน

หัวใจสำคัญของการควบคุมให้มีการผลิตเนื้อสัตว์ที่ถูกสุขอนามัยได้แก่ ความเข้าใจและความต้องการของผู้บริโภค หากทำให้ผู้บริโภคเห็นความสำคัญและเลือกซื้อแต่อาหารที่ปลอดภัยควบคู่กับการสนับสนุนให้ผู้แปรรูปผลิตอาหารที่ถูกสุขลักษณะด้วย ย่อมทำให้มีผู้ผลิตอาหารที่ถูกสุขลักษณะเพิ่มมากขึ้นด้วยความเต็มใจ แทนที่จะใช้มาตรการทางกฎหมายบังคับเป็นหลัก จะเป็นการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืนกว่า โดยเฉพาะในชุมชนชนบทการตรวจสอบย้อนกลับ (traceability) ย่อมทำได้ง่าย เพราะผู้บริโภคและผู้ผลิตที่เป็นชาวบ้านด้วยกันย่อมรู้จักกันหมด เมื่อการผลิตและการตลาดในท้องถิ่นได้มาตรฐาน ย่อมเป็นพื้นฐานให้การแปรรูปในชุมชนเมืองและของประเทศมีมาตรฐานสูงขึ้นเช่นเดียวกัน และจะเป็นฐานให้การส่งออกได้ในอนาคต

นอกจากนี้ การผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพสูง ยังได้รับการคุ้มครองภายใต้พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 โดยสำนักงานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติซึ่งมีการรองรับมาตรฐานเนื้อโค (มกอช.6001-2547) มาตรฐานระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับโรงฆ่าโคและกระบือ (มกอช. 9019-2550) มาตรฐานระบบปศุสัตว์อินทรีย์ (มกอช. 9000-2548) มาตรฐานการขนส่งสุตรโรคปากและเท้าเปื่อย (มกอช.10400-2547) มาตรฐานการขนส่งสุตรโรคคว่ำบาในโค (มกอช. 1000-2549) และมาตรฐานข้อกำหนดด้านความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร (มกอช.9007-2548) แต่โรคปากและเท้าเปื่อย ยังปัญหาสำคัญของประเทศที่ถูกนำมาใช้ในการกีดกันการค้าและส่งออกโคเนื้อและเนื้อโค

เกณฑ์ข้อกำหนด Q Premium ของเนื้อโคของสำนักงานเศรษฐกิจสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เป็นดังนี้

1. ระบบการผลิตระดับฟาร์ม ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน GAP ฟาร์มโคเนื้อ (มกอช.6400-2548)
2. ระบบการผลิตเนื้อสัตว์ และการตัดแต่งซากของโรงฆ่าโค-กระบือได้รับการรับรองตามมาตรฐาน GMP (Codex CAC/RCP1-1969, Rev.3-1997, Amended 1999 and 2003)

3. เนื้อโค ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง เนื้อโค (มกอช. 6001-2547)

ข้อ 1 คุณภาพขั้นต่ำทุกข้อ รวมทั้งผ่านเกณฑ์ตามข้อกำหนดเรื่องเกณฑ์ความคลาดเคลื่อน สุขลักษณะ และสารพิษตกค้าง สารปนเปื้อน ยาสัตว์ตกค้าง และมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ชั้นคุณภาพ ดังนี้

สินค้า	ชั้นคุณภาพ	คุณลักษณะ
เนื้อโค	ดีเลิศ	เนื้อโคได้จากโคขุนอายุไม่เกิน 36 เดือน
	ดีมาก	ระดับไขมันแทรกอยู่ระหว่าง 3.5 ถึง 5
		ไขมันมีสีขาวหรือสีครีม
		เส้นเนื้อค่อนข้างละเอียดและสีแดงสด

4. เนื้อโคชั้น ควรบรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่สะอาด ปิดมิดชิด มีความทนทานต่อการขนส่ง

5. เนื้อโค ที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แล้วให้ปิดเครื่องหมายฉลากแสดงรายละเอียด ระบุข้อความชัดเจนของน้ำหนักสุทธิ วัน เดือนปีที่ตัดแต่ง วันหมดอายุ อุณหภูมิที่เก็บรักษา และชื่อผู้ผลิต หรือผู้จำหน่ายเครื่องหมายการค้า สถานที่ตั้ง

ในส่วนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.) ได้เป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาและออกแบบโรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน การผลิตโคเนื้อปลอดภัยภายใต้มาตรฐานโคธรรมชาติ การแปรรูปเนื้อโค การจำหน่ายเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ ให้ประชาชนหรือผู้บริโภคได้มีโอกาสเลือกซื้อเนื้อสัตว์และเนื้อสัตว์แปรรูปที่ปลอดภัย การดำเนินการที่เหมาะสม นอกจากมาตรการบังคับแล้ว คือการ

3.1 สร้างจิตสำนึกให้ผู้บริโภคเห็นความสำคัญในการเลือกซื้ออาหารที่ปลอดภัยเพื่อสร้างสภาพบังคับทางสังคม ให้ผู้ประกอบการผลิตอาหารที่ปลอดภัยเท่านั้น

3.2 เน้นการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงและต่อเนื่อง ในรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างเครือข่ายประชาสัมพันธ์การเลือกซื้ออาหารที่ปลอดภัยและสร้างสภาพบังคับทางสังคม

6.2 นโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงโคของกรมปศุสัตว์

สว่าง อังกฤษโร (2555) กล่าวว่ากรมปศุสัตว์จะไม่ดำเนินการส่งเสริมการเลี้ยงโคตามรูปแบบโครงการที่เคยผิดพลาดมาแต่อดีต เช่น โครงการอีสานเขียว และโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคล้านครอบครัว เป็นต้น และได้เปิดเผยแผนการพัฒนาการเลี้ยงโคในระหว่างปี พ.ศ. 2555-2559 เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตโคเนื้อให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคในประเทศ ส่งออก และทดแทนการนำเข้า

ในการจัดทำแผนการผลิตและการตลาดโคเนื้อ ปี 2555-2559 กรมปศุสัตว์ได้วางกรอบการวิเคราะห์สถานการณ์การผลิตและการตลาดไว้ ดังนี้

สถานการณ์โคเนื้อปี พ.ศ. 2555

ด้านการผลิต

จากสถิติกรมปศุสัตว์ ปี พ.ศ. 2554 มีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 1,035,072 ราย จำนวนโคเนื้อ 6,583,106 ตัว เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2550 มีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อ 1,373,219 ราย จำนวนโคเนื้อ 8,848,329 ตัว เฉลี่ยมีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อและจำนวนโคเนื้อลดลง ร้อยละ 6.80 และ 9.50 ต่อปี ตามลำดับ

พื้นที่ที่มีการเลี้ยงโคเนื้อมากที่สุด ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3,307,783 ตัว (50.20%) รองลงมา คือ ภาคกลาง 1,330,375 ตัว (20.20%) ภาคเหนือ 1,210,243 ตัว (18.40%) ภาคใต้ 734,705 ตัว (11.20%) จังหวัดที่มีการเลี้ยงโคเนื้อมากที่สุด ได้แก่ นครราชสีมา รองลงมาได้แก่ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี สุรินทร์ กาญจนบุรี ตามลำดับ

จำนวนโคเนื้อทั้งหมด 6.58 ล้านตัว เป็นโคเพศผู้ 1.96 ล้านตัว (29.07%) เป็นโคขุน 103,332 ตัว เกษตรกรผู้เลี้ยง 9,092 ราย เพศเมีย 4.62 ล้านตัว (70.30%) เป็นแม่โคท้องแรกขึ้นไป จำนวน 1.59 ล้านตัว (24.20%) คาดว่าปี 2555 จะผลิตลูกโคได้ประมาณ 1.16 ล้านตัว (73%) จำนวนลูกโคหย่านม 1.044 ล้านตัว (65%) ผลิตโคเนื้อส่งเข้าโรงฆ่าสัตว์ประมาณ 0.944 ล้านตัว (59.5 %) ของแม่พันธุ์

ด้านการตลาด

จากฐานข้อมูลจำนวนแม่โคเนื้อปี พ.ศ. 2554 และการขออนุญาตนำเข้าและส่งออกโคเนื้อ คาดว่าปี พ.ศ. 2555 ตลาดมีความต้องการโคเนื้อ จำนวน 1.053 ล้านตัว แยกเป็น ตลาดระดับสูงต้องการโคเนื้อคุณภาพสูง(Premium grade) ประมาณ 15,000 ตัว มีอัตราการขยายตัวประมาณร้อยละ 15 ต่อปี ตลาดระดับกลางต้องการโคขุน และโคมัน ประมาณ 88,300 ตัว ตลาดระดับล่างต้องการโคเพื่อบริโภคในประเทศประมาณ 0.83 ล้านตัว อัตราการขยายตัวร้อยละ 2 ต่อปี และส่งออกประมาณ 0.12 ล้านตัว รวม 0.95 ล้านตัว สถานการณ์ราคาโคเนื้อและเนื้อโค พบว่าราคาโคเนื้อปี พ.ศ. 2555 มีราคาสูงกว่า ปี พ.ศ. 2554 รายละเอียดตามตารางที่ 103

ตารางที่ 103 ฐานข้อมูลโคเนื้อของไทย

รายการ	2554		2555	
	โคมัน	โคขุน	โคมัน	โคขุน
โคมีชีวิต (บาท/กก.)				
-โคเข้าขุน	55-60	65-70	75-80	80-83
-โคขุนแล้ว	65-70	70-75	75-80	145-165(ซาก)
ซากโค (ผ่า 2 ซีก)	110-120	135 ขึ้นไป	120-125	145 ขึ้นไป
เนื้อเขา (ขายส่ง)	120-130	-	130-140	-
เนื้อโค (ขายปลีก)	160-180	ราคาตามชิ้นส่วน	180-200	ราคาตามชิ้นส่วน
หนัง	32	32	38	38

แผนยุทธศาสตร์โคเนื้อ

แผนยุทธศาสตร์โคเนื้อได้กำหนดเป้าหมายให้มีการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ปีละ 20,000 ราย เก็บรักษาแม่พันธุ์โคเนื้อเพื่อผลิตโคเนื้อคุณภาพปีละ 200,000 ตัว ผลิตโคเนื้อคุณภาพสูงเพื่อทดแทนการนำเข้าร้อยละ 10 ต่อปี (3,000 ตัว/ปี) เพิ่มการส่งออกร้อยละ 10 ต่อปี (12,000 ตัว/ปี) ซึ่งการเพิ่มปริมาณการผลิตโคเนื้อให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ภายใต้ข้อจำกัดเรื่องขาดพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ จึงจำเป็นต้องเพิ่มการผลิตด้านคุณภาพโดยมุ่งเน้นการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้วิธีการผสมเทียม และการใช้พ่อพันธุ์ของเกษตรกรช่วยขยายการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อของเกษตรกรในพื้นที่ที่รัฐไม่สามารถสนับสนุนการผสมเทียมได้ โดยรัฐจ่ายค่าตอบแทน ให้เกษตรกรเจ้าของโคพ่อพันธุ์เมื่อมีการผสมพันธุ์แม่โคและตั้งท้องแล้ว ในอัตราตัวละ 500 บาท

การผลิตโคเนื้อควรเป็นระบบ และสามารถควบคุมปริมาณและคุณภาพได้ จึงจำเป็นต้องทำเครื่องหมายประจำตัว (NID) ขึ้นทะเบียน ตรวจสอบสุขภาพ พ่อ แม่พันธุ์ ติดตามลูกโคเกิดและประสานงานการจำหน่ายโคสู่ตลาด สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรเก็บรักษาแม่พันธุ์โดยจ่ายเงินสด หรือปัจจัยการผลิตสำหรับลูกโคที่เกิดจากการผสมเทียม และพ่อพันธุ์ที่ขึ้นทะเบียนในอัตราตัวละ 1,000 บาท มีการดูแลสุขภาพโดยการสนับสนุนวัคซีนป้องกันโรค ยาถ่ายพยาธิ อย่างเพียงพอ มีการจัดฝึกอบรม ประชุม สัมมนา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการเลี้ยงโคเนื้อ เพื่อพัฒนาความรู้ สร้างความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และผู้ประกอบการด้านการตลาด จึงได้จัดทำแผนการผลิตโคเนื้อปี พ.ศ. 2555-2559 ดังตารางที่ 104

ตารางที่ 104 แผนการผลิตโคเนื้อ ปี พ.ศ. 2555-2559

รายการ	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	รวม
1. ขึ้นทะเบียนพันธุ์แม่โค (ตัว)	300,000	375,000	450,000	525,000	575,000	2,225,000
2. ให้บริการผสมเทียมแม่โค (ตัว)	300,000	350,000	375,000	400,000	400,000	1,825,000
3. ลูกโคที่เกิดจากการผสมเทียม (ตัว)	150,000	180,000	210,000	225,000	240,000	1,005,000
4. ขึ้นทะเบียนโคพ่อพันธุ์ (ตัว)	0	500	1,000	1,000	1,000	3,500
5. ให้บริการผสมโดยใช้พ่อโคพันธุ์ดี	0	25,000	75,000	125,000	175,000	400,000
6. ลูกโคที่เกิดจากพ่อพันธุ์ผสม (ตัว)	0	0	22,500	67,500	112,500	202,500
7. ทำเครื่องหมายประจำตัวโค (ตัว)	450,000	530,500	606,000	686,000	741,000	3,013,500
8. สนับสนุนปัจจัยการผลิตลูกโค (ตัว)	0	180,000	232,500	292,500	352,500	1,057,500
9. ตรวจโรค Bru. และ T.B. (ตัว)	100,000	375,500	451,000	526,000	576,000	2,028,500

ตารางที่ 104 (ต่อ)

10 ดูแลด้านสุขภาพโคเนื้อ (ตัว)	450,000	530,500	606,000	686,000	741,000	3,013,500
11. ฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนาผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจการเลี้ยงโคเนื้อ(ราย)	3,800	6,050	10,500	17,500	20,000	57,850
12.จำนวนลูกโคที่เกิดทั้งหมด (ตัว)	150,000	180,000	232,500	292,500	352,500	1,207,500
13. จำนวนผลผลิตเนื้อโค (ตัว)	165,000	168,000	193,200	241,800	292,800	1,060,800
13.1 โคเนื้อสำหรับตลาดระดับสูง	15,000	18,000	20,700	24,300	30,300	108,300
13.2 โคเนื้อสำหรับตลาดระดับกลาง	90,000	90,000	90,000	90,000	90,000	450,000
13.3 โคเนื้อเนื้อสำหรับตลาดล่าง	60,000	60,000	82,500	127,500	172,500	502,500
14. ความต้องการของตลาดโคเนื้อ	1,053,300	1,095,000	1,129,500	1,168,800	1,209,300	5,655,900
14.1 โคเนื้อสำหรับตลาดระดับสูง	15,000	18,000	20,700	24,300	30,300	108,300
14.2 โคเนื้อสำหรับตลาดระดับกลาง	88,300	90,000	91,800	93,500	95,000	458,600
14.3 โคเนื้อเนื้อสำหรับตลาดล่าง	950,000	987,000	1,017,000	1,051,00	1,084,000	5,098,000

จากแผนพัฒนาในตารางที่ 103 กรมปศุสัตว์ได้วางแผนการจัดสรรงบประมาณไปในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมต่าง ๆ เรียงตามลำดับ ดังนี้ (1) การสนับสนุนปัจจัยการผลิตลูกโคที่เกิดจากการผสมเทียม และโคฟอพันธุ์ (1,000 บาท/ตัว) งบประมาณ 1,027.5 ล้านบาท (2) การให้บริการผสมเทียม (500 บาท/ตัว) งบประมาณ 912.5 ล้านบาท (3) การดูแลสุขภาพโคเนื้อ (200 บาท/ตัว) งบประมาณ 611.50 ล้านบาท (4) การตรวจโรค Bru. และ T.B. (300 บาท/ตัว) งบประมาณ 608.40 ล้านบาท (5) การทำเครื่องหมายประจำตัวโคและขึ้นทะเบียนโค (100 บาท/ตัว) งบประมาณ 301.35 ล้านบาท (6) ค่าตอบแทนโคฟอพันธุ์ (500 บาท/การผสมติด 1 ตัว) 200 ล้านบาท (7) การติดตามลูกโคที่เกิดจากการผสมเทียมและประสานงานการจัดจำหน่าย (100บาท/ตัว) 100.5 ล้านบาท (8) ฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการเลี้ยงโคเนื้อ (1,000 บาท/ราย) งบประมาณ 57.95 ล้านบาท และ (9) การติดตามลูกโคที่เกิดจากพ่อพันธุ์ผสม (100 บาท/ตัว) 20.25 ล้านบาท (ตารางที่ 105)

ตารางที่ 105 แผนงบประมาณการผลิตโคเนื้อ ปี พ.ศ. 2555-2559 (ล้านบาท)

รายการ	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	รวม
1. ให้บริการผสมเทียมแม่โค (500บาท/ตัว)	150.0	175.0	187.5	200.0	200.0	912.5
2. ติดตามลูกโคที่เกิดจากการผสมเทียมและประสานงานการจัดจำหน่าย (100 บาท/ตัว)	15.0	18.0	21.0	22.5	24.0	100.5
3.ค่าตอบแทนโคฟอพันธุ์ (500 บาท/การผสมติด 1 ตัว)	0	12.5	37.5	62.5	87.5	200.0
4. ติดตามลูกโคที่เกิดจากพ่อพันธุ์ผสม (100 บาท/ตัว)	0	0	2.25	6.75	11.25	20.25
5.ทำเครื่องหมายประจำตัวโคและขึ้นทะเบียน โค (100 บาท/ตัว)	45.0	53.05	60.6	68.6	74.1	301.35
6.สนับสนุนปัจจัยการผลิตลูกโคที่เกิดจากการผสมเทียมและโคฟอพันธุ์ (1,000 บาท/ตัว)	0	150.0	232.5	292.5	352.5	1,027.5
7. ตรวจโรค Bru. และ T.B. (300 บาท/ตัว)	30.0	112.5	135.3	157.8	172.8	608.4
8. ดูแลด้านสุขภาพโคเนื้อ (200 บาท/ตัว)	98.8	106.1	121.2	137.2	148.2	611.5
9. ฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการเลี้ยงโคเนื้อ (1,000 บาท/ราย)	3.85	6.1	10.5	17.5	20.0	57.95
รวม	342.65	633.25	808.35	965.35	1,090.35	3,839.95

แผนพัฒนาโคเนื้อจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ การผลิตโคเนื้อสำหรับตลาดระดับสูง การผลิตโคเนื้อสำหรับตลาดระดับกลาง และการผลิตโคเนื้อสำหรับตลาดระดับล่าง โดยแผนการผลิตโคเนื้อตลาดระดับสูงดำเนินการโดยการขึ้นทะเบียนแม่โค ในปีแรก (พ.ศ. 2555) 50,000 ตัว และมีถัดไปจนถึงปี พ.ศ. 2559 ปีละ 100,000, 125,000, 150,000 และ 150,000 ตัว ตามลำดับ แล้วดำเนินการผสมเทียม จัดการลูกโคที่ได้จากการผสมเทียม ทำเครื่องหมายประจำตัว ตรวจโรค ดูแลสุขภาพ ฝึกอบรมเกษตรกร และสนับสนุนด้านการตลาดเนื้อโค รวม 5 ปี 104,800 ตัว ทดแทนการนำเข้า 3,500 ตัว (ตารางที่ 106) มีแผนการใช้งบประมาณรวม 5 ปี 966.0 ล้านบาท (ตารางที่ 107)

ตารางที่ 106 แผนการผลิตโคเนื้อสำหรับตลาดระดับสูง ปี พ.ศ. 2555-2559

รายการ	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	รวม (ปี 55-59)
1. ขึ้นทะเบียนพันธุ์แม่โค (ตัว)	50,000	100,000	125,000	150,000	150,000	575,000
2. ให้บริการผสมเทียมแม่โค (ตัว)	50,000	100,000	125,000	150,000	150,000	575,000
3. ลูกโคที่เกิดจากผสมเทียม (ตัว)	0	30,000	60,000	75,000	90,000	255,000
4. ทำเครื่องหมายประจำตัวโค (ตัว)	50,000	130,000	185,000	225,000	240,000	830,000
5. สนับสนุนปัจจัยการผลิตลูกโคที่เกิดจากการผสมเทียม (ตัว)	0	30,000	60,000	75,000	90,000	255,000
6. ตรวจโรค Bru. และ T.B. (ตัว)	0	100,000	125,000	150,000	150,000	525,000
7. ดูแลด้านสุขภาพโคเนื้อ (ตัว)	50,000	130,000	185,00	225,000	240,000	830,000
8. ฝึกอบรม/สัมมนาเกษตรกร (ราย)	2,050	2,050	2,500	2,500	2,500	11,600
9. แผน ผลิตโคขุนคุณภาพสูง (ตัว)	15,000	18,000	20,700	24,300	30,300	108,300
9.1 โคขุนจากโครงการ (ตัว)	0	0	12,100	24,300	30,300	66,400
9.2 โคขุนจากนอกโครงการ	15,000	18,000	8,600	0	0	41,600
9.3 ผลผลิตเนื้อโค (พันตัน) {โค 550 กก.ผลิตเนื้อโคได้ 247.5 กก. (45%)}	3.71	4.45	5.12	6.01	7.50	26.79
10. แผนตลาดเนื้อโคขุนคุณภาพ (ตัว)	15,000	18,000	20,700	24,300	30,300	108,300
10.1 สนับสนุนตลาดเนื้อโคขุน	15,000	18,000	20,700	23,800	27,300	104,800
10.2 ทดแทนเนื้อโคนำเข้า (10%)	0	0	0	500	3,000	3,500

หมายเหตุ 1) อัตราการให้ลูกจากการผสมเทียม 60 %
 2) อัตราโคที่นำไปเลี้ยงขุน 40.5 % ของลูกโคเพศผู้ที่เกิด
 3) อัตราการขยายตัวตลาดเนื้อโคขุน 15 % ต่อปี
 4) พื้นที่ดำเนินการได้แก่ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกจังหวัด รวม 20 จังหวัดและพื้นที่จังหวัด นครปฐม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี ชุมพร สุพรรณบุรี ชัยนาท นครสวรรค์ ตาก และเพชรบูรณ์

ตารางที่ 107 แผนงบประมาณการผลิตโคเนื้อสำหรับตลาดระดับสูง ปี พ.ศ. 2555-2559 (ล้านบาท)

รายการ	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	รวม
1. ให้บริการผสมเทียมแม่โค (500บาท/ตัว)	25.0	50.0	62.5	75.0	75.0	287.5
2. ติดตามลูกโคที่เกิดจากผสมเทียมและ ประสานงานการจัดจำหน่าย (100 บาท/ตัว)	0	3.0	6.0	7.5	9.0	25.5
3. ทำเครื่องหมายประจำตัวโคและขึ้นทะเบียน โค (100 บาท/ตัว)	5.0	13.0	18.5	22.5	24.0	83.0
4. สนับสนุนปัจจัยการผลิตลูกโคที่เกิดจากการ ผสมเทียม (1,000 บาท/ตัว)	0	0	60.0	75.0	90.0	225.0
5. ตรวจโรค Bru. และ T.B. (300 บาท/ตัว)	0	30.0	37.5	45.0	45.0	157.5
6. ดูแลด้านสุขภาพโคเนื้อ (200 บาท/ตัว)	18.8	26.0	37.0	45.0	48.0	174.8
7. ฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้องกับ ธุรกิจการเลี้ยงโคเนื้อ (1,000 บาท/ราย)	2.1	2.1	2.5	2.5	2.5	11.7
รวม	50.9	124.1	224.0	272.5	294.5	966.0

ในส่วนของการผลิตโคเนื้อสำหรับตลาดระดับกลาง ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดที่มีเกษตรกรเลี้ยงแม่โคเนื้อหนาแน่นทั่วประเทศ รวม 70 จังหวัด (ยกเว้น กรุงเทพฯ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ภูเก็ต) โดยการขึ้นทะเบียนแม่โค ในปีละ 150,000 ตัว แล้วดำเนินการผสมเทียม จัดการลูกโคที่ได้จากการผสมเทียม ทำเครื่องหมายประจำตัว สนับสนุนปัจจัยการผลิตลูกโค ตรวจโรค ดูแลสุขภาพ และฝึกอบรมเกษตรกร เพื่อเพิ่มปริมาณเนื้อโค รวม 5 ปี 87,000 ตัน (ตารางที่ 108) มีแผนการใช้งบประมาณรวม 5 ปี 1,335.0 ล้านบาท (ตารางที่ 109)

ตารางที่ 108 แผนการผลิตโคเนื้อสำหรับตลาดระดับกลางปี พ.ศ. 2555-2559

รายการ	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	รวม
1. ขึ้นทะเบียนพันธุ์แม่โค (ตัว)	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000
2. ให้บริการผสมเทียมแม่โค (ตัว)	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000
3. ลูกโคที่เกิดจากผสมเทียม (ตัว)	90,000	90,000	90,000	90,000	90,000	450,000
4. ทำเครื่องหมายประจำตัวโค (ตัว)	240,000	240,000	240,000	240,000	240,000	1,200,000
5. สนับสนุนปัจจัยการผลิตลูกโค (ตัว)	0	90,000	90,000	90,000	90,000	360,000
6. ตรวจโรค Bru. และ T.B. (ตัว)	0	150,000	150,000	150,000	150,000	600,000
7. ดูแลด้านสุขภาพโคเนื้อ (ตัว)	240,000	240,000	240,000	240,000	240,000	1,200,000
8. ฝึกอบรมเกษตรกร (ราย)	0	2,000	3,000	5,000	5,000	15,000
9. จำนวนเนื้อโคที่ผลิตได้ (พันตัน) {โค 450 กก.ผลิตเนื้อโคได้ 193.5 กก. (43%)}	17.42	17.42	17.42	17.42	17.42	87.10
10. เนื้อโคที่ผลิตเพิ่ม 30 กก/ตัว (พันตัน) โคหนัก 350 กก ให้เนื้อ 150 กก/ตัว โคหนัก 450 กก ให้เนื้อ 193.5 กก/ตัว	3.91	3.91	3.91	3.91	3.91	19.55
11. มูลค่าเพิ่ม 200 บ/กก (ล้านบาท)	782.0	782.0	782.0	782.0	782.0	3,910.0
12 ความต้องการของตลาด (ตัว) ผู้เลี้ยงโคมัน 9,100 ราย	88,300	90,000	91,800	93,500	95,000	458,600

ตารางที่ 109 แผนงบประมาณการผลิตโคเนื้อสำหรับตลาดระดับกลางปี พ.ศ. 2555-2559 (ล้านบาท)

รายการ	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	รวม
1. ให้บริการผสมเทียมแม่โค (500บาท/ตัว)	75.0	75.0	75.0	75.0	75.0	375.0
2. ติดตามลูกโคที่เกิดจากผสมเทียมและ ประสานงานการจัดจำหน่าย (100บาท/ตัว)	9.0	9.0	9.0	9.0	9.0	45.0
3. ทำเครื่องหมายประจำตัวโค และขึ้น ทะเบียนโค (100บาท/ตัว)	24.0	24.0	24.0	24.0	24.0	120.0
4. สนับสนุนปัจจัยการผลิตลูกโคที่เกิดจากการ ผสมเทียม (1,000 บาท/ตัว)	0	90.0	90.0	90.0	90.0	360.0
5. ตรวจโรค Bru. และ T.B. (300บาท/ตัว)	0	45.0	45.0	45.0	45.0	180.0
6. ดูแลด้านสุขภาพโคเนื้อ (200บาท/ตัว)	48.0	48.0	48.0	48.0	48.0	240.0
7. ฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้องกับ ธุรกิจการเลี้ยงโคเนื้อ (1,000บาท/ราย)	0	2.0	3.0	5.0	5.0	15.0
รวม	156.0	293.0	294.0	296.0	296.0	1,335.0

สำหรับแผนการผลิตโคเนื้อสำหรับตลาดระดับล่าง ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดที่มีเกษตรกรเลี้ยงแม่โคเนื้อทั่วประเทศ รวม 77 จังหวัด โดยการขึ้นทะเบียนแม่โค ในปีแรก 100,000 ตัว ปีที่ 2-5 ปีละ 125,000, 175,000, 225,000 และ 275,000 ตัว ตามลำดับ แล้วดำเนินการผสมเทียม จัดการลูกโคที่ได้จากการผสมเทียม ขึ้นทะเบียนโคพ่อพันธุ์ ให้บริการผสมโดยใช้พ่อโคพันธุ์ดี ทำเครื่องหมายประจำตัว สนับสนุนปัจจัยการผลิตลูกโค ตรวจโรค ดูแลสุขภาพ และฝึกอบรมเกษตรกร เพื่อเพิ่มปริมาณเนื้อโค รวม 5 ปี 74,360 ตัน (ตารางที่ 110) มีแผนการใช้งบประมาณรวม 5 ปี 1,539.95 ล้านบาท (ตารางที่ 111)

ตารางที่ 110 แผนการผลิตโคเนื้อสำหรับตลาดระดับล่างปี พ.ศ. 2555-2559

รายการ	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	รวม	หมายเหตุ
1. ขึ้นทะเบียนพันธุ์แม่โค (ตัว)	100,000	125,000	175,000	225,000	275,000	900,000	
2. ให้บริการผสมเทียมแม่โค (ตัว)	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	
3. ลูกโคที่เกิดจากผสมเทียม(ตัว)	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	300,000	ลูกเกิด 60 %
4. ขึ้นทะเบียนโคพ่อพันธุ์ (ตัว)	0	500	1,000	1,000	1,000	3,500	
5. ให้บริการผสมโดยใช้พ่อโค พันธุ์ดี	0	25,000	75,000	125,000	175,000	400,000	อัตราผสม 1: 50
6. ลูกโคที่เกิดจากพ่อพันธุ์ผสม (ตัว)	0	0	22,500	67,500	112,500	202,500	ลูกเกิด 90 %
7. ทำเครื่องหมายประจำตัวโค (ตัว)	160,000	160,500	181,000	221,000	261,000	983,500	
8. สนับสนุนปัจจัยการผลิตลูกโค (ตัว)	0	60,000	82,500	127,500	172,500	442,500	
9. ตรวจโรค Bru. และ T.B.(ตัว)	100,000	125,500	176,000	226,000	276,000	903,000	
10 ดูแลด้านสุขภาพโคเนื้อ (ตัว)	160,000	160,500	181,000	221,000	261,000	983,500	

ตารางที่ 110 (ต่อ)

รายการ	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	รวม	หมายเหตุ
11. ฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนาผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการเลี้ยงโคเนื้อ(ราย)	1,750	2,000	5,000	10,000	12,500	31,250	
12. จำนวนลูกโคที่เกิดทั้งหมด (ตัว)	60,000	60,000	82,500	127,500	172,500	502,500	
13. จำนวนเนื้อโคที่ผลิตได้ (พันตัน) {โค 350 กก.ผลิตเนื้อโคได้ 150 กก.(43%)}	9.0	9.0	12.37	18.12	25.87	74.36	
14. เนื้อโคที่ผลิตเพิ่ม (21กก/ตัว) (พันตัน) โคหนัก 300 กก ให้เนื้อ 129 กก./ตัว โคหนัก 350 กก ให้เนื้อ 150 กก./ตัว	1.26	1.26	1.73	2.67	3.62	10.54	
15 มูลค่าเพิ่ม 200บ/กก. (ล้านบาท)	252.0	252.0	346.0	534.0	724.0	2,108.0	
16. ความต้องการของตลาดเนื้อโค (ตัว)	0.959	0.987	1.017	1.051	1.084	5.098	
16.1 ตลาดภายในประเทศ	0.839	0.855	0.872	0.892	0.909	4.367	ขยายตัว 2%
16.2 ตลาดต่างประเทศ	0.120	0.132	0.145	0.159	0.175	0.731	ขยายตัว 10%

ตารางที่ 111 แผนงบประมาณการผลิตโคเนื้อสำหรับตลาดระดับล่างปี พ.ศ. 2555-2559 (ล้านบาท)

รายการ	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	รวม
1. ให้บริการผสมเทียมแม่โค (500บาท/ตัว)	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0	250.0
2. ติดตามลูกโคที่เกิดจากผสมเทียม (100บาท/ตัว)	6.0	6.0	6.0	6.0	6.0	30.0
3. ค่าตอบแทนโคพ่อพันธุ์ (500 บาท/การผสมติด 1 ตัว)	0	12.5	37.5	62.5	87.5	200.0
4. ติดตามลูกโคที่เกิดจากพ่อพันธุ์ผสม (100บาท/ตัว)	0	0	2.25	6.75	11.25	20.25
5. ทำเครื่องหมายประจำตัวโคและขึ้นทะเบียนโค (100 บาท/ตัว)	16.00	16.05	18.10	22.10	26.10	98.35
6. สนับสนุนปัจจัยการผลิตลูกโคที่เกิดจากการผสมเทียม และโคพ่อพันธุ์ (1,000 บาท/ตัว)	0	60.0	82.5	127.5	172.5	442.5
7. ตรวจโรค Bru. และ T.B. (300 บาท/ตัว)	30.0	37.5	52.8	67.8	82.8	270.9
8. ดูแลด้านสุขภาพโคเนื้อ (200 บาท/ตัว)	32.0	32.1	36.2	44.2	52.2	196.7
9. ฝึกอบรม/สัมมนาเกษตรกร (1,000 บาท/ราย)	1.75	2.0	5.0	10.0	12.5	31.25
รวม	135.75	216.15	290.35	396.85	500.85	1,539.95

ต้นทุนการผลิตโคเนื้อ (การเลี้ยงแม่โคเนื้อเพื่อผลิตลูก)

การประมาณงบประมาณในแผนงานของกรมปศุสัตว์ข้างต้น ได้พิจารณาจากข้อมูลต่าง ๆ ประกอบด้วยต้นทุนการผลิตโคเนื้อ ซึ่งจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้

(1) ราคาอาหารที่ใช้เลี้ยงโค ถ้าเกษตรกรสามารถหาซื้ออาหารชั้น หรือวัตถุดิบที่ใช้เป็นอาหารชั้นเลี้ยงโคได้ในราคาถูก ต้นทุนการผลิตโคเนื้อก็จะต่ำ

(2) ช่วงระยะห่างของการให้ลูก (calf interval) การเลี้ยงโคที่มีระยะการให้ลูกห่าง จะทำให้มีต้นทุนการผลิตสูงกว่าการเลี้ยงโคที่มีระยะการให้ลูกไม่ห่าง โดยปกติโคจะกลับมาเป็นสัด (heat) และสามารถผสมติดได้ภายในระยะเวลา 60-90 วัน หลังจากการคลอด สาเหตุที่ทำให้แม่โคมีระยะเวลาการให้ลูกห่างอาจเกิดมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น แม่โคมีสุขภาพไม่สมบูรณ์ เจ็บป่วย ขาดอาหาร หรือถึงระยะเวลาเป็นสัดแล้วไม่ได้รับการผสมพันธุ์ เป็นต้น

(3) พันธุกรรมของโค การเลี้ยงโคที่มีพันธุกรรมไม่ดี เช่น มีอัตราการเจริญเติบโตต่ำ มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนอาหารเป็นเนื้อต่ำ ผสมติดยาก เป็นต้น จะทำให้การเลี้ยงโคมีต้นทุนการผลิตสูง

(4) ราคาต้นทุนโคที่ซื้อมาเลี้ยง ถ้าสามารถจัดหาซื้อโคที่มีคุณภาพดี ราคาถูก จะทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำ

จากการศึกษาของกลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบฟาร์มปศุสัตว์ สำนักงานพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมปศุสัตว์ ได้ศึกษาต้นทุนการเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกจำหน่าย และต้นทุนการเลี้ยงโคขุน ปรากฏผลดังนี้

(1) การเลี้ยงแม่โคพันธุ์พื้นเมืองเพื่อผลิตลูกจำหน่าย กรณีที่เกษตรกรปลูกหญ้าเลี้ยงโค ผลการคำนวณปรากฏว่า กรณีเกษตรกรเลี้ยงโคด้วยหญ้าสด เสริมด้วยอาหารชั้น จะมีต้นทุนการผลิตลูกโคประมาณ 6,537.05 บาทต่อตัว กรณีเกษตรกรเลี้ยงโคด้วยหญ้าสดเพียงอย่างเดียว จะมีต้นทุนการผลิตลูกโคประมาณ 6,430.89 บาทต่อตัว กรณีเกษตรกรเลี้ยงโคแบบไล่ต้อนกินหญ้าธรรมชาติ ตามทำเลเลี้ยงสัตว์สาธารณะ จะมีต้นทุนการผลิตลูกโคประมาณ 6,417.87 บาทต่อตัว (ตารางที่ 112) กรณีไม่ปลูกหญ้าเลี้ยงโค ผลการคำนวณปรากฏว่า กรณีเกษตรกรเลี้ยงโคด้วยหญ้าสด เสริมด้วยอาหารชั้น จะมีต้นทุนการผลิตลูกโคประมาณ 7,865.45 บาทต่อตัว กรณีเกษตรกรเลี้ยงโคด้วยหญ้าสดเพียงอย่างเดียว จะมีต้นทุนการผลิตลูกโคประมาณ 8,430.89 บาทต่อตัว กรณีเกษตรกรเลี้ยงโคแบบไล่ต้อนกินหญ้าธรรมชาติ ตามทำเลเลี้ยงสัตว์สาธารณะ จะมีต้นทุนการผลิตลูกโคประมาณ 6,417.87 บาทต่อตัว (รายละเอียดตามตารางที่ 113)

(2) การเลี้ยงแม่โคพันธุ์ลูกผสมบราห์มันเพื่อผลิตลูกจำหน่าย กรณีที่เกษตรกรปลูกหญ้าเลี้ยงโค ผลการคำนวณปรากฏว่า กรณีเกษตรกรเลี้ยงโคด้วยหญ้าสด เสริมด้วยอาหารชั้น จะมีต้นทุนการผลิตลูกโคประมาณ 11,209.40 บาทต่อตัว กรณีเกษตรกรเลี้ยงโคด้วยหญ้าสดเพียงอย่างเดียว จะมีต้นทุนการผลิตลูกโคประมาณ 10,449.30 บาทต่อตัว กรณีเกษตรกรเลี้ยงโคแบบไล่ต้อนกินหญ้าธรรมชาติ ตามทำเลเลี้ยงสัตว์สาธารณะ จะมีต้นทุนการผลิตลูกโคประมาณ 8,404.80 บาทต่อตัว (รายละเอียดตามตารางที่ 114) กรณีไม่ปลูกหญ้าเลี้ยงโค ผลการคำนวณปรากฏว่า กรณีเกษตรกรเลี้ยงโคด้วยหญ้าสด เสริมด้วยอาหารชั้น จะมีต้นทุนการผลิตลูกโคประมาณ 13,639.40 บาทต่อตัว กรณีเกษตรกรเลี้ยงโคด้วยหญ้าสดเพียงอย่างเดียว จะมีต้นทุนการผลิตลูกโคประมาณ 14,049.30 บาทต่อตัว กรณีเกษตรกรเลี้ยงโคแบบไล่ต้อนกินหญ้าธรรมชาติ ตามทำเลเลี้ยงสัตว์สาธารณะ จะมีต้นทุนการผลิตลูกโคประมาณ 8,404.80 บาทต่อตัว (รายละเอียดตามตารางที่ 115)

ตารางที่ 112 ต้นทุนการเลี้ยงแม่โคพันธุ์ลูกผสมพื้นเมืองเพื่อผลิตลูก (กรณีปลูกหญ้า)

ข้อกำหนด	หน่วย	กรณีที่ 1	กรณีที่ 2	กรณีที่ 3
		(เลี้ยงด้วยอาหารข้น+ หญ้าสด)	(เลี้ยงด้วยหญ้า สด)	(เลี้ยงไล่ต้อน)
เป็นโคสาวหรือแม่โคน้ำหนัก	กก.	200-250	200-250	200-250
ช่วงระยะเวลาการให้ลูก	วัน/ตัว	369	400	450
กินอาหารข้น	กก./ตัว/วัน	0.5	0	0
ราคาอาหารข้น	บาท/กก.	7.00	0	0
กินอาหารหยาบ (หญ้าสด)	บาท/ตัว/วัน	18	25	0
ราคาอาหารหยาบ (ไม่ทำแปลงหญ้า)	บาท/กก.	0.30	0.30	0
ค่าเวชภัณฑ์ (ยารักษาโรค ยาถ่ายพยาธิ)	บาท/ตัว	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (น้ำ ไฟฟ้า เสื่อมราคาคอก)	บาท/ตัว/วัน	1.00	1.00	1.00
ค่าเสื่อมสภาพแม่โคพันธุ์ (แม่โคสามารถให้ ลูกได้ 6 ตัว/แม่ ที่เหลือจำหน่ายเป็นค่าซาก)	บาท/การให้ ลูก 1 ตัว	835.00	835.00	835.00
ค่าแรงเลี้ยงโค (200บาท/25แม่)	บาท/ตัว/วัน	2.00	2.00	8.00
ค่าผสมพันธุ์	บาท/ตัว	100.00	100.00	100.00
น้ำหนักลูกโคเมื่อหย่านม	กก./ตัว	130	120	100
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการลงทุน	%	10	10	10
รายจ่าย				
ค่าแม่พันธุ์โค	บาท	10,000.00	10,000.00	10,000.00
ค่าอาหารสำหรับแม่โค	บาท	3,384.10	3,100.00	100.00
-ค่าอาหารแร่ธาตุ	บาท	100.00	100.00	100.00
-ค่าอาหารข้น	บาท	1,291.50	0.00	0.00
-ค่าอาหารหยาบ	บาท	1,992.60	3,000.00	0.00
ค่าเวชภัณฑ์	บาท	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	บาท	369.00	400.00	450.00
ค่าดอกเบี้ย (ค่าพันธุ์)	บาท	1,010.95	1,095.89	1,232.87
ค่าเสื่อมสภาพแม่โคพันธุ์	บาท	835.00	835.00	835.00
ค่าแรงเลี้ยงโค	บาท	738.00	800.00	3,600.00
ค่าผสมพันธุ์	บาท	100.00	100.00	100.00
รวมรายจ่ายต่อการผลิตลูกโค 1 ตัว	บาท	6,537.05	6,430.89	6,417.87
ต้นทุนการผลิตลูกโค	บาท / กก.	50.28	54.42	64.17

ตารางที่ 113 ต้นทุนการเลี้ยงแม่โคพันธุ์ลูกผสมพื้นเมืองเพื่อผลิตลูก (กรณีไม่ปลูกหญ้า)

ข้อกำหนด	หน่วย	กรณีที่ 1	กรณีที่ 2	กรณีที่ 3
		(เลี้ยงด้วยอาหารข้น+ หญ้าสด)	(เลี้ยงด้วยหญ้า สด)	(เลี้ยงไล่ต้อน)
เป็นโคสาวหรือแม่โคน้ำหนัก	กก.	200-250	200-250	200-250
ช่วงระยะเวลาการให้ลูก	วัน/ตัว	369	400	450
กินอาหารข้น	กก./ตัว/วัน	0.5	0	0
ราคาอาหารข้น	บาท/กก.	7.00	0	0
กินอาหารหยาบ (หญ้าสด)	บาท/ตัว/วัน	18	25	0
ราคาอาหารหยาบ (ไม่ทำแปลงหญ้า)	บาท/กก.	0.50	0.50	0
ค่าเวชภัณฑ์ (ยารักษาโรค ยาถ่ายพยาธิ)	บาท/ตัว	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (น้ำ ไฟฟ้า เสื่อมราคาคอก)	บาท/ตัว/วัน	1.00	1.00	1.00
ค่าเสื่อมสภาพแม่โคพันธุ์ (แม่โคสามารถให้ ลูกได้ 6 ตัว/แม่ ที่เหลือจำหน่ายเป็นค่าซาก)	บาท/การให้ ลูก 1 ตัว	835.00	835.00	835.00
ค่าแรงเลี้ยงโค (200บาท/25แม่)	บาท/ตัว/วัน	2.00	2.00	8.00
ค่าผสมพันธุ์	บาท/ตัว	100.00	100.00	100.00
น้ำหนักลูกโคเมื่อหย่านม	กก./ตัว	130	120	100
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการลงทุน	%	10	10	10
รายจ่าย				
ค่าแม่พันธุ์โค	บาท	10,000.00	10,000.00	10,000.00
ค่าอาหารสำหรับแม่โค	บาท	4,712.50	5,100.00	100.00
-ค่าอาหารแร่ธาตุ	บาท	100.00	100.00	100.00
-ค่าอาหารข้น	บาท	1,291.50	0.00	0.00
-ค่าอาหารหยาบ	บาท	3,321.00	5,000.00	0.00
ค่าเวชภัณฑ์	บาท	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	บาท	369.00	400.00	450.00
ค่าดอกเบี้ย (ค่าพันธุ์)	บาท	1,010.95	1,095.89	1,232.87
ค่าเสื่อมสภาพแม่โคพันธุ์	บาท	835.00	835.00	835.00
ค่าแรงเลี้ยงโค	บาท	738.00	800.00	3,600.00
ค่าผสมพันธุ์	บาท	100.00	100.00	100.00
รวมรายจ่ายต่อการผลิตลูกโค 1 ตัว	บาท	7,865.45	8,430.89	6,417.87
ต้นทุนการผลิตลูกโค	บาท / กก.	60.50	70.25	64.17

ตารางที่ 114 ต้นทุนการเลี้ยงแม่โคพันธุ์ลูกผสมบรรพพันธุ์เพื่อผลิตลูก (กรณีปลูกหญ้า)

ข้อกำหนด	หน่วย	กรณีที่ 1	กรณีที่ 2	กรณีที่ 3
		(เลี้ยงด้วยอาหาร ข้น+หญ้าสด)	(เลี้ยงด้วย หญ้าสด)	(เลี้ยงไล่ต้อน)
เป็นโคสาวหรือแม่โคน้ำหนัก	กก.	280-300	280-300	280-300
ช่วงระยะเวลาการให้ลูก	วัน/ตัว	405	450	500
กินอาหารข้น	กก./ตัว/วัน	1.0	0	0
ราคาอาหารข้น	บาท/กก.	7.00	0	0
กินอาหารหยาบ (หญ้าสด)	บาท/ตัว/วัน	30	40	0
ราคาอาหารหยาบ (ทำแปลงหญ้า)	บาท/กก.	0.30	0.30	0
ค่าเวชภัณฑ์ (ยารักษาโรค ยาถ่ายพยาธิ)	บาท/ตัว	200.00	200.00	200.00
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (น้ำ ไฟฟ้า เสื่อมราคาคอก)	บาท/ตัว/วัน	1.00	1.00	1.00
ค่าเสื่อมสภาพแม่โคพันธุ์ (แม่โคสามารถให้ ลูกได้ 6 ตัว/แม่ ที่เหลือจำหน่ายเป็นค่าซาก)	บาท/การให้ลูก 1 ตัว	1,250.00	1,250.00	1,250.00
ค่าแรงเลี้ยงโค (200 บาท/250 แม่)	บาท/ตัว/วัน	2.00	2.00	8.00
ค่าผสมพันธุ์	บาท/ตัว	200.00	200.00	200.00
น้ำหนักลูกโคเมื่อหย่านม	กก./ตัว	200	180	130
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการลงทุน	%	10	10	10
รายจ่าย				
ค่าแม่พันธุ์โค	บาท	15,000.00	15,000.00	15,000.00
ค่าอาหารสำหรับแม่โค	บาท	6,680.00	5,600.00	200.00
- ค่าอาหารแร่ธาตุ	บาท	200.00	200.00	200.00
- ค่าอาหารข้น	บาท	2,835.00	0.00	0.00
- ค่าอาหารหยาบ	บาท	3,645.00	5,400.00	0.00
ค่าเวชภัณฑ์	บาท	200.00	200.00	200.00
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	บาท	405.00	450.00	500.00
ค่าดอกเบี้ย (ค่าพันธุ์)	บาท	1,664.40	1,849.30	2,054.80
ค่าเสื่อมสภาพแม่โคพันธุ์	บาท	1,250.00	1,250.00	1,250.00
ค่าแรงเลี้ยงโค	บาท	810.00	900.00	4,000.00
ค่าผสมพันธุ์	บาท	200.00	200.00	200.00
รวมรายจ่ายต่อการผลิตลูกโค 1 ตัว	บาท	11,209.40	10,449.30	8,404.80
ต้นทุนการผลิตลูกโค	บาท / กก.	56.04	58.05	64.65

ตารางที่ 115 ต้นทุนการเลี้ยงแม่โคพันธุ์ลูกผสมบราห์มันเพื่อผลิตลูก (กรณีไม่ปลูกหญ้า)

ข้อกำหนด	หน่วย	กรณีที่ 1	กรณีที่ 2	กรณีที่ 3
		(เลี้ยงด้วยอาหาร ชั้น+หญ้าสด)	(เลี้ยงด้วย หญ้าสด)	(เลี้ยงไล่ต้อน)
เป็นโคสาวหรือแม่โคน้ำหนัก	กก.	280-300	280-300	280-300
ช่วงระยะเวลาการให้ลูก	วัน/ตัว	405	450	500
กินอาหารชั้น	กก./ตัว/วัน	1.0	0	0
ราคาอาหารชั้น	บาท/กก.	7.00	0	0
กินอาหารหยาบ (หญ้าสด)	บาท/ตัว/วัน	30	40	0
ราคาอาหารหยาบ (ทำแปลงหญ้า)	บาท/กก.	0.50	0.50	0
ค่าเวชภัณฑ์ (ยารักษาโรค ยาถ่ายพยาธิ)	บาท/ตัว	200.00	200.00	200.00
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (น้ำ ไฟฟ้า เสื่อมราคาออก)	บาท/ตัว/วัน	1.00	1.00	1.00
ค่าเสื่อมสภาพแม่โคพันธุ์ (แม่โคสามารถให้ ลูกได้ 6 ตัว/แม่ ที่เหลือจำหน่ายเป็นค่าซาก)	บาท/การให้ลูก 1 ตัว	1,250.00	1,250.00	1,250.00
ค่าแรงเลี้ยงโค (200 บาท/250 แม่)	บาท/ตัว/วัน	2.00	2.00	8.00
ค่าผสมพันธุ์	บาท/ตัว	200.00	200.00	200.00
น้ำหนักลูกโคเมื่อหย่านม	กก./ตัว	200	180	130
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการลงทุน	%	10	10	10
รายจ่าย				
ค่าแม่พันธุ์โค	บาท	15,000.00	15,000.00	15,000.00
ค่าอาหารสำหรับแม่โค	บาท	9,110.00	9,200.00	200.00
- ค่าอาหารแร่ธาตุ	บาท	200.00	200.00	200.00
- ค่าอาหารชั้น	บาท	2,835.00	0.00	0.00
- ค่าอาหารหยาบ	บาท	6,075.00	9,000.00	0.00
ค่าเวชภัณฑ์	บาท	200.00	200.00	200.00
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	บาท	405.00	450.00	500.00
ค่าดอกเบี้ย (ค่าพันธุ์)	บาท	1,664.40	1,849.30	2,054.80
ค่าเสื่อมสภาพแม่โคพันธุ์	บาท	1,250.00	1,250.00	1,250.00
ค่าแรงเลี้ยงโค	บาท	810.00	900.00	4,000.00
ค่าผสมพันธุ์	บาท	200.00	200.00	200.00
รวมรายจ่ายต่อการผลิตลูกโค 1 ตัว	บาท	13,639.40	14,049.30	8,404.80
ต้นทุนการผลิตลูกโค	บาท / กก.	68.20	78.05	64.65

ต้นทุนด้านการตลาด

กรมปศุสัตว์ใช้ข้อมูลส่วนวิจัยเศรษฐกิจปศุสัตว์และประมง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ได้ศึกษาส่วนเหลือการตลาดของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการตลาดเนื้อโค ปี พ.ศ. 2550 สรุปผลได้ดังนี้

1) พ่อค้าขายปลีกเนื้อโคชำแหละ (กรณีซื้อโคมีชีวิตมาฆ่าชำแหละเอง) จะมีส่วนเหลือการตลาดมากที่สุดคือ 76.86 บาทต่อกิโลกรัม มีต้นทุนการตลาด 56.04 บาทต่อกิโลกรัม และมีกำไร 20.82 บาทต่อกิโลกรัม หรือร้อยละ 16.77 (ตารางที่ 116)

ตารางที่ 116 แสดงส่วนเหลือการตลาดและกำไรของพ่อค้าขายปลีกเนื้อโคชำแหละ (กรณีซื้อโคมีชีวิตมาฆ่าชำแหละเอง)

รายการ	บาท/กก.	ร้อยละ
ราคาเฉลี่ยที่พ่อค้าขายปลีกเนื้อชำแหละได้รับ	124.17	100.00
ราคาโคมีชีวิต	47.31	38.10
ส่วนเหลือการตลาด	76.86	61.90
ต้นทุนการตลาด	56.04	45.13
ค่าแรงงาน	2.74	2.21
ค่าขนส่ง	2.41	1.94
ค่าใช้จ่ายในการฆ่า	3.48	2.80
ค่าภาษีและธรรมเนียมอื่นๆ	0.99	0.80
มูลค่าสูญเสียน้ำหนักระหว่างฆ่า	44.21	35.61
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1.08	0.87
ค่าภาษีหน้หีบห่อและน้ำแข็ง	1.07	0.86
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	0.05	0.04
กำไรของพ่อค้าขายปลีกเนื้อโคชำแหละ	20.82	16.77
จำนวนโคมีชีวิตที่ฆ่าโดยเฉลี่ยต่อวัน	1.28 ตัว	
น้ำหนักโคมีชีวิตเฉลี่ยต่อตัว	254.31 กก.	
น้ำหนักซากโดยเฉลี่ยต่อตัว	122.87 กก.	

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2550)

2) พ่อค้าขายส่งเนื้อโคชำแหละ จะมีส่วนเหลือการตลาดรองลงมาคือ 58.18 บาทต่อกิโลกรัม มีต้นทุนการตลาด 44.53 บาทต่อกิโลกรัม และมีกำไร 13.65 บาทต่อกิโลกรัมหรือร้อยละ 13.5 (ตามตารางที่ 117)

ตารางที่ 117 แสดงส่วนเหลือการตลาดและกำไรของพ่อค้าขายส่งเนื้อโคชำแหละ

รายการ	บาท/กก.	ร้อยละ
ราคาเฉลี่ยที่พ่อค้าขายส่งเนื้อชำแหละได้รับ	101.12	100.00
ราคาโคมีชีวิต	42.94	42.46
ส่วนเหลือการตลาด	58.18	57.54
ต้นทุนการตลาด	44.53	44.04
ค่าแรงงาน	0.36	0.36
ค่าขนส่ง	2.77	2.74
ค่าใช้จ่ายในการฆ่า	2.29	2.27
ค่าภาษีและธรรมเนียมอื่นๆ	0.37	0.37
มูลค่าสูญเสียน้ำหนักระหว่างฆ่า	37.69	37.27

ตารางที่ 117 (ต่อ)

รายการ	บาท/กก.	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	0.84	0.83
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	0.20	0.20
กำไรของพ่อค้าขายส่งเนื้อโคชำแหละ	13.65	13.50
จำนวนโคมีชีวิตที่ฆ่าโดยเฉลี่ยต่อวัน	2.43 ตัว	
น้ำหนักโคมีชีวิตเฉลี่ยต่อตัว	335.29 กก.	
น้ำหนักซากโดยเฉลี่ยต่อตัว	185.88 กก.	

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2550)

3) พ่อค้าขายปลีกเนื้อโคชำแหละ (กรณีรับเนื้อโคจากพ่อค้าขายส่งเนื้อโคชำแหละมาขาย) จะมีส่วนเหลือจากการตลาด 11.30 บาทต่อกิโลกรัม มีต้นทุนการตลาด 6.24 บาทต่อกิโลกรัม และมีกำไร 5.06 บาทต่อกิโลกรัมหรือร้อยละ 4.67 (ตารางที่ 118)

ตารางที่ 118 แสดงส่วนเหลือจากการตลาดและกำไรของพ่อค้าขายปลีกเนื้อโคชำแหละ (กรณีรับเนื้อโคจากพ่อค้าขายส่งเนื้อโคชำแหละมาขาย)

รายการ	บาท/กก.	ร้อยละ
ราคาขายเฉลี่ยของพ่อค้าขายปลีกเนื้อชำแหละ	108.28	100.00
ราคาเนื้อโคที่ซื้อ	96.98	89.57
ส่วนเหลือจากการตลาด	11.30	10.43
ต้นทุนการตลาด	6.24	5.76
ค่าแรงงาน	3.30	3.05
ค่าขนส่ง	0.25	0.23
ค่าภาชนะหีบห่อและน้ำแข็ง	1.35	1.25
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1.21	1.12
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	0.13	0.11
กำไรของพ่อค้าขายปลีกเนื้อโคชำแหละ	5.06	4.67
จำนวนเนื้อโคที่ขายโดยเฉลี่ยต่อวัน	65.27 กก.	

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2550)

4) พ่อค้ารวบรวมโคมีชีวิต จะมีส่วนเหลือจากการตลาดน้อยที่สุด คือ 3.31 บาทต่อกิโลกรัม มีต้นทุนการตลาด 0.96 บาทต่อกิโลกรัม และมีกำไร 2.35 บาทต่อกิโลกรัมหรือร้อยละ 4.88 (ตารางที่ 119)

ตารางที่ 119 แสดงส่วนเหลือจากการตลาดและกำไรของผู้รวบรวมโคมีชีวิต

รายการ	บาท/กก.	ร้อยละ
ราคาเฉลี่ยที่ผู้รวบรวมโคมีชีวิตได้รับ	48.14	100.00
ราคาโคมีชีวิต	44.83	93.13
ส่วนเหลือจากการตลาด	3.31	6.88
ต้นทุนการตลาด	0.96	2.00
ค่าแรงงาน	0.10	0.20

ตารางที่ 119 (ต่อ)

รายการ	บาท/กก.	ร้อยละ
ค่าขนส่ง	0.50	1.04
ค่าอาหารและยาสัตว์	0.08	0.15
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	0.25	0.51
ค่าธรรมเนียมและอื่นๆ	0.05	0.10
กำไรของของผู้รวบรวมโคมีชีวิต	2.35	4.88
จำนวนโคมีชีวิตเฉลี่ย (ตัว/ครั้ง)	10.46 ตัว	
น้ำหนักโคมีชีวิตเฉลี่ยต่อตัว	201.72 กก.	

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2550)

6.3 งบประมาณกรมปศุสัตว์

กรมปศุสัตว์ ในฐานะหน่วยงานของรัฐดูแลการผลิต สุขภาพสัตว์ การควบคุมโรคสัตว์ และสินค้าปศุสัตว์ให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคในประเทศและส่งออก กรมฯ ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพิ่มขึ้นจาก 4,818.6279 ล้านบาทในปีงบประมาณ 2555 เป็น 5,404.9968 ล้านบาทในปีงบประมาณ 2556 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.85 แต่ในปีงบประมาณ 2557 งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้ลดลงเหลือ 5,385.7615 ล้านบาท หรือลดลงจากปีงบประมาณ 2556 ร้อยละ 0.36 งบประมาณที่กรมฯ ได้รับส่วนมากนำไปใช้เป็นบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 54.08 ในปีงบประมาณ 2555 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 54.18 และ 56.40 ในปีงบประมาณ 2556 และ 2557 ส่วนงบดำเนินงานได้รับการจัดสรร ร้อยละ 41.58, 39.77 และ 38.35 ในช่วงปีงบประมาณเดียวกัน ในส่วนของงบลงทุน ลดลงจาก 293.2479 ล้านบาท เหลือเพียง 145.7959 ล้านบาท (ตารางที่ 120)

ตารางที่ 120 สรุปงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกรมปศุสัตว์

รายการ	ปีงบประมาณ			สัดส่วนงบประมาณ (ร้อยละ)			อัตราการเติบโต (%)	
	2555	2556	2557	2555	2556	2557	2556	2557
งบประมาณรวม	4,818,627,900	5,404,996,800	5,385,761,500	100.00	100.00	100.00	10.85	-0.36
งบบุคลากร	2,605,747,400	2,928,282,600	3,037,529,800	54.08	54.18	56.40	11.01	3.60
งบดำเนินการ	2,003,537,600	2,149,314,700	2,065,362,400	41.58	39.77	38.35	6.78	-4.06
งบลงทุน	188,515,700	293,274,900	145,795,900	3.91	5.43	2.71	35.72	-101.15
งบเงินอุดหนุน	3,836,000	3,836,000	124,465,200	0.08	0.07	2.31	-	96.92
งบรายจ่ายอื่น	16,991,200	30,288,600	12,608,200	0.35	0.56	0.23	43.90	-140.23

ที่มา : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3)

เมื่อพิจารณาการจัดสรรงบประมาณของกรมปศุสัตว์ในภาพรวมของการผลิตปศุสัตว์ พบว่า มีการให้ความสำคัญกับแผนงานการพัฒนาสุขภาพสัตว์มากที่สุด โดยเฉพาะการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ เช่น ไข้หวัดนก เป็นต้น (ราวร้อยละ 50 ของงบประมาณรวม) รองลงมาเป็นแผนงานการพัฒนาการผลิตปศุสัตว์ (ร้อยละ 24 ของงบประมาณรวม) แผนสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน (ร้อยละ 16) แผนเกษตรกรได้การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ (ร้อยละ 5) และโครงการพิเศษ (ร้อยละ 5) (ตารางที่ 121)

ตารางที่ 121 งบประมาณของกรมปศุสัตว์จำแนกตามแผนงาน ยึดแผนงานในปีงบประมาณ 2555

รายการ	ปีงบประมาณ			สัดส่วนงบประมาณ (%)		
	2555	2556	2557	2555	2556	2557
1. การพัฒนาการผลิตปศุสัตว์	1,225,494,000	1,336,661,500	1,293,295,600	25.43	24.73	24.01
2. การพัฒนาสุขภาพสัตว์	2,524,107,500	2,607,273,600	2,641,008,300	52.38	48.24	49.04
3. สินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน	716,666,700	887,606,200	875,926,000	14.87	16.42	16.26
4. เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ	291,114,000	315,248,100	281,333,000	6.04	5.83	5.22
5. โครงการพิเศษ	61,245,700	258,207,400	294,198,600	1.27	4.78	5.46
รวม	4,818,627,900	5,404,996,800	5,385,761,500	100.00	100.00	100.00

ที่มา : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3)

เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณประจำปีที่กรมปศุสัตว์ได้รับการจัดสรรกับแผนการพัฒนาผลิตโคเนื้อให้เพียงพอับความต้องการบริโภคในประเทศ ปี พ.ศ. 2555-2559 ตามตารางที่ 7 จะพบว่าความต้องการงบประมาณเพื่อการพัฒนาการผลิตโคเนื้อในปี พ.ศ. 2555, 2556 และ 2557 มีมูลค่า 342.65, 633.25 และ 808.25 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.11, 11.72 และ 15.01 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามลำดับ แต่เนื่องจากการพัฒนาโคเนื้อให้ได้เนื้อโคตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค จะบรรลุผลต้องใช้ระยะยาว ตามวงจรชีวิตของโค ประกอบกับฐานข้อมูลของจำนวนแม่โคในปี พ.ศ. 2555 ถือว่าเป็นฐานการผลิตที่กรมปศุสัตว์จะดำเนินนโยบายตามแผนพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งผลจากการดำเนินงานอาจต้องรอผลลัพธ์เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. 2559

อย่างไรก็ตาม กรมปศุสัตว์จัดสรรงบประมาณสำหรับงานวิจัยและพัฒนาการผลิตปศุสัตว์เพียงร้อยละ 0.88, 0.82 และ 0.73 ในปีงบประมาณ 2555, 2556 และ 2557 ตามลำดับ หรือ 39.24 ล้านบาท ในปีงบประมาณ 2557 และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร ในกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์ค่อนข้างน้อย มีงบดำเนินงานในปีงบประมาณ 2557 เพียง 80.7956 ล้านบาท (ตารางที่ 122) ซึ่งต้องใช้ในกิจกรรมนี้ทั้งประเทศกับสินค้าปศุสัตว์ทุกชนิด และงานนี้ จะเป็นการกิจของหน่วยปฏิบัติงานที่สำคัญคือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ซึ่งการตรวจสอบเบื้องต้นพบว่ามีบุคลากรจำกัด และต้องปฏิบัติหน้าที่ประกอบด้วย

1. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ การควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ โรคพิษสุนัขบ้า และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบ
2. ดำเนินการเกี่ยวกับสุขภาพสัตว์ สุขอนามัย สิ่งแวดล้อมการปศุสัตว์ รักษาพยาบาลสัตว์ และคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ในพื้นที่รับผิดชอบ
3. ดำเนินการเกี่ยวกับงานวิชาการ การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์ โครงการพิเศษอื่น ๆ แนะนำตรวจมาตรฐานฟาร์มปศุสัตว์
4. จัดเก็บรวบรวมข้อมูลการปศุสัตว์ และสาริตการปลูกพืชอาหารสัตว์ ในพื้นที่รับผิดชอบ
5. ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องและตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งสำหรับนโยบายและการจัดสรรงบประมาณตามโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้รับงบประมาณปีละประมาณ 100 ล้านบาท

ตารางที่ 122 งบประมาณประจำปีของกรมปศุสัตว์ จำแนกตามแผนงานและกิจกรรม

รายการ	ปีงบประมาณ		
	2555	2556	2557
งบประมาณรวม	4,818,627,900	5,404,996,800	5,385,761,500
1. การพัฒนาการผลิตปศุสัตว์	1,225,494,000	1,336,661,500	1,293,295,600
1.1 วิจัยและพัฒนาการผลิตปศุสัตว์	42,494,700	44,177,200	39,240,700
งบบุคลากร	-	-	-
งบดำเนินงาน	42,494,700	44,177,200	35,710,700
งบลงทุน	-	-	3,530,000
งบเงินอุดหนุน	-	-	-
งบรายจ่ายอื่น	-	-	-
1.2 พัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์	947,304,700	1,025,603,600	997,545,400
งบบุคลากร	523,209,600	598,670,100	610,271,100
งบดำเนินงาน	394,620,900	402,114,300	373,447,200
งบลงทุน	28,734,500	24,079,500	13,087,400
งบเงินอุดหนุน	-	-	-
งบรายจ่ายอื่น	739,700	739,700	739,700
1.3 พัฒนาอาหารสัตว์	235,694,600	266,880,700	256,509,500
งบบุคลากร	150,019,700	164,106,500	178,176,500
งบดำเนินงาน	80,645,900	86,493,800	78,333,000
งบลงทุน	5,029,000	-	-
งบเงินอุดหนุน	-	-	-
งบรายจ่ายอื่น	-	16,280,400	-
2. การพัฒนาสุขภาพสัตว์	2,524,107,500	2,607,273,600	2,641,008,300
2.1 เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม บำบัดและชันสูตรโรคสัตว์	2,016,113,500	2,103,772,700	2,173,146,900
งบบุคลากร	1,469,497,500	1,563,901,100	1,639,569,800
งบดำเนินงาน	520,413,600	495,432,600	471,644,500
งบลงทุน	17,400,400	37,137,000	17,321,000
งบเงินอุดหนุน	3,451,000	3,451,000	40,760,600
งบรายจ่ายอื่น	5,351,000	3,851,000	3,851,000
2.2 ป้องกัน แก้ไข และเตรียมการรับปัญหาโรค	507,994,000	503,500,900	467,861,400
งบบุคลากร	94,628,300	115,322,200	114,520,400
งบดำเนินงาน	398,111,900	387,793,700	352,956,000
งบลงทุน	14,868,800	-	-
งบเงินอุดหนุน	385,000	385,000	385,000
งบรายจ่ายอื่น	-	-	-
3. สินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน	716,666,700	887,606,200	875,926,000
3.1 ตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	658,114,000	811,364,900	863,761,300
งบบุคลากร	254,425,600	354,443,200	357,060,700
งบดำเนินงาน	283,494,600	327,790,500	464,768,400
งบลงทุน	112,709,000	121,646,400	35,847,400

ตารางที่ 122 (ต่อ)

รายการ	ปีงบประมาณ		
	2555	2556	2557
งบเงินอุดหนุน	-	-	-
งบรายจ่ายอื่น	7,484,800	7,484,800	6,084,800
3.2 ปรับปรุงโครงสร้างสินค้าปศุสัตว์เพื่อการส่งออก	58,552,700	62,828,500	-
งบบุคลากร	-	-	-
งบดำเนินงาน	55,552,700	62,828,500	-
งบลงทุน	-	-	-
งบเงินอุดหนุน	-	-	-
งบรายจ่ายอื่น	3,000,000	-	-
3.3 พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์	-	13,412,800	12,164,700
งบบุคลากร	-	143,600	180,000
งบดำเนินงาน	-	12,845,600	11,561,100
งบลงทุน	-	-	-
งบเงินอุดหนุน	-	-	-
งบรายจ่ายอื่น	-	423,600	423,600
4. เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ	291,114,000	315,248,100	281,333,000
4.1 ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์	176,406,700	198,884,800	183,884,900
งบบุคลากร	88,298,000	97,522,500	102,440,300
งบดำเนินงาน	87,693,000	100,713,300	80,795,600
งบลงทุน	-	-	-
งบเงินอุดหนุน	-	-	-
งบรายจ่ายอื่น	415,700	649,000	649,000
4.2 สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	101,924,000	88,771,900	86,460,600
งบบุคลากร	25,668,700	34,173,400	35,311,000
งบดำเนินงาน	71,481,300	54,598,500	50,014,500
งบลงทุน	4,774,000	-	1,135,100
งบเงินอุดหนุน	-	-	-
งบรายจ่ายอื่น	-	-	-
4.3 คลินิกเกษตรกรเคลื่อนที่	4,210,200	4,117,700	3,706,000
งบบุคลากร	-	-	-
งบดำเนินงาน	4,210,200	4,117,700	3,706,000
งบลงทุน	-	-	-
งบเงินอุดหนุน	-	-	-
งบรายจ่ายอื่น	-	-	-

ตารางที่ 122 (ต่อ)

รายการ	ปีงบประมาณ		
	2555	2556	2557
4.4 ส่งเสริมการทำปศุสัตว์อินทรีย์	8,573,100	8,393,700	-
งบบุคลากร	-	-	-
งบดำเนินงาน	8,573,100	8,393,700	-
งบลงทุน	-	-	-
งบเงินอุดหนุน	-	-	-
งบรายจ่ายอื่น	-	-	-
5. โครงการพิเศษ	61,245,700	258,207,400	294,198,600
5.1 โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัด			
ชายแดนภาคใต้	61,245,700	110,496,000	93,194,900
งบบุคลากร	-	-	-
งบดำเนินงาน	56,245,700	110,496,000	93,194,900
งบลงทุน	5,000,000	-	-
งบเงินอุดหนุน	-	-	-
งบรายจ่ายอื่น	-	-	-
5.2 โครงการรองรับผลกระทบจากการเข้าสู่การเป็น			
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านปศุสัตว์	-	147,711,400	106,054,700
งบบุคลากร	-	-	-
งบดำเนินงาน	-	36,439,300	-
งบลงทุน	-	110,412,000	74,875,000
งบเงินอุดหนุน	-	-	30,319,600
งบรายจ่ายอื่น	-	860,100	860,100
5.3 โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง	0	0	37,360,000
งบบุคลากร	-	-	-
งบดำเนินงาน	-	-	37,360,000
งบลงทุน	-	-	-
งบเงินอุดหนุน	-	-	-
งบรายจ่ายอื่น	-	-	-
5.4 โครงการเมืองเกษตรสีเขียว	-	-	57,589,000
งบบุคลากร	-	-	-
งบดำเนินงาน	-	-	4,589,000
งบลงทุน	-	-	-
งบเงินอุดหนุน	-	-	53,000,000
งบรายจ่ายอื่น	-	-	-

ที่มา : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3)

6.4 ยุทธศาสตร์โคเนื้อ ปี พ.ศ. 2555-2559

กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการจัดทำกรอบยุทธศาสตร์โคเนื้อ ตามคำสั่งอธิบดีกรมปศุสัตว์ ซึ่งแล้วเสร็จเมื่อเดือนมิถุนายน 2555 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก 2) การสังเคราะห์ยุทธศาสตร์โคเนื้อนี้อยู่ในประเด็นของแผนงานและแผนเงินหรือการได้รับงบประมาณสนับสนุนเพื่อให้แผนงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งจะพบว่าภารกิจหลักของกรมปศุสัตว์ในงานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ (กลยุทธ์ด้านการพัฒนา) ได้ของงบประมาณเพื่อดำเนินงานในปีงบประมาณ 2555 จำนวน 212,700,000 บาท แต่ได้รับการสนับสนุนเพียง 37,577,100 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.67 ของงบประมาณที่ขอ (ตารางที่ 123)

ตารางที่ 123 แผนการลงทุนภายใต้ยุทธศาสตร์โคเนื้อ ปี พ.ศ. 2555

แผนงาน/กลยุทธ์/มาตรการ	แนวคิดของโครงการ (สาระสำคัญ)	หน่วยงาน	ค่าของงบประมาณ (บาท)	อนุมัติ (บาท)
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : มิติด้านการพัฒนาองค์กร กลยุทธ์ด้านพัฒนา : พัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือของภาคีเครือข่าย	โครงการเกษตรกรเครือข่ายปรับปรุงพันธุ์และกระจายพันธุ์โคเนื้อ	สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ (สพพ.)	-	504,000
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : มิติด้านประสิทธิภาพ กลยุทธ์ด้านพัฒนา : ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ กลยุทธ์ด้านวิจัย : พัฒนาและปรับเปลี่ยนการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการศึกษา วิจัย และทดสอบพันธุ์โคที่เหมาะสมกับประเทศไทย และกระจายพันธุ์สู่เกษตรกรเพื่อช่วยในการขยายพันธุ์	สำนักส่งเสริมและพัฒนากิจการปศุสัตว์ (สสส.) สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ (สพพ.)	- -	14,072,160 36,527,629
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : มิติด้านคุณภาพในการให้บริการ กลยุทธ์ด้านการพัฒนา : ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ กลยุทธ์ด้านบริการ : ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ	โครงการแม่บทเพื่อการผลิตโคเนื้อคุณภาพสูง โครงการเร่งรัดการผลิตโคเนื้อคุณภาพสูงโดยวิธีผสมเทียม	สำนักส่งเสริมและพัฒนากิจการปศุสัตว์ (สสส.) สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ (สทป.)	212,700,000 34,173,000	37,577,100 34,173,000

ที่มา : กรมปศุสัตว์

จากแผนงานและการจัดสรรงบประมาณตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อในปีงบประมาณ 2555 เมื่อนำไปสังเคราะห์ร่วมกับข้อมูลประมาณแม่โคและลูกโคเพศเมียในปี พ.ศ. 2555 จะพบว่า ผลของการได้รับงบประมาณต่ำกว่าเป้าหมายอย่างมาก โดยเฉพาะในส่วนของการแม่บทเพื่อการผลิตโคเนื้อคุณภาพสูง จึงทำได้เพียงการรักษาระดับการผลิตแม่โคต้นน้ำไว้ได้ในระดับที่ไม่ต่ำกว่าในปี พ.ศ. 2554 ส่วนการลงทุนโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้รับงบประมาณที่ไม่อยู่ในแผน 14.072 ล้านบาท ไม่ได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณแม่โค

ในพื้นที่ภาคใต้แต่อย่างใด นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณให้กับโครงการเร่งรัดการผลิตโคเนื้อคุณภาพสูงโดยวิธีผสมเทียม 34.173 ล้านบาท เมื่อจัดสรรลงพื้นที่สู่การปฏิบัติ พบว่าหลายจังหวัดไม่มีแม่โคให้ผสมเทียม

สำหรับนโยบายประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) กรมปศุสัตว์ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 147,711,400 บาท มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2556 แต่ลดลงเหลือ 106,054,700 บาทในปีงบประมาณ 2557 สำหรับดำเนินโครงการรองรับผลกระทบจากการเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านปศุสัตว์ โดยเป็นงบประมาณงบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น ไม่มีงบบุคลากร แต่เนื่องจากไทยมีการส่งออกโคมีชีวิตไปยังประเทศมาเลเซียมาอย่างต่อเนื่องในอดีต หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งสองประเทศมีการทำข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดระเบียบและเกณฑ์ต่าง ๆ ในการส่งออก (ไทย) และนำเข้า (มาเลเซีย) เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างโอกาสทางการค้าชายแดน เช่นเดียวกัน การดำเนินงานด้านการเกษตร ภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง ระหว่างกัมพูชา ลาว เมียนมาร์ ไทย และเวียดนาม (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) เป็นกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับอนุภูมิภาคที่จัดตั้งขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์จากความแข็งแกร่งและความหลากหลายของทั้งห้าประเทศสมาชิกเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างสมดุล และได้ดำเนินการประชุมระดับผู้นำ ACMECS ครั้งแรกเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2546 ที่เมืองพุกาม เมียนมาร์ ซึ่งผู้นำประเทศสมาชิกได้ลงนามในปฏิญญาพุกามเพื่อจัดตั้งกรอบความร่วมมือ ACMECS ในส่วนของโคเนื้อ ซึ่งโคจากประเทศเมียนมาร์ที่เลี้ยงอยู่ในระบบการเกษตรในฐานะแรงงาน และส่งส่วนเกินผ่านแดนมายังประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อชดเชยความขาดแคลนการบริโภคในประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2545-2547 ได้รับการจัดระบบการค้าให้ถูกต้องตามระเบียบการค้าผ่านแดน มีการร่วมมือกันควบคุมและป้องกันโรคระบาดอย่างเข้มงวด แต่หลังจากการเกิดสถานการณ์โคเนื้อที่มีชีวิตในประเทศไทยมีราคาตกต่ำตั้งแต่ปี 2550-2552 ปริมาณโคนำเข้าจากเมียนมาร์มีแนวโน้มลดลงอย่างมาก และสถานการณ์การค้าได้เปลี่ยนไป นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นมา ไทยกลายเป็นประเทศส่งออกโคเนื้อไปยังประเทศเพื่อนบ้านแทน โดยกลุ่มประเทศคู่ค้าใหม่ คือ เวียดนาม ซึ่งมีความต้องการบริโภคโคขุนขนาดใหญ่

การส่งโคเนื้อไปยังประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าว เริ่มมีสัญญาณเตือนมาตั้งแต่กันยายน 2555 โดยน.ส.พรพิมล สัตยาภินันท์ นายด่านศุลกากรมุกดาหาร เปิดเผยว่าช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา ปริมาณการส่งออกวัว-ควายไป ลาว เวียดนาม และจีน ในพื้นที่ชายแดนจ.มุกดาหาร มีมากขึ้น โดยตั้งแต่ต้นปี 2555 ถึง เดือนมิ.ย. มีปริมาณวัว-ควายที่ส่งออกรวม 8,370 ตัว ซึ่งน่าเป็นห่วงอย่างมากต่อการสูญเสียพันธุ์ของวัว-ควายไทย โดยให้ข้อสังเกตว่า แม้ภาครัฐจะให้ความสำคัญในเรื่องของการอนุรักษ์ควายแต่หากยังมีนายทุนที่มุ่งการส่งออกเพื่อการค้า การส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์ย่อมสูญเปล่า จึงถึงเวลาที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน เพื่ออนุรักษ์ควายไทยไม่ให้หายไปเหมือนอย่างที่เป็นอยู่ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ปัจจุบัน การส่งออกโคและกระบือ ที่ด่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 2 มุกดาหาร -แขวงสะหวันนะเขต มีการส่งออกไปแขวงสะหวันนะเขตวันละ 200-400 ตัว โดยไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแล ถ่ายเปลี่ยนรถ และไม่มีการกักกันเพื่อรอตรวจหาโรคติดต่อ และกล่าวต่อไปว่า โคกระบือที่จะส่งออกไปยังต่างประเทศ ไม่รู้ว่ามีมีการตรวจสอบการแพร่ระบาดของโรคหรือไม่ เพราะโค-กระบือส่วนใหญ่ได้นำมาจากต่างจังหวัด หลายจังหวัดในประเทศไทย ซึ่งการส่งออกที่จ.มุกดาหาร จะพบว่าที่ผ่านมาไม่มีการกักกันเลย เพราะรถที่ขนโค-กระบือ จะมาขนถ่ายกันที่ถนนทางเข้าด่านสะพาน แล้วก็วิ่งผ่านด่านไปยังแขวงสะหวันนะเขต หากเป็นเช่นนั้นวัว-ควายในประเทศไทยคงจะสูญเสีย คงเหลือแต่ควายเหล็ก หรือรถไถนาไว้ให้ลูกหลานดู (เดลินิวส์. 5 กันยายน 2555)

ต่อมานายชูวงศ์ กาญจนมยุร ผู้อำนวยการการค้าต่างประเทศเขต 9 (มุกดาหาร) ชี้ว่า สถิติการส่งออกโคและกระบือด้านชายแดนมุกดาหารถือว่าสูงแบบก้าวกระโดด เฉพาะในเดือนพฤศจิกายน 2555 ส่งออกโคและกระบือไปถึง 5,034 ตัว ถัดมาในเดือนธันวาคม ส่งออกโค และกระบืออีก 5,004 ตัว ตัวเลขส่งออกที่สูงอย่างมาดังกล่าว นำวิตกว่าอาจส่งผลกระทบต่อตลาดผู้บริโภคภายในประเทศจะเกิดภาวะขาดแคลนเนื้อโค กระบือ และจะทำให้ราคาภายในประเทศไทยสูงขึ้นไปอีก และได้เสนอให้กรมปศุสัตว์ควบคุมในเรื่องการส่งออก พร้อมกับส่งเสริมให้มีการเลี้ยงโคและกระบือมากกว่าที่เป็นอยู่ หากไม่เช่นนั้นจะมีปัญหาขาดแคลนเนื้อโคกระบือและราคาซื้อจะสูงเพิ่มมากขึ้นตามมาในอนาคตอันใกล้นี้ เนื่องจาก การควบคุมการส่งออกที่ดำเนินไปไม่เข้มงวดเหมือนกรณีการส่งออกไปยังประเทศมาเลเซีย (เดลินิวส์, 20 กุมภาพันธ์ 2556)

ดังนั้น สำหรับกรณีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) ประเทศไทยน่าจะได้ขยายตลาดรองรับหรือโอกาสในการทำการค้าปศุสัตว์และโคเนื้อเพิ่มขึ้น แต่จำเป็นจะต้องเตรียมความพร้อม เนื่องจาก

สถานการณ์ราคาโคเนื้อนับแต่ปี 2549 ถึงปี 2552 ถือเป็นช่วงที่ตกต่ำจนถึงขั้นวิกฤตทำให้เกษตรกรหลายรายตัดสินใจจำหน่ายโคเข้าโรงฆ่าแล้วหันไปประกอบอาชีพอื่น ซึ่งจำนวนนี้มีโคเพศเมียที่คุณภาพเหมาะสมใช้ทำแม่พันธุ์ปะปนอยู่ด้วย ทำให้ปัจจุบันแม้ราคาโคเนื้อปรับตัวสูงขึ้น แต่เกษตรกรไม่มีแม่พันธุ์มาเลี้ยง ผลผลิตเนื้อโคจึงไม่เพียงพอกับความต้องการ ทั้งภายในประเทศและตลาดที่น่าจะเกิดขึ้นหลังจากการเปิดเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558

หากจะนำข้อมูลจำนวนโคและจำนวนประชากรของประเทศสมาชิกในปี พ.ศ. 2553 มาวิเคราะห์ จะพบว่า ทั่วภูมิภาคอาเซียนเมื่อรวมกันเป็นตลาดเดียว จะเป็นตลาดที่ใหญ่ ประกอบด้วยประชากรเกือบ 600 ล้านคน ซึ่งหมายความว่าความต้องการบริโภคเนื้อโคย่อมมากขึ้นตามไปด้วย และหลายประเทศในขณะนี้ผลิตโคเนื้อไม่เพียงพอกับความต้องการ (ตารางที่ 124) ดังนั้นถ้าประเทศไทยผลิตได้ ย่อมส่งออกได้อย่างแน่นอน เพราะในอาเซียน ประเทศที่มีโคเนื้อมากพอที่จะส่งออกได้คือเมียนมาร์ ซึ่งมีโคมากถึง 13 ล้านตัว แต่ด้วยกฎหมายของพม่ากำหนดว่าห้ามส่งออกโคไปต่างประเทศ แม้ในอดีตเคยส่งผ่านแนวชายแดนมายังฝั่งไทย แต่ทว่าเป็นโคของชนกลุ่มน้อยที่ลักลอบส่งเข้ามา ไม่ใช่โคของพม่าอย่างที่เข้าใจ ซึ่งปัจจุบันชนกลุ่มน้อยต่างๆ ได้หันมาเจรจาและร่วมมือกับรัฐบาลพม่ามากขึ้น ดังนั้นการลักลอบนำโคเข้ามาจำหน่ายฝั่งไทยที่เคยสูงในระดับแสนตัวต่อปีจึงลดลง โดยเมียนมาร์ได้เปิดการส่งออกโคเนื้อไปจำหน่ายยังประเทศจีนเป็นส่วนใหญ่ เพราะได้ราคาดีกว่าส่งจำหน่ายที่ประเทศไทยมาก

ตารางที่ 124 จำนวนโคเนื้อและประชากรในประเทศอาเซียน ปี พ.ศ. 2553

ประเทศ	จำนวนโคเนื้อ (ล้านตัว)	จำนวนประชากร (ล้านคน)	อัตราส่วนประชากรต่อโค
อินโดนีเซีย	13.63	240.30	1 : 0.06
พม่า	13.00	54.50	1 : 0.24
ไทย	6.42	67.04	1 : 0.10
เวียดนาม	5.91	91.54	1 : 0.06
กัมพูชา	3.48	14.95	1 : 0.23
ฟิลิปปินส์	6.88	103.70	1 : 0.06
สปป.ลาว	1.40	6.50	1 : 0.21
มาเลเซีย	0.91	29.46	1 : 0.03
บรูไน	0.001	0.41	1 : 0.002
สิงคโปร์	0.0002	5.07	1 : 0.0004

ที่มา : สว่าง อังกูโร (2555)

สำหรับประเทศสมาชิกอื่น จะมีจำนวนโคส่งออกได้น้อย ขณะที่ความต้องการบริโภคอยู่จำนวนมาก จึงน่าจะเป็นโอกาสของประเทศไทยสำหรับการส่งออกโคเนื้อไปยังประเทศสมาชิกต่างๆ โดยเฉพาะประเทศเวียดนาม ซึ่งถือเป็นตลาดใหญ่ ชื่อโคมีชีวิตในราคาสูง และการซื้อขายกันมาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการมี AEC ทำให้การขนส่ง เคลื่อนย้ายเป็นไปอย่างคล่องตัวขึ้น ที่สำคัญสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 3 นครพนม-แขวงคำม่วน ซึ่งเป็นเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยผ่านลาวเข้าเวียดนาม จะช่วยให้การขนส่งสินค้าได้สะดวกยิ่งขึ้น

ถึงแม้ราคาโคเนื้อปรับตัวสูงขึ้นตามภาวะตลาด แต่ผลกระทบจากการจำหน่ายโคทิ้งในช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 และมีโคเพศเมียถูกนำไปขุนและส่งเข้าโรงฆ่าสัตว์ ทำให้ปัญหาขาดแคลนแม่พันธุ์ การขยายการเลี้ยงโคในระยะสั้นจึงไม่เกิดขึ้น ที่สำคัญเกษตรกรที่เลิกเลี้ยงไป ได้นำพื้นที่ไปปลูกพืชที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า เช่น ข้าว ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา และปาล์มน้ำมัน เป็นต้น จึงเกิดปัญหาขาดแคลนพื้นที่เลี้ยง การขยายการศึกษาราคาบังคับ ทำให้ขาดแคลนแรงงานในการเลี้ยงโค ตลอดจนประเทศไทยยังขาดโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานเพื่อการส่งออก อย่างไรก็ตาม การปศุสัตว์ของไทยนับว่าก้าวหน้ากว่าประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบด้วยเทคโนโลยีการเลี้ยง การปรับปรุงพันธุ์และสายพันธุ์ และการป้องกัน

ควบคุมโรค ซึ่งเพียงพอที่จะสร้างมาตรฐานการส่งออกได้ไม่ยาก แต่ทั้งนี้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่เป็นต้นน้ำที่สำคัญ ต้องร่วมเตรียมความพร้อมไปด้วยกันเพื่อปรับตัวเข้าหาโอกาสจาก AEC ที่จะเกิดขึ้น โดยมีเรื่องที่จะต้องปรับตัวเพื่อเตรียมเข้า AEC ดังนี้

1. เกษตรกรจะต้องศึกษาหาความรู้วิทยาการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและรู้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ ในด้านสายพันธุ์ ลักษณะ และขนาดโคเนื้อที่ตลาดต้องการ การเก็บรักษาแม่โคพันธุ์ดีไว้ขยายพันธุ์ การจัดหาเนื้อโคหากต้องการผสมเทียมที่เป็นความต้องการของตลาด การจัดการแปลงหญ้าและปลูกพืชอาหารสัตว์ การจัดการด้านพัฒนาสุขภาพโคเนื้อ โดยเฉพาะการฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาด การนำมูลโคมาใช้ประโยชน์เพื่อลดต้นทุนการผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่ม การจัดการฟาร์มมาตรฐาน การศึกษาสถานการณ์ด้านการตลาดโคเนื้อ ความต้องการของตลาด การเลือกใช้วัสดุเพื่อนำมาใช้เป็นอาหารสัตว์ เพื่อลดต้นทุนการผลิต การจัดการการเลี้ยงดู การจัดทำบัญชีฟาร์ม ตลอดจนการศึกษาถึงการป้องกัน กำจัด และการรักษาโรคโคเนื้อ

2. การกำหนดพื้นที่เลี้ยงที่เหมาะสม จัดการสร้างเครือข่ายให้กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแม่โคเนื้อเพื่อผลิตลูกต้นน้ำ กลุ่มเกษตรกรที่เลี้ยงลูกโคเตรียมขุน กลุ่มเกษตรกรที่เลี้ยงโคขุน และกลุ่มผู้ประกอบการด้านการตลาด ให้อยู่ในสายโซ่อุปทานเดียวกัน เพื่อช่วยแก้ปัญหาด้านการตลาด การขาดแคลนพันธุ์โคที่จะเลี้ยงเป็นโคขุน การจัดการอาหารสัตว์ การสร้างมาตรฐานโคเนื้อและการสร้างตราสินค้าหรือเครื่องหมายการค้า และการลดค่าใช้จ่ายด้านการขนส่ง (Logistic)

3. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ต้องให้การสนับสนุนที่ถูกต้อง สอดคล้องกับแผนการผลิตของกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย ควบคุมการส่งโคมีชีวิตออกนอกประเทศเพื่อไม่เกิดการขาดแคลนโคที่จะใช้บริโภคในประเทศ

7. ภัยคุกคามสำหรับการเลี้ยงโคในประเทศไทย

(1) นโยบายส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจและการประกันราคาสินค้าเกษตรบางชนิด

การส่งเสริมการปลูกยางพาราในหลายพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ส่งผลให้มีการนำพื้นที่ที่เคยเลี้ยงโคต้นน้ำมาใช้ในการปลูกยางพารา เช่นเดียวกับการส่งเสริมการปลูกอ้อยเพื่อผลิตน้ำตาลและพลังงานทดแทน นอกจากนี้ พืชเศรษฐกิจหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นข้าว มันสำปะหลัง และข้าวโพด ได้รับมาตรการการแทรกแซงราคาโดยรัฐบาลมาโดยตลอด ถึงแม้ว่าเศษพืชเหล่านี้ สามารถนำมาใช้ในการเลี้ยงโคได้ แต่พื้นที่การปลูกพืชเหล่านี้ ต้องการใช้พื้นที่ซึ่งเคยใช้เลี้ยงโคด้วยเช่นกัน

จากสถิติรายงานล่าสุดของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบการเคลื่อนไหวการเปลี่ยนแปลงของพืชเศรษฐกิจต่าง ๆ และโคเนื้อ ดังนี้ (ตารางที่ 125)

ตารางที่ 125 ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินผลิตพืชเศรษฐกิจต่าง ๆ และโคเนื้อ

รายการ	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	อัตราการเพิ่ม (+) ลด (-) ต่อปี
ข้าวนาปี (ล้านไร่)	57.497	64.574	61.074	n.a.	+3.44
ข้าวนาปรัง (ล้านไร่)	n.a.	15.222	16.102	17.098	+5.98
ยางพารา (ล้านไร่)	17.254	18.095	18.750	n.a.	+4.24
มันสำปะหลัง (ล้านไร่)	n.a.	7.665	7.400	n.a.	-3.46
อ้อยโรงงาน (ล้านไร่)	n.a.	6.309	7.870	8.013	+13.28
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ล้านไร่)	7.098	7.480	n.a.	n.a.	+5.38
โคเนื้อ (ล้านตัว)	6.647	6.498	5.891	n.a.	-5.79

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556

(2) การขยายตัวของเมือง ที่พักอาศัย และอุตสาหกรรม

ความไม่ชัดเจนของการกำหนดเขตเกษตรกรรมที่อาศัยการวิเคราะห์ศักยภาพของดินและพื้นที่ ทำให้การเคลื่อนย้ายเมืองและอุตสาหกรรมเข้าไปในเขตพื้นที่การเกษตร ในหลาย ๆ กรณี กรณีตัวอย่าง บริเวณทุ่งนาของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครั้งหนึ่งเคยเป็นท้องทุ่งที่เลี้ยงโคและกระบือที่ไล่ต้อนมาพักเลี้ยงในช่วงที่อาหารธรรมชาติในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีและกาญจนบุรี ขาดแคลน และจะไล่ต้อนกลับเมื่อความสมบูรณ์ของอาหารธรรมชาติกลับคืนมา จึงไล่ต้อนกลับไปเลี้ยงที่ตำแหน่งเดิม บางส่วนส่งเข้าแปรรูปเป็นเนื้อสุตลาต ปัจจุบัน ปัญหาน้ำท่วมในปี พ.ศ. 2554 ทำให้พื้นที่เลี้ยงสัตว์บางส่วนถูกยึดครองด้วยความต้องการเป็นที่พักอาศัย

(3) การขยายตัวของการศึกษาภาคบังคับ

คำว่า “เด็กเลี้ยงควาย” ได้หายไปจากวัฒนธรรมของสังคมการเกษตร เด็กต้องเข้าสู่อะไรการศึกษาภาคบังคับ และมีเป้าหมายชีวิตในการศึกษาสูงขึ้น เพื่อชีวิตที่ดีกว่า รัฐบาลส่งเสริมด้วยกองทุนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้เข้าสู่สังคมเมืองและอุตสาหกรรม ดังนั้น แรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงโคจึงกลายเป็นคนรุ่นสูงวัย ที่ยังรกรอกอยู่กับสัตว์เลี้ยงประเภทนี้ และนับวันจะจากสังคมไปโดยไร้ผู้สืบทอด

(4) ราคาแม่โคสูงมากจนไม่มีเกษตรกรกล้าลงทุน

ปัจจุบัน ราคาแม่โคสูงมากเป็นไปตามเคลื่อนไหวราคาของโคเพศผู้ ถึงแม้ว่าราคาโคเนื้อจะสูงมาก แต่กลับไม่จูงใจให้เกษตรกรที่เลิกเลี้ยงไปแล้วกลับมาเลี้ยงโคอีก เนื่องจากได้เปลี่ยนแปลงพื้นที่ไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นแทน หรือได้ขายพื้นที่ไปแล้ว ส่วนที่เหลือไม่มั่นใจในราคา เพราะการเลี้ยงโคต้องใช้เวลา 2-3 ปี กว่าที่จะขายลูกโคที่ผลิตในฟาร์มได้

(5) ความต้องการโคจากประเทศเพื่อนบ้าน

ความต้องการโคจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะจากมาเลเซีย เวียดนามและกัมพูชา ผลักดันให้ราคาโคมีชีวิตในประเทศเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งความต้องการโคเนื้อมีความแตกต่างกัน มาเลเซียต้องการโคที่ให้อาหารเนื้อแดงเข้ม และโคขนาดเล็กและกลางเพื่อใช้ในการประกอบพิธีทางศาสนา ซึ่งปัจจุบัน ระบบการค้าโคไปมาเลเซียได้มีการปรับระบบไปพอสมควร ส่วนเวียดนามและเขมร ต้องการโคขุนขนาดใหญ่ ส่งผลให้โคทุกสายพันธุ์ในประเทศมีราคาเพิ่มขึ้น

(6) กลุ่มผู้เลี้ยงต้องการขุนโคระยะสั้นมากกว่าการเลี้ยงแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกโค

กลุ่มผู้เลี้ยงโคที่มีศักยภาพและทุนทรัพย์ดีต้องการเลี้ยงโคขุนในระยะสั้น ๆ มากกว่าการเลี้ยงโคต้นน้ำ เพราะให้ผลตอบแทนที่เร็วกว่า การจัดการที่ง่ายกว่า และเข้าถึงตลาดได้ดีกว่าการเลี้ยงโคต้นน้ำ

(7) ทรัพยากรพื้นฐานสำหรับการเลี้ยงแม่โคลดลง

ทุ่งหญ้าสาธารณะลดลงและถูกเปลี่ยนไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น พื้นที่ป่าสงวนและอุทยานแห่งชาติที่เคยเป็นแหล่งเลี้ยงโคต้นน้ำ ถูกปิด และห้ามไม่ให้โคไปเข้าไปเลี้ยง

8. การสังเคราะห์มาตรการและนโยบายการรักษาแม่พันธุ์โคที่มีอยู่ในปัจจุบัน

หากพิจารณานโยบายของกรมปศุสัตว์ ตลาดและราคาของโคเนื้อและเนื้อโค ประเทศไทยน่าจะมีโอกาสในการเพิ่มปริมาณแม่โคได้ แต่ปัญหาอยู่ที่การตัดสินใจของผู้เลี้ยงโค โดยเฉพาะกลุ่มที่เลิกเลี้ยงไปแล้ว จะกลับมาเลี้ยงโคอีกครั้ง กับมาตรการที่ต้องห้ามการฆ่าแม่โคอย่างจริงจัง หากสังเคราะห์มาตรการและนโยบายการรักษาแม่พันธุ์โคที่มีอยู่ในปัจจุบันดังนี้

(1) ธนาคารโคกระบือ

หลายจังหวัดมีการดำเนินโครงการร่วมกันระหว่างปศุสัตว์จังหวัดและวัด เพื่อดำเนินโครงการไถ่โคมีชีวิต และนำโคเข้าสู่ธนาคารโคกระบือ พร้อมกำหนดเงื่อนไขให้ผู้เข้าร่วมโครงการรักษาแม่พันธุ์โคไว้ และขยายเพิ่มขึ้นต่อไปในอนาคต แต่จำนวนโคที่ดำเนินอยู่ในโครงการมีจำนวนน้อย

(2) การรักษาแม่พันธุ์ตามศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์

ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์มีการรักษาแม่พันธุ์โคที่สถานีทดลองจำนวนหนึ่ง แต่การตรวจสอบเบื้องต้นพบว่าจำนวนไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณความต้องการเลี้ยงโคขุนของกลุ่มกลางน้ำ

(3) การผสมเทียม

กรมปศุสัตว์ให้ความสำคัญกับการขยายพันธุ์และการเพิ่มปริมาณโคเนื้อที่ตลาดต้องการด้วยการคัดเลือกสายพันธุ์โค นำน้ำเชื้อไปผสมเทียมให้กับแม่พันธุ์พื้นฐาน ซึ่งแต่ละพื้นที่เขตปศุสัตว์มีเป้าหมายแตกต่างกัน เช่น ในพื้นที่ของเขต 6 เน้นโคลูกผสมพันธุ์ตาก (ชาโรเลส์) เป็นต้น นอกจากนี้ มีการคัดเลือกสายพันธุ์เด่น ผสมเทียมกับแม่โคพื้นฐานและพยายามสร้างเอกลักษณ์ให้กับสายพันธุ์ลูกผสมใหม่ เพื่อสร้างมั่นใจให้กับการทำตลาดเนื้อคุณภาพในอนาคต เช่น โคแบล็คโกสีย์ โคละไว เป็นต้น

(4) การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรและเครือข่าย

ทิศทางการพัฒนาโคเนื้อที่สำคัญที่กรมปศุสัตว์ให้ความสำคัญคือการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโค โดยเฉพาะกลุ่มผู้เลี้ยงโคต้นน้ำ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มผู้เลี้ยง และการรับนโยบายส่งเสริมของรัฐบาลได้รวดเร็วและถูกต้อง

(5) การปรับปรุงระบบการเลี้ยง หยัวและอาหารสัตว์

การปรับปรุงระบบการเลี้ยง ลดจำนวนโคต่อรายให้ลดลง แต่เพิ่มคุณภาพซาก และใช้ประโยชน์ในพื้นที่แคบด้วยการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกหญ้าพันธุ์ปากช่อง 1 และแพงโกล่า เพื่อเลี้ยงโคในพื้นที่จำกัด เนื่องจากเป็นหญ้าที่มีคุณค่าสารอาหารสูง ปลูกและดูแลรักษาง่าย นอกจากนี้ ยังมีการขยายพันธุ์ปลูกในพื้นที่สาธารณะที่ยังเหลืออยู่

(6) การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน

ควรมีการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงโคในแต่ละพื้นที่ และแต่ละประเภทของพันธุ์โคที่เลี้ยง ก่อนกำหนดนโยบายส่งเสริม และมาตรการการเลี้ยงโค

(7) การสร้างพันธุ์เฉพาะและแบรนด์เพื่อสร้างจุดขายของโคเนื้อให้แก่กลุ่มต่าง ๆ และพื้นที่เฉพาะ

ทิศทางการพัฒนาโคเนื้ออีกรูปแบบหนึ่งคือการพัฒนาสร้างพันธุ์ที่มีคุณสมบัติเฉพาะ (พันธุ์โคและพื้นที่เลี้ยง) ระบบการเลี้ยง มาตรฐานโค เช่น โคอินทรีย์ โคธรรมชาติ เป็นต้น เน้นการเลี้ยงที่ผสมผสานระหว่างโคกับพืชเศรษฐกิจอื่น และต้องมีตลาดเนื้อสัตว์เหล่านี้ในราคาที่เหมาะสม การพัฒนาสินค้าเฉพาะเพื่อสร้างจุดขายโคเนื้อจะต้องศึกษาต้นทุนการผลิต มูลค่าเพิ่ม และสายโซ่คุณค่าของกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทาน ได้แก่

- แม่โคนมคัดทิ้งและโคนมเพศผู้เพื่อทดแทนโคเนื้อในตลาดบน

- การยกระดับโคพื้นเมืองเข้าสู่ตลาดเนื้อโคคุณภาพ เน้นการเลี้ยงที่ผสมผสานระหว่างโคพื้นเมืองกับนาข้าว หรือพืชเศรษฐกิจอื่น และพัฒนาระบบการเลี้ยงเข้าสู่มาตรฐานโคธรรมชาติ พร้อมการศึกษาด้านต้นทุนการผลิต มูลค่าเพิ่ม และสายโซ่คุณค่าตลอดห่วงโซ่อุปทาน

- พัฒนาและปรับปรุงโรงฆ่าสัตว์มาตรฐานที่มีการก่อสร้างแล้ว และมีความพร้อมในการจัดการนำสินค้าเข้าแปรรูปเพื่อให้สังคมได้เนื้อโคสะอาดและปลอดภัยแก่ผู้บริโภค

9. การสังเคราะห์ข้อเสนอทางเลือกของการจัดการอุปทานโคเนื้อ

(1) มาตรการด้านการผลิต

- การห้ามฆ่าแม่โค

- การทำทะเบียนแม่โคและโคเพศเมียให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

- ระบบการเลี้ยงโคเพื่อการกีฬาและบันเทิง ควบคู่กับการเลี้ยงเพื่อบริโภคเนื้อ

(2) มาตรการการจัดการอุปทานโคเนื้อในการส่งออกเนื้อโคสู่ AEC

- จำแนกและจัดระบบฟาร์มในประเทศให้ชัดเจนว่าเป็นฟาร์มผลิตลูกโค (Breeding Farm) และฟาร์มขุนโค (Fattening Farm) ให้ชัดเจน พร้อมสร้างระบบการผลิตโคพันธุ์ที่เป็นที่ต้องการของตลาดด้วยระบบเครือข่ายระหว่างฟาร์มผลิตลูกโค และฟาร์มขุนโคสำหรับตลาดเฉพาะ

- สนับสนุนฟาร์มที่มีระบบการรวมกันแนวตั้ง (Vertical integration) อยู่แล้วให้เข้มแข็ง

- ให้การรับรองฟาร์มมาตรฐานที่ปลอดภัยเพื่อการส่งออกอยู่แล้วให้ชัดเจนตามประวัติการตรวจสอบและการจัดระบบฟาร์มมาตรฐาน

-สนับสนุนงานวิจัยการผลิตพ่อ-แม่พันธุ์ ลูกโค และเนื้อโคให้ตรงกับความต้องการของตลาด

(3) มาตรการการจัดการโซ่อุปทานโคเนื้อในตลาดเนื้อโคในประเทศ

-การส่งเสริมการผลิตเนื้อโคนมเพศผู้และแม่โคนมคั้ทั้งเพื่อการบริโภคเนื้อ วางระบบจัดการโซ่อุปทานให้อยู่ในสายโซ่เดียวกัน ตั้งแต่กลุ่มผู้ผลิตต้นน้ำ กลุ่มผู้ขุนโค ผู้แปรรูปจากโคมีชีวิตเป็นเนื้อโค ตัดแต่ง และจำหน่าย

-ทุกจังหวัด ด้วยร่วมมือระหว่างรัฐ (กรมปศุสัตว์) เกษตรกร (ในรูปของกลุ่ม) ธุรกิจโรงฆ่าสัตว์ ตลาดเนื้อโค จะต้องแนวทางการพัฒนาโคเนื้อและเนื้อโคในอนาคตให้อยู่ภายใต้โซ่อุปทานเดียวกัน กำหนดเป้าหมายการผลิตเพื่อการบริโภคภายในจังหวัด และส่งออก ซึ่งต้องเชื่อมโยงกับธุรกิจในจังหวัดอื่น ด้วยการจัดระเบียบพื้นที่การเลี้ยงและฟาร์มผลิตลูกโคและโคขุนให้ชัดเจนตามศักยภาพพื้นที่ พร้อมสร้างระบบการผสมพันธุ์ให้ชัดเจน กำหนดมาตรฐานสินค้าเนื้อโคอย่างมีระบบ เช่น เนื้อโคไทย เนื้อโคบราห์มัน เนื้อโคขุนสายเลือดยุโรป เป็นต้น ขยายร้านจำหน่ายเนื้อที่ผ่านระบบการเลี้ยงการแปรรูปที่โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน โรงตัดแต่งและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์มาตรฐาน พร้อมสร้างระบบการสืบย้อนกลับเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค เพิ่มขึ้น ควบคุมร้านจำหน่ายเนื้อโคและผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานความสะอาด ปลอดภัยแก่ผู้บริโภค ประชาสัมพันธ์ร้านจำหน่ายเนื้อและผลิตภัณฑ์จากเนื้อโค ให้ความรู้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้อเนื้อตามวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์ คุณภาพของเนื้อแต่ละสายพันธุ์และระบบการเลี้ยง

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2557 เล่มที่ 3.

กรมปศุสัตว์. 2551-2555. ข้อมูลสถิติการเลี้ยงโค. <http://www.dld.go.th/datacenter/>. (สืบค้นเมื่อพฤศจิกายน 2555).

..... 2556. จำนวนสัตว์ที่อนุญาตให้ฆ่าเป็นอาหาร. ศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์. http://www.dld.go.th/ict/th/index.php?option=com_content&view=section&id=54&Itemid=132. (สืบค้นเมื่อ พฤษภาคม 2556).

จุฑารัตน์ เศรษฐกุล และญาณิน โอภาสพัฒนกิจ. 2548. คุณภาพเนื้อโคภายใต้ระบบการผลิตและการตลาดของประเทศ ไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสุพีเรียฟรินดิงเฮาส์ จำกัด.

ชุมพล นาครินทร์ และชาญชัย จุลโบล. 2555. การสำรวจและการวิเคราะห์สภาพโรงฆ่าสัตว์ในจังหวัดชัยภูมิเพื่อปรับปรุงให้เป็นโรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน. http://www.dld.go.th/pvlo_cpm/knowledge/research/r002-choumphon.pdf. (สืบค้นเมื่อพฤษภาคม 2556).

เดลินิวส์. 20 กุมภาพันธ์ 2556.

ตลาดกลางสินค้าเกษตรแห่งประเทศไทย-ตลาดไทย, 2556. ราคาขายส่งสินค้า. <http://www.talaadthai.com/price/default.php>. (สืบค้นเมื่อพฤษภาคม 2556).

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2555. สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2554. สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร.

-----, 2556. สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2555. สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร.

สมศักดิ์ ประิสุโท เหมทานนท์. 2553. ศูนย์ข่าวนครราชสีมา. <http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9530000122202>. (สืบค้นเมื่อพฤษภาคม 2556).

สหกรณ์การเลี้ยงปศุสัตว์ กรป.กลาง โพนยางคำ จำกัด. 2556. ราคาเนื้อโพนยางคำ ปี 2556. <http://www.coopthai.com/pykcoop/productprice.html>. (สืบค้นเมื่อพฤษภาคม 2556).

ภาคผนวก 1

ตารางภาคผนวก 1 จำนวนโคพื้นเมืองเพศเมียแรกเกิดถึงโคสาว

รายการ	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	อัตราเพิ่ม (+) ลด (-) (ร้อยละต่อปี)
เขตปศุสัตว์ 1 (รวม)	87,656	86,903	107,119	100,633	76,904	-1.81
กรุงเทพมหานคร	1,499	3,448	1,997	2,173	1,368	+14.93
ปทุมธานี	782	1,125	3,949	4,027	1,854	+60.72
สุพรรณบุรี	15,681	17,431	37,676	34,372	32,928	+28.58
ลพบุรี	45,216	43,181	36,492	33,808	15,779	-20.17
สระบุรี	4,423	4,470	10,252	10,715	10,995	+34.39
สิงห์บุรี	2,479	1,243	1,498	1,287	1,171	-13.11
อ่างทอง	1,160	557	2,752	2,601	1,184	+70.53
ชัยนาท	13,113	9,824	7,296	6,400	6,304	-16.15
นนทบุรี	205	206	1,135	1,137	1,245	+115.28
พระนครศรีอยุธยา	3,098	5,418	4,072	4,113	4,076	+12.54
เขตปศุสัตว์ที่ 2 (รวม)	51,837	45,214	64,848	59,083	44,669	-0.66
นครนายก	1,501	3,759	4,947	4,674	4,815	+44.88
ปราจีนบุรี	6,667	2,908	10,316	9,088	6,343	+39.06
ตราด	481	293	546	447	261	-3.12
ฉะเชิงเทรา	6,726	4,268	7,538	8,383	4,957	+2.60
จันทบุรี	1,294	1,292	1,524	1,622	1,558	+5.07
สมุทรปราการ	233	263	336	240	269	+6.04
สระแก้ว	31,301	28,000	30,809	26,430	19,353	-10.38
ระยอง	1,651	1,035	2,159	1,570	1,390	+8.14
ชลบุรี	1,983	3,396	6,673	6,629	5,723	+38.36
เขตปศุสัตว์ที่ 3 (รวม)	1,090,292	915,535	870,559	861,569	841,306	-6.08
ชัยภูมิ	90,595	53,498	38,474	36,494	27,347	-24.81
นครราชสีมา	161,038	111,872	121,089	119,298	111,892	-7.49
บุรีรัมย์	137,223	123,785	106,215	105,055	102,340	-6.92
ยโสธร	58,301	40,106	45,387	44,210	41,530	-6.67
ร้อยเอ็ด	121,084	87,925	105,041	106,184	103,889	-2.25
ศรีสะเกษ	203,823	186,571	147,839	147,002	143,041	-8.12
สุรินทร์	179,533	179,069	144,714	142,008	160,364	-2.10
อุบลราชธานี	99,023	93,611	132,631	133,703	126,232	+7.86
อำนาจเจริญ	39,672	39,098	29,169	27,615	24,671	-10.71

ตารางภาคผนวก 1 (ต่อ)

รายการ	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	อัตราเพิ่ม (+) ลด (-) (ร้อยละต่อปี)
เขตปศุสัตว์ที่ 4 (รวม)	563,501	415,751	413,838	392,022	337,923	-11.44
อุดรธานี	80,664	58,856	57,671	52,173	38,198	-16.34
ขอนแก่น	91,417	57,113	51,014	47,408	40,930	-17.23
หนองคาย	25,461	19,455	22,530	19,164	13,982	-12.44
กาฬสินธุ์	66,978	48,766	45,808	45,965	35,649	-13.84
เลย	29,792	25,915	18,035	15,306	10,593	-22.34
นครพนม	70,445	60,447	46,502	47,664	45,640	-9.75
มหาสารคาม	58,479	33,428	44,458	43,183	40,630	-4.66
หนองบัวลำภู	25,461	19,455	22,530	19,164	13,982	-12.44
สกลนคร	84,025	68,995	80,199	73,775	70,260	-3.61
มุกดาหาร	30,779	23,321	25,091	28,220	23,451	-5.27
บึงกาฬ					4,608	-
เขตปศุสัตว์ที่ 5 (รวม)	300,357	264,444	249,003	241,790	223,202	-7.10
เชียงใหม่	53,852	31,493	60,483	69,976	66,134	+15.18
ลำปาง	72,757	65,043	63,785	47,625	39,403	-13.78
ลำพูน	12,359	13,154	15,279	14,855	16,964	+8.50
เชียงราย	61,402	55,824	28,832	27,773	24,032	-18.64
แม่ฮ่องสอน	24,290	22,712	21,722	24,130	25,397	+1.37
แพร่	3,272	15,746	11,120	11,142	11,645	+89.14
พะเยา	35,389	32,508	25,031	24,040	21,133	-11.80
น่าน	37,036	27,964	22,751	22,249	18,494	-15.56
เขตปศุสัตว์ที่ 6 (รวม)	235,567	140,060	172,517	173,028	164,099	-5.56
สุโขทัย	33,015	8,574	12,969	16,370	13,428	-3.63
กำแพงเพชร	18,253	7,870	7,850	6,517	5,756	-21.45
อุทัยธานี	7,077	7,077	14,499	15,034	12,205	22.44
พิษณุโลก	47,322	21,560	24,043	18,496	17,778	-17.47
ตาก	60,206	43,488	39,454	49,175	57,492	+1.13
อุตรดิตถ์	17,284	10,866	14,513	15,206	14,238	-1.29
นครสวรรค์	20,558	23,257	21,052	19,674	18,555	-2.15
พิจิตร	6,303	6,036	4,115	3,142	3,296	-13.70
เพชรบูรณ์	25,549	11,332	34,022	29,414	21,351	+25.91

ตารางภาคผนวก 1 (ต่อ)

รายการ	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	อัตราเพิ่ม (+) ลด (-) (ร้อยละต่อปี)
เขตปศุสัตว์ที่ 7 (รวม)	189,522	154,949	161,461	152,871	142,155	-6.59
กาญจนบุรี	90,552	61,480	67,285	62,785	50,403	-12.27
เพชรบุรี	25,142	31,228	34,283	31,930	33,161	+7.75
นครปฐม	13,380	12,435	8,532	13,123	13,138	+3.87
ราชบุรี	41,812	30,011	32,734	28,273	27,580	-8.81
สมุทรสาคร	35	128	131	104	104	+61.86
ประจวบคีรีขันธ์	18,009	19,412	18,199	16,359	17,466	-0.45
สมุทรสงคราม	592	255	297	297	303	-9.61
เขตปศุสัตว์ที่ 8 (รวม)	85,686	73,109	80,718	92,241	89,297	+1.70
ภูเก็ต	119	103	62	243	226	+57.92
กระบี่	12,927	10,716	9,564	10,370	10,550	-4.42
นครศรีธรรมราช	50,618	39,668	52,346	60,070	57,883	+5.36
ระนอง	1,897	1,100	1,218	1,072	1,215	-7.48
พังงา	666	1,484	1,196	1,320	1,366	+29.32
ชุมพร	1,375	3,784	2,850	2,755	2,317	+32.82
สุราษฎร์ธานี	18,084	16,254	13,482	16,411	15,740	-2.38
เขตปศุสัตว์ที่ 9	136,187	133,301	156,028	172,882	162,320	+4.91
ปัตตานี	13,573	11,742	18,050	20,226	20,646	+13.59
ตรัง	19,450	22,890	23,348	25,033	14,170	-4.12
สงขลา	39,652	34,660	43,007	45,817	48,005	+5.70
ยะลา	12,619	12,549	12,240	12,089	12,238	-0.75
นราธิวาส	18,483	20,298	26,239	26,481	26,695	+10.20
สตูล	10,550	9,953	7,960	8,088	8,460	-4.87
พัทลุง	21,860	21,209	25,184	35,148	32,106	+11.67
รวมทั้งประเทศ	2,740,605	2,229,266	2,276,091	2,246,119	2,081,875	-6.30

ตารางภาคผนวก 2 จำนวนโคพื้นเมืองเพศเมียตั้งท้องขึ้นไป

รายการ	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	อัตราเพิ่ม (+) ลด (-) (ร้อยละต่อปี)
เขตปศุสัตว์ 1 (รวม)	64,727	51,602	34,695	34,182	28,906	-17.49
กรุงเทพมหานคร	151	671	575	742	832	+92.81
ปทุมธานี	487	1,072	306	331	351	+15.72
สุพรรณบุรี	22,682	19,428	11,283	11,194	12,115	-12.21
ลพบุรี	21,758	18,316	13,809	13,397	6,888	-23.00
สระบุรี	1,683	2,401	2,960	2,797	3,219	+18.88
สิงห์บุรี	720	599	362	449	354	-13.37
อ่างทอง	406	315	699	664	290	+9.54
ชัยนาท	14,337	7,452	3,247	2,921	3,061	-27.42
นนทบุรี	78	124	391	386	455	+72.72
พระนครศรีอยุธยา	2,425	1,224	1,063	1,301	1,341	-9.30
เขตปศุสัตว์ที่ 2 (รวม)	42,136	27,385	30,551	31,964	27,134	-8.48
นครนายก	2,143	2,872	1,711	1,810	2,407	+8.09
ปราจีนบุรี	6,084	1,905	1,783	1,729	1,571	-21.81
ตราด	281	385	481	386	191	-2.08
ฉะเชิงเทรา	2,249	1,496	2,589	3,003	2,619	+10.70
จันทบุรี	575	943	1,807	1,914	1,797	+38.86
สมุทรปราการ	0	52	29	24	34	-6.60
สระแก้ว	26,180	14,499	15,080	16,709	12,844	-13.23
ระยอง	1,840	1,620	1,689	1,507	1,365	-6.97
ชลบุรี	2,784	3,613	5,382	4,882	4,306	+14.41
เขตปศุสัตว์ที่ 3 (รวม)	676,203	653,368	302,525	328,507	346,081	-10.78
ชัยภูมิ	33,620	29,633	17,116	16,671	12,652	-20.20
นครราชสีมา	133,887	104,260	54,798	55,813	57,224	-16.30
บุรีรัมย์	125,002	117,284	49,766	51,613	56,683	-12.55
ยโสธร	30,682	30,870	14,381	17,809	19,541	-4.81
ร้อยเอ็ด	86,036	81,326	30,411	35,211	40,797	-9.11
ศรีสะเกษ	49,951	63,288	37,980	42,010	46,924	+2.25
สุรินทร์	101,174	108,050	40,459	46,792	51,489	-7.52
อุบลราชธานี	103,522	105,923	47,528	51,737	50,008	-11.82
อำนาจเจริญ	12,329	12,734	10,086	10,851	10,763	-2.68

ตารางภาคผนวก 2 (ต่อ)

รายการ	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	อัตราเพิ่ม (+) ลด (-) (ร้อยละต่อปี)
เขตปศุสัตว์ที่ 4 (รวม)	363,435	337,450	222,035	216,906	193,993	-13.56
อุดรธานี	35,284	48,878	32,672	28,123	21,430	-8.09
ขอนแก่น	41,227	45,372	23,652	22,896	19,455	-14.01
หนองคาย	13,237	15,591	12,400	8,774	7,015	-12.99
กาฬสินธุ์	56,014	37,670	16,205	16,756	13,716	-26.12
เลย	23,300	20,259	12,911	10,402	7,583	-23.96
นครพนม	38,041	34,683	21,047	21,473	20,333	-12.86
มหาสารคาม	55,591	39,975	33,285	34,052	33,291	-11.19
หนองบัวลำภู	13,237	15,591	12,400	8,774	7,015	-12.99
สกลนคร	64,552	57,631	44,173	50,165	48,179	-6.12
มุกดาหาร	22,952	21,800	13,290	15,491	12,935	-11.00
บึงกาฬ					3,041	-
เขตปศุสัตว์ที่ 5 (รวม)	176,178	213,650	126,930	126,953	124,391	-5.33
เชียงใหม่	47,882	58,481	28,891	36,211	36,200	-0.79
ลำปาง	52,732	48,452	32,897	27,771	23,241	-18.03
ลำพูน	3,942	23,726	7,991	7,938	10,099	+115.53
เชียงราย	26,992	32,380	13,951	14,333	12,550	-11.66
แม่ฮ่องสอน	8,467	11,564	10,703	10,765	10,938	+7.83
แพร่	1,424	5,125	3,583	3,611	4,089	+60.96
พะเยา	16,340	14,063	12,492	11,852	11,415	-8.48
น่าน	18,399	19,859	16,422	14,472	15,859	-2.92
เขตปศุสัตว์ที่ 6 (รวม)	134,378	107,131	62,321	63,865	57,242	-17.50
สุโขทัย	10,009	10,022	7,020	7,314	5,729	-11.83
กำแพงเพชร	5,261	3,354	3,651	3,034	2,814	-12.89
อุทัยธานี	3,532	3,532	6,979	6,874	4,532	+15.50
พิษณุโลก	12,270	14,479	8,969	8,624	6,111	-13.26
ตาก	41,015	37,799	11,730	14,255	16,988	-9.03
อุตรดิตถ์	14,369	12,271	4,183	4,323	4,252	-19.70
นครสวรรค์	18,807	10,684	7,086	8,009	7,720	-16.86
พิจิตร	3,892	3,893	1,679	1,534	1,421	-18.21
เพชรบูรณ์	25,223	11,097	11,024	9,898	7,675	-22.33

ตารางภาคผนวก 2 (ต่อ)

รายการ	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	อัตราเพิ่ม (+) ลด (-) (ร้อยละต่อปี)
เขตปศุสัตว์ที่ 7 (รวม)	161,048	116,991	87,216	95,010	97,523	- 10.31
กาญจนบุรี	97,821	48,784	35,069	35,579	35,040	- 19.58
เพชรบุรี	20,887	24,283	21,010	21,425	22,602	2.56
นครปฐม	3,545	5,297	4,102	5,013	5,718	+15.78
ราชบุรี	29,541	28,442	18,454	23,300	23,650	-2.77
สมุทรสาคร	7	101	7	29	29	+391.02
ประจวบคีรีขันธ์	9,241	9,983	8,449	9,539	10,365	+3.56
สมุทรสงคราม	6	101	125	125	119	+400.57
เขตปศุสัตว์ที่ 8 (รวม)	85,207	77,688	35,909	43,734	42,993	-10.63
ภูเก็ต	104	103	59	244	298	+73.00
กระบี่	4,205	6,045	2,251	2,491	2,844	+1.46
นครศรีธรรมราช	54,390	46,054	23,444	28,774	27,288	-11.71
ระนอง	782	963	678	588	593	-4.72
พังงา	369	370	454	417	431	+4.55
ชุมพร	2,355	3,717	2,021	2,772	2,829	+12.86
สุราษฎร์ธานี	23,002	20,436	7,002	8,448	8,710	-13.28
เขตปศุสัตว์ที่ 9 (รวม)	139,575	147,855	78,941	88,109	92,296	-6.08
ปัตตานี	17,709	15,252	12,383	14,503	15,305	-2.51
ตรัง	28,048	29,076	15,220	16,360	17,768	-6.97
สงขลา	29,013	31,249	17,075	19,215	19,898	-5.39
ยะลา	14,531	10,838	11,416	11,805	11,798	-4.18
นราธิวาส	22,382	21,658	11,052	11,916	13,540	-7.69
สตูล	9,358	16,873	3,654	3,928	4,068	+3.26
พัทลุง	18,534	22,909	8,141	10,382	9,919	-4.45
รวมทั้งประเทศ	1,842,887	1,733,120	981,123	1,029,230	1,010,559	-11.56

ตารางภาคผนวก 3 จำนวนโคลุดผสมเพศเมียแรกเกิดถึงโคสาว

รายการ	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	อัตราเพิ่ม (+) ลด (-) (ร้อยละต่อปี)
เขตปศุสัตว์ 1 (รวม)	78,957	92,968	63,863	78,494	80,630	+3.02
กรุงเทพมหานคร	1,549	452	316	357	446	-15.75
ปทุมธานี	1,222	3,300	1,565	1,599	1,552	+29.18
สุพรรณบุรี	21,175	31,583	19,576	30,157	29,381	+15.65
ลพบุรี	21,993	16,245	10,987	12,384	15,276	-5.61
สระบุรี	4,122	6,812	2,864	3,467	3,462	+7.05
สิงห์บุรี	2,571	2,708	2,726	2,922	3,107	+4.88
อ่างทอง	9,621	9,677	8,583	8,835	9,233	-0.82
ชัยนาท	10,874	16,429	12,588	13,938	13,503	+8.83
นนทบุรี	600	600	206	213	284	-7.23
พระนครศรีอยุธยา	5,230	5,162	4,452	4,622	4,386	-4.09
เขตปศุสัตว์ที่ 2 (รวม)	38,083	44,239	24,482	25,785	25,386	-6.18
นครนายก	2,815	2,234	1,279	1,267	1,445	-12.57
ปราจีนบุรี	6,556	10,402	3,050	3,811	3,446	+0.84
ตราด	1,573	1,559	1,190	1,009	650	-18.84
ฉะเชิงเทรา	11,288	9,744	5,359	4,919	5,553	-13.50
จันทบุรี	1,543	899	421	499	473	-20.40
สมุทรปราการ	270	313	294	186	229	-0.94
สระแก้ว	6,281	9,119	6,377	6,791	6,301	+3.60
ระยอง	3,471	4,491	2,927	3,393	3,620	+4.29
ชลบุรี	4,286	5,478	3,585	3,910	3,669	-0.96
เขตปศุสัตว์ที่ 3 (รวม)	292,850	338,071	231,525	231,815	224,622	-4.76
ชัยภูมิ	40,740	46,003	45,263	43,779	37,667	-1.48
นครราชสีมา	95,219	118,120	67,975	67,560	64,563	-5.86
บุรีรัมย์	22,072	19,972	13,572	13,713	14,013	-9.58
ยโสธร	21,879	29,190	18,731	19,942	19,913	+0.98
ร้อยเอ็ด	32,740	43,430	33,983	34,878	35,355	+3.73
ศรีสะเกษ	19,427	18,491	14,233	14,562	15,376	-4.99
สุรินทร์	14,623	16,011	13,449	13,821	14,870	+0.96
อุบลราชธานี	23,920	27,859	18,099	18,336	17,520	-5.43
อำนาจเจริญ	22,230	18,995	6,220	5,224	5,345	-23.88

ตารางภาคผนวก 3 (ต่อ)

รายการ	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	อัตราเพิ่ม (+) ลด (-) (ร้อยละต่อปี)
เขตปศุสัตว์ที่ 4 (รวม)	226,847	244,257	183,675	182,619	179,635	-4.83
อุดรธานี	7,923	11,633	4,447	4,714	4,379	-4.01
ขอนแก่น	81,665	74,160	65,062	62,352	63,681	-5.87
หนองคาย	5,528	7,886	5,528	5,124	3,632	-5.92
กาฬสินธุ์	32,420	34,315	23,657	24,132	24,809	-5.10
เลย	12,476	13,011	6,169	5,371	4,095	-21.25
นครพนม	14,100	13,598	10,682	11,269	12,193	-2.83
มหาสารคาม	41,501	53,509	38,966	38,408	36,252	-1.32
หนองบัวลำภู	5,528	7,886	5,528	5,124	3,632	-5.92
สกลนคร	19,292	19,830	16,972	17,048	17,004	-2.86
มุกดาหาร	6,414	8,429	6,664	9,077	8,068	+8.89
บึงกาฬ					1,890	-
เขตปศุสัตว์ที่ 5	99,545	64,255	45,489	46,240	46,645	-15.53
เชียงใหม่	12,355	5,254	8,957	9,669	9,971	+6.02
ลำปาง	23,615	17,066	11,929	10,778	11,398	-15.43
ลำพูน	7,423	8,167	2,520	3,570	3,981	-1.49
เชียงราย	13,002	8,861	5,897	6,093	5,167	-19.29
แม่ฮ่องสอน	1,429	647	640	638	583	-16.18
แพร่	24,200	10,431	6,004	6,074	6,001	-24.84
พะเยา	11,322	8,038	5,674	5,607	5,600	-14.93
น่าน	6,199	5,791	3,868	3,811	3,944	-9.44
เขตปศุสัตว์ที่ 6 (รวม)	132,975	166,733	90,285	82,579	76,810	-9.00
สุโขทัย	8,714	16,594	6,753	6,058	6,258	+6.03
กำแพงเพชร	10,483	8,882	3,145	3,274	2,920	-21.64
อุทัยธานี	7,643	7,643	3,534	3,842	2,656	-18.98
พิษณุโลก	12,308	2,021	8,699	8,134	8,378	+60.84
ตาก	10,768	54,090	6,301	7,960	8,659	+87.27
อุตรดิตถ์	9,288	12,037	9,057	8,781	7,665	-2.73
นครสวรรค์	23,109	24,471	13,731	16,555	13,241	-9.36
พิจิตร	8,548	6,359	4,429	4,351	2,752	-23.62
เพชรบูรณ์	42,114	34,636	34,636	23,624	24,281	-11.69

ตารางภาคผนวก 3 (ต่อ)

รายการ	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	อัตราเพิ่ม (+) ลด (-) (ร้อยละต่อปี)
เขตปศุสัตว์ที่ 7 (รวม)	103,538	112,664	98,692	102,516	98,104	-1.00
กาญจนบุรี	35,223	43,461	46,450	53,783	49,214	+9.39
เพชรบุรี	11,759	14,008	7,288	7,505	8,131	-4.38
นครปฐม	12,487	10,950	9,950	8,562	7,982	-10.54
ราชบุรี	12,487	10,950	9,950	8,562	7,982	-10.54
สมุทรสาคร	131	73	98	64	74	-7.27
ประจวบคีรีขันธ์	31,421	33,212	24,950	24,034	24,715	-5.00
สมุทรสงคราม	30	10	6	6	6	-26.67
เขตปศุสัตว์ที่ 8 (รวม)	18,975	27,388	20,885	22,914	21,615	+6.16
ภูเก็ต	481	417	183	316	345	+3.11
กระบี่	776	762	616	641	705	-1.73
นครศรีธรรมราช	3,435	3,167	3,769	4,753	3,682	+3.70
ระนอง	1,777	1,651	1,178	1,005	1,280	-5.77
พังงา	1,186	901	1,330	1,441	1,537	+9.65
ชุมพร	2,482	8,671	6,696	6,668	6,227	+54.89
สุราษฎร์ธานี	8,838	11,819	7,113	8,090	7,839	+1.14
เขตปศุสัตว์ที่ 9	15,964	15,458	12,840	16,047	16,350	+1.69
ปัตตานี	3,109	3,530	2,878	4,791	4,975	+16.35
ตรัง	372	543	375	390	414	+6.30
สงขลา	3,588	3,138	3,046	3,254	3,390	-1.12
ยะลา	3,795	2,616	1,821	2,080	2,318	-8.95
นราธิวาส	2,508	2,816	2,180	2,406	2,296	-1.13
สตูล	1,198	1,369	786	823	836	-5.51
พัทลุง	1,394	1,446	1,754	2,303	2,121	+12.11
รวมทั้งประเทศ	1,007,734	1,106,033	771,736	789,009	769,797	-5.17

ตารางภาคผนวก 4 จำนวนโคลุดผสมเพศเมียแรกเกิดถึงโคสาว

รายการ	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	อัตราเพิ่ม (+) ลด (-) (ร้อยละต่อปี)
เขตปศุสัตว์ 1 (รวม)	96,066	115,609	41,626	58,489	62,505	+0.93
กรุงเทพมหานคร	200	144	184	204	276	+11.49
ปทุมธานี	1,382	2,217	1,185	1,156	1,138	+2.47
สุพรรณบุรี	48,589	55,472	16,182	28,466	27,776	+4.21
ลพบุรี	8,463	12,856	3,790	5,369	9,570	+25.32
สระบุรี	6,586	9,528	2,479	3,438	3,323	+1.51
สิงห์บุรี	971	2,645	1,119	2,192	1,997	+50.42
อ่างทอง	7,494	9,308	5,819	6,304	7,210	+2.36
ชัยนาท	15,497	20,663	8,350	8,823	8,855	-5.06
นนทบุรี	245	245	71	78	96	-9.52
พระนครศรีอยุธยา	6,639	2,531	2,447	2,459	2,264	-18.16
เขตปศุสัตว์ที่ 2 (รวม)	43,523	51,692	17,836	18,532	20,749	-7.72
นครนายก	2,841	2,572	546	547	836	-8.81
ปราจีนบุรี	8,216	13,055	1,737	2,199	1,921	-3.46
ตราด	1,589	1,840	1,052	999	790	-13.25
ฉะเชิงเทรา	12,980	14,430	3,172	2,766	5,273	+2.75
จันทบุรี	958	772	387	495	577	-6.20
สมุทรปราการ	0	61	123	57	147	+51.47
สระแก้ว	6,857	6,493	3,994	4,722	5,061	-4.60
ระยอง	3,679	4,789	2,071	2,215	2,169	-5.43
ชลบุรี	6,403	7,680	4,754	4,532	3,975	-8.78
เขตปศุสัตว์ที่ 3 (รวม)	284,764	372,927	136,565	142,679	155,229	-4.79
ชัยภูมิ	33,554	48,446	26,114	27,075	26,262	-0.26
นครราชสีมา	96,306	141,584	45,992	45,647	48,066	-3.99
บุรีรัมย์	24,664	21,489	8,924	9,405	10,006	-14.89
ยโสธร	20,069	32,527	10,340	11,927	12,392	+3.28
ร้อยเอ็ด	31,655	49,469	13,640	15,103	18,362	+4.04
ศรีสะเกษ	12,135	13,687	9,504	10,360	12,564	+3.13
สุรินทร์	12,641	13,265	5,306	6,584	9,425	+3.04
อุบลราชธานี	39,773	40,472	9,880	10,573	10,486	-16.91
อำนาจเจริญ	13,967	11,988	6,865	6,005	7,666	-10.44

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

รายการ	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	อัตราเพิ่ม (+) ลด (-) (ร้อยละต่อปี)
เขตปศุสัตว์ที่ 4 (รวม)	208,772	267,209	142,305	147,754	147,714	-3.74
อุดรธานี	4,409	16,513	2,574	2,817	3,201	+53.30
ขอนแก่น	68,115	78,278	45,110	43,390	43,925	-7.51
หนองคาย	2,762	7,867	4,506	4,771	2,997	+27.70
กาฬสินธุ์	36,714	40,863	15,939	16,889	17,196	-10.48
เลย	11,655	11,511	4,663	3,731	3,750	-20.05
นครพนม	9,505	10,196	7,721	7,857	8,239	-2.60
มหาสารคาม	47,259	63,652	39,646	42,024	42,094	+0.78
หนองบัวลำภู	2,762	7,867	4,506	4,771	2,997	+27.70
สกลนคร	19,263	21,853	13,524	14,894	15,315	-2.93
มุกดาหาร	6,328	8,609	4,116	6,610	6,073	+9.08
บึงกาฬ					1,927	-
เขตปศุสัตว์ที่ 5	57,114	62,562	33,357	33,450	32,795	-9.71
เชียงใหม่	11,917	12,260	5,748	6,698	6,550	-8.98
ลำปาง	17,338	14,287	9,676	8,383	8,727	-14.78
ลำพูน	7,478	16,295	2,888	3,136	2,921	+9.34
เชียงราย	6,051	6,342	3,891	4,231	3,312	-11.71
แม่ฮ่องสอน	283	203	313	309	321	+7.13
แพร่	5,575	5,568	4,966	5,015	4,979	-2.67
พะเยา	5,479	4,116	3,594	3,584	3,659	-8.94
น่าน	2,993	3,491	2,281	2,094	2,326	-3.79
เขตปศุสัตว์ที่ 6 (รวม)	147,137	167,140	80,062	44,774	43,092	-21.58
สุโขทัย	4,756	19,188	2,905	3,044	3,193	+57.07
กำแพงเพชร	9,355	7,761	2,095	2,131	2,082	-22.66
อุทัยธานี	6,996	6,996	1,950	2,308	1,612	-20.98
พิษณุโลก	7,210	24,229	4,331	4,673	5,486	+44.80
ตาก	8,311	14,685	3,143	3,815	3,892	+5.37
อุตรดิตถ์	14,227	19,642	3,682	3,980	3,812	-9.83
นครสวรรค์	38,404	21,227	9,251	7,814	7,782	-29.27
พิจิตร	5,279	5,295	4,588	3,856	2,403	-16.67
เพชรบูรณ์	52,599	48,117	48,117	13,153	12,830	-20.91

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

รายการ	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	อัตราเพิ่ม (+) ลด (-) (ร้อยละต่อปี)
เขตปศุสัตว์ที่ 7 (รวม)	130,799	134,261	79,907	86,508	85,703	-7.63
กาญจนบุรี	41,890	56,808	28,951	38,431	34,598	+2.34
เพชรบุรี	16,036	16,102	8,912	8,934	9,798	-8.58
นครปฐม	16,397	13,130	9,953	7,601	7,869	-16.06
ราชบุรี	16,397	13,130	9,953	7,601	7,869	-16.06
สมุทรสาคร	71	106	98	82	93	+9.71
ประจวบคีรีขันธ์	40,007	34,979	22,039	23,858	25,476	-8.63
สมุทรสงคราม	1	6	1	1	0	+79.17
เขตปศุสัตว์ที่ 8 (รวม)	19,325	26,463	18,014	19,287	19,454	+3.24
ภูเก็ต	513	519	278	294	334	-6.48
กระบี่	234	800	219	286	330	+53.81
นครศรีธรรมราช	2,039	4,430	1,373	2,075	2,222	+26.62
ระนอง	1,433	1,956	847	760	798	-6.37
พังงา	951	876	1,250	1,358	1,353	+10.77
ชุมพร	4,225	6,288	10,118	10,083	9,803	+26.65
สุราษฎร์ธานี	9,930	11,594	3,929	4,431	4,614	-8.11
เขตปศุสัตว์ที่ 9	16,016	16,288	8,333	10,843	11,273	-3.26
ปัตตานี	3,330	3,692	2,431	4,363	4,505	+14.86
ตรัง	390	449	143	149	182	-6.67
สงขลา	2,438	3,173	1,621	1,735	1,842	-1.39
ยะลา	5,188	3,397	1,553	1,667	1,876	-17.23
นราธิวาส	2,838	2,956	956	1,017	1,163	-10.69
สตูล	442	1,151	639	588	585	+26.86
พัทลุง	1,390	1,470	990	1,324	1,120	-2.14
รวมทั้งประเทศ	1,003,516	1,214,151	558,005	562,316	578,514	-7.35